

Aktoversigt

Sagstitel: Opfølgning på afgørelse fra MFKN fra 23. februar 2023 om forringelse og merudledning

Sagsnummer: 2023 - 4492

Akt nr.	Dato	Titel	Akt ID	#	Parter	Kommentar
75	19-10-2023 14:29:18	TO og TIL EVT. KOMMENTERING - Høringsmateriale - Ændringer i Vejledning til bekendtgørelse om krav til udledning af visse stoffer FRIST 9. november 2023 (MST Id nr.: 8614909)	494436	3		
74	11-10-2023 11:21:54	Ang: SV: SV: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag	494431	1		
73	10-10-2023 10:03:00	SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag	494421	3		
72	16-10-2023 14:55:15	SV: Opfølgning på telefonsamtale	494105	3		
71	11-10-2023 15:11:00	Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet	494106	3		
70	23-02-2023 14:12:50	T.o. hjemvist sag pga. forringelse af tilstanden	371280	1		
69	27-02-2023 17:06:12	Meget håndgjort tegning af den juridiske uenighed:0)	372595	2		
68	21-03-2023 13:49:32	VS: Notat om MFKN om forringelse	385689	2		
67	20-04-2023 21:27:00	Orientering STM og FM om suspension af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (til brug for kommende ØU-sag m.v.)	400205	2		
66	16-10-2023 11:30:35	Vs: MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet	491257	3		
65	11-10-2023 14:59:18	MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet	489208	3		
64	13-09-2023 11:06:27	Godkendelse af løsning på klagenævnsafgørelse	472290	7		
63	08-09-2023 11:04:02	bemærkninger til JURAs svar til MST	469813	2		
62	04-09-2023 10:37:04	AC-orientering af EVM og ØM om opfølgning på afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet	467056	2		
61	01-09-2023 13:16:33	Godkendelse: proces og politisk håndtering forud for offentliggørelse af analyse af klagenævnsafgørelse	466433	2		
60	31-08-2023 10:46:56	Orienteringssag til relevante ministerier	465748	2		
59	22-08-2023 16:14:00	Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag	461511	3		
58	22-05-2023 09:14:00	Beregningsnotat - blandingszoner	457513	2		
57	14-03-2023 16:00:00	Til inspiration - skriv om håndtering af	459109	1		

		Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse				
56	18-08-2023 16:18:41	Mødemateriale til DC møde med TRM om opfølgning på klagenævnsafgørelse	459349	5		
55	14-08-2023 12:09:52	Godkendelse: baggrundsnotat til EVM om klagenævnsafgørelse	456515	2		
54	14-08-2023 11:55:24	Cover: Baggrundsnotat om klagenævnsafgørelse til erhvervsministeriets departementschef	456507	2		
53	13-08-2023 21:26:37	TIDS- OG PROCESPLAN SAMT INTERESSEHÅNDBLÆR - opfølgning på klagenævnsafgørelse	456302	2		
52	11-08-2023 13:43:43	Baggrundsnotat til EVM vedr. klagenævnsafgørelse	456067	2		
51	10-08-2023 16:04:58	Mr Virginijus Sinkevičius - Letter from Commissioner Sinkevicius, Environment, Oceans and Fisheries	455737	3		

= antal relaterede dokumenter.

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: TO og TIL EVT. KOMMENTERING - Høringsmateriale - Ændringer i Vejledning til bekendtgørelse om krav til udledning af visse stoffer FRIST 9. november 2023 (MST Id nr.: 8614909)

Aktnummer: 75

Akt ID: 494436

Dato: 19-10-2023 14:29:18

Type: Indgående

Dokumenter: [1] TO og TIL EVT. KOMMENTERING - Høringsmateriale - Ændringer i Vejledning til bekendtgørelse om krav til udledning af visse stoffer FRIST 9. november 2023 (MST Id nr. 8614909).eml
[2] Høringsbrev.pdf
[3] Høringsudkast - Ændringer af Vejledning nr 9053 december 2021 - FAQ.pdf

Den 22. marts 2024

Til: Økonomiministeriet (oem@oem.dk), Udenrigsministeriet (um@um.dk), Finansministeriet (fm@fm.dk), Forsvarsministeriet (fmn@fmn.dk), FES (fes@mil.dk), Indenrigs- og Sundhedsministeriet (sum@sum.dk), Justitsministeriet (jm@jm.dk), Kulturministeriet (kum@kum.dk), Erhvervsministeriet (em@em.dk), Social- Bolig- og Ældreministeriet (post@sm.dk), Klima,- Energi- og Forsyningsministeriet (kefm@kefm.dk), BM Postkasse (BM@bm.dk), UVM - UVMPOST (uvm@uvm.dk), Udlændinge- og Integrationsministeriet (Uim@uim.dk), Skatteministeriet (skm@skm.dk), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (fvm@fvm.dk), Transportministeriet (trm@trm.dk), Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet (digmin@digmin.dk), Uddannelses- og Forskningsministeriet (ufm@ufm.dk), Statsministeriet (stm@stm.dk), kl@kl.dk (kl@kl.dk), Danske Regioner (regioner@regioner.dk), REGION@RN.DK (REGION@RN.DK), kontakt@rm.dk (kontakt@rm.dk), regionsjaelland@regionsjaelland.dk (regionsjaelland@regionsjaelland.dk), Egedal Kommune (kommune@egekom.dk), Haderslev Kommune (post@haderslev.dk), mst@mst.dk (mst@mst.dk), nst@nst.dk (nst@nst.dk), email@fvst.dk (email@fvst.dk), Mail (FST (mail@fiskeristyrelsen.dk), mail@lbst.dk (mail@lbst.dk), kdi@kdi.dk (kdi@kdi.dk), Energistyrelsens officielle postkasse (ENS@ENS.DK), vd@vd.dk (vd@vd.dk), GRÆNSEFORENINGEN (info@graenseforeningen.dk), internetredaktion@mekun.landsh.de (internetredaktion@mekun.landsh.de), poststelle@lm.mv-regierung.de (poststelle@lm.mv-regierung.de), poststelle@bmuv.bund.de (poststelle@bmuv.bund.de), KN.registrator@regeringskansliet.se (KN.registrator@regeringskansliet.se), postkasse@advokatsamfundet.dk (postkasse@advokatsamfundet.dk), LandboSenior Aabenraa (sjs@landbosyd.dk), Agrolab@Agrolab.dk (Agrolab@Agrolab.dk), bl@blf.dk (bl@blf.dk), info@blb.dk (info@blb.dk), CONCITO (info@concito.dk), SEGES (info@seges.dk), info@dangodning.dk (info@dangodning.dk), formand@dkcpc.dk (formand@dkcpc.dk), mail@danishseafood.org (mail@danishseafood.org), Danmarks fiskehandlere (fisk@fiskehandlerne.dk), Danmarks Fiskeriforening (mail@mail@dkfisk.dk), friko@sekr.dk (fiko@sekr.dk), Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk), 'post@jaegerne.dk' (post@jaegerne.dk), 'info@pelagisk.dk' (info@pelagisk.dk), post@sportsfiskerforbundet.dk (post@sportsfiskerforbundet.dk), Dansk Akvakultur (danskakvakultur@danskakvakultur.dk), jespersimonsendk@gmail.com (jespersimonsendk@gmail.com), dibyggeri@di.dk (dibyggeri@di.dk), info@greenpowerdenmark.dk (info@greenpowerdenmark.dk), debra@energibranchen.dk (debra@energibranchen.dk), Dansk Erhverv (høring (hoeringssager@danskerhverv.dk), teamstr@gmail.com (teamstr@gmail.com), mail@danishseafood.org (mail@danishseafood.org), dgfemail@gmail.com (dgfemail@gmail.com), di@di.dk (di@di.dk), dkf@kano-kajak.dk (dkf@kano-kajak.dk), info@danskmiljoteknologi.dk (info@danskmiljoteknologi.dk), ds@sejlsport.dk (ds@sejlsport.dk), Anders Frandsen (af@danskskovforening.dk), dsf@sportsdykning.dk (dsf@sportsdykning.dk), dtl@dtl.eu (dtl@dtl.eu), mail@danskeadvokater.dk (mail@danskeadvokater.dk), Dansk Gartneri (danskgartneri@danskgartneri.dk), dof@dof.dk (dof@dof.dk), danskehavne@danskehavne.dk (danskehavne@danskehavne.dk), info@danskemaritime.dk (info@danskemaritime.dk), info@plantevaern.dk (info@plantevaern.dk), Danske Rederier (info@danishshipping.dk), info@daspc.dk (info@daspc.dk), info@dansketursejlere.dk (info@dansketursejlere.dk), 'dv@danskevandloeb.dk' (dv@danskevandloeb.dk), danva@danva.dk (danva@danva.dk), info@dhigroup.com (info@dhigroup.com), mail@lsp-foreningen.dk (mail@lsp-foreningen.dk), info@drivkraftdanmark.dk (info@drivkraftdanmark.dk), Donslab (info@donslab.dk), info@energinet.dk (info@energinet.dk), info@envidan.dk (info@envidan.dk), fh@fho.dk (fh@fho.dk), Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS@dma.dk), 'info@biodynamisk.dk' (info@biodynamisk.dk), sekretariat@broendborer.dk (sekretariat@broendborer.dk), QFish (po@qfish.dk), info@flidhavne.dk (info@flidhavne.dk), mail@envina.dk (mail@envina.dk), her@domstol.dk (her@domstol.dk), fri@frinet.dk (fri@frinet.dk), Danske Vandværker (info@danskevv.dk), soeren@fskpo.dk (soeren@fskpo.dk), Foreningen Muslingeerhvervet (FME (fme@musling.eu), kontakt@nejtilmotorvej.nu (kontakt@nejtilmotorvej.nu), info@frdk.dk (info@frdk.dk), dtu@dtu.dk (dtu@dtu.dk), mail@fjordland.dk (mail@fjordland.dk), info@flex-fertilizer.com (info@flex-fertilizer.com), info.flex-godning@yara.com (info.flex-godning@yara.com), skovdal@profibermail.dk (skovdal@profibermail.dk), fr@friluftsraadet.dk (fr@friluftsraadet.dk), geus@geus.dk (geus@geus.dk), info@hedeselskabet.dk (info@hedeselskabet.dk), Dansk Erhverv (høring (hoeringssager@danskerhverv.dk), hofor@hofor.dk (hofor@hofor.dk), info@hededanmark.dk (info@hededanmark.dk), mfi@ida.dk (mfi@ida.dk), info@kimointernational.org (info@kimointernational.org), ktc@ktc.dk (ktc@ktc.dk), jch@post5.tele.dk (jch@post5.tele.dk), Landbrug & Fødevarer (hoering@lf.dk), mail@landdistrikterne.dk (mail@landdistrikterne.dk), jette@lal.dk (jette@lal.dk), helle@lal.dk (helle@lal.dk), info@praktiskoekologi.dk (info@praktiskoekologi.dk), Landsforeningen Levende Hav (llh@levende-hav.dk), lfmj@lfmj.dk (lfmj@lfmj.dk), mail@landbonord.dk (mail@landbonord.dk), info@landbosyd.dk (info@landbosyd.dk), mail@fjordland.dk (mail@fjordland.dk), info@landboudom.dk (info@landboudom.dk), lrs@lrs.dk (lrs@lrs.dk), ldm@maelkeproducenter.dk (ldm@maelkeproducenter.dk), info@praktiskoekologi.dk (info@praktiskoekologi.dk), lil@fjordland.dk (lil@fjordland.dk), Anne Mette Bæk (amb@MARING.org), info@cleanenergywire.org (info@cleanenergywire.org), info-dk@wsp.com (info-dk@wsp.com), kontakt@plast.dk (kontakt@plast.dk), returbar@returbar.dk (returbar@returbar.dk), 'info@sagro.dk' (info@sagro.dk), info@sweco.dk (info@sweco.dk), NIRAS Firma (NIRAS@NIRAS.DK), 'info@skovdyrkerne.dk' (info@skovdyrkerne.dk), kr@stf.dk (kr@stf.dk), 'info@hjff.dk' (info@hjff.dk), Common Wadden Sea Secretariat (bostelmann@waddensea-secretariat.org), info@verdensskove.org (info@verdensskove.org), 'info@okologi.dk' (info@okologi.dk), info@byoghavn.dk (info@byoghavn.dk), Femern_AS (info@femern.dk), info@ffskagen.dk (info@ffskagen.dk), grakom@grakom.dk (grakom@grakom.dk), po@grakom.dk (po@grakom.dk), info@energycluster.dk (info@energycluster.dk), info@ncc.dk (info@ncc.dk), info@sbf.dk (info@sbf.dk), thorkild-

diness.jensen@totalenergies.com (thorkild-diness.jensen@totalenergies.com), velas@velas.dk (velas@velas.dk), info@orsted.com (info@orsted.com), 'info.dk@greenpeace.org' (info.dk@greenpeace.org), noah@noah.dk (noah@noah.dk), copenhagen@oceana.org (copenhagen@oceana.org), info@plasticchange.org (info@plasticchange.org), Mai-Britt Noe (mai-britt.no@wwf.dk), cbs@cbs.dk (cbs@cbs.dk), ku@ku.dk (ku@ku.dk), Det Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet (science@science.ku.dk), itu@itu.dk (itu@itu.dk), ruc@ruc.dk (ruc@ruc.dk), sdu@sdu.dk (sdu@sdu.dk), ifro@ifro.ku.dk (ifro@ifro.ku.dk), dca@au.dk (dca@au.dk), dce@au.dk (dce@au.dk), au@au.dk (au@au.dk), food@au.dk (food@au.dk), ecos@au.dk (ecos@au.dk), presse@dmi.dk (presse@dmi.dk), vive@vive.dk (vive@vive.dk), ICROFS (ICROFS@icrofs.org), martec@martec.dk (martec@martec.dk), info@rgo.dk (info@rgo.dk), Miljø- og Fødevarerklagenævnets funktionspostkasse (mfkn@naevneneshus.dk), Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), Ærø Kommune (post@aeroekommune.dk), Aabenraa Kommune (post@aabenraa.dk), Aalborg Kommune (aalborg@aalborg.dk), Aarhus Kommune (post@aarhus.dk), Albertslund Kommune (Albertslund@albertslund.dk), Allerød Kommune (kommunen@alleroed.dk), Assens Kommune (assens@assens.dk), borger@balk.dk (borger@balk.dk), Billund Kommune (kommunen@billund.dk), Bornholms Regionskommune (post@brk.dk), Brøndby Kommune (brondby@brondby.dk), Brønderslev Kommune (raadhus@99454545.dk), Gribskov Kommune (borgerservice@gribskov.dk), cowi@cowi.com (cowi@cowi.com), Dragør Kommune (Dragoer@dragoer.dk), Esbjerg Kommune (kontaktpersoner (raadhuset@esbjergkommune.dk), Fanø Kommune (raadhuset@fanoe.dk), Favrskov Kommune (favrskov@favrskov.dk), kommunen@faxekommune.dk (kommunen@faxekommune.dk), Fredensborg Kommune (fredensborg@fredensborg.dk), Fredericia Kommune (kommunen@fredericia.dk), Frederiksberg Kommune (raadhuset@frederiksberg.dk), Frederikshavn Kommune (post@frederikshavn.dk), Frederikssund Kommune (epost@Frederikssund.dk), Furesø Kommune (furesoe@furesoe.dk), Faaborg-Midtfyn Kommune (kontaktpersoner (fmk@fmk.dk), Gentofte Kommune (gentofte@gentofte.dk), Gladsaxe Kommune (kommunen@gladsaxe.dk), Glostrup Kommune (kontaktpersoner (glostrup.kommune@glostrup.dk), Greve Kommune (raadhus@greve.dk), Guldborgsund Kommune (kontaktpersoner (kommunen@guldborgsund.dk), Halsnæs Kommune (mail@halsnaes.dk), Hedensted Kommune (mail@hedensted.dk), Helsingør Kommune (mail@helsingor.dk), herlev@herlev.dk (herlev@herlev.dk), Herning Kommune (kommunen@herning.dk), Hillerød Kommune (hillerod@hillerod.dk), Hjørring Kommune (hjoerring@hjoerring.dk), kommunen@holstebro.dk (kommunen@holstebro.dk), Horsens Kommune (horsens.kommune@horsens.dk), Hvidovre Kommune (hvidovre@hvidovre.dk), Høje-Taastrup Kommune (kommune@htk.dk), Hørsholm Kommune (kommunen@horsholm.dk), Ikast-Brande Kommune (post@ikast-brande.dk), Eurofins Steins Laboratorium A/S (eurofins@eurofins.dk), kontakt@rsyd.dk (kontakt@rsyd.dk), Holbæk Kommune (post@holb.dk), Ishøj Kommune (ishojkommune@ishoj.dk), Jammerbugt Kommune (raadhus@jammerbugt.dk), Kalundborg Kommune (kalundborg@kalundborg.dk), Kerteminde Kommune (kommune@kerteminde.dk), Kolding Kommune (kommunen@kolding.dk), Københavns Kommune (borgerservice@kk.dk), Køge Kommune (raadhus@koege.dk), Langeland Kommune (kontaktpersoner (post@langelandkommune.dk), Lejre Kommune (post@lejre.dk), Lemvig Kommune (lemvig.kommune@lemvig.dk), Lolland Kommune (lolland@lolland.dk), Lyngby Kommune (lyngby@ltk.dk), Læso Kommune (kommunen@laesoe.dk), Mariager Kommune (raadhus@mariagerfjord.dk), Middelfart Kommune (middelfart@middelfart.dk), Norddjurs Kommune (norddjurs@norddjurs.dk), Nordfyns Kommune (post@nordfynskommune.dk), Nyborg Kommune (kommune@nyborg.dk), Næstved Kommune (naestved@naestved.dk), Odder Kommune (odder.kommune@odder.dk), Odense Kommune (odense@odense.dk), Odsherred Kommune (kommune@odsherred.dk), Randers Kommune (kontaktpersoner (randers.kommune@randers.dk), Rebild Kommune (raadhus@rebild.dk), Ringkøbing-Skjern Kommune (post@rksk.dk), Ringsted Kommune (ringsted@ringsted.dk), Roskilde Kommune (kommunen@roskilde.dk), Rudersdal Kommune (rudersdal@rudersdal.dk), Rødovre Kommune (rk@rk.dk), Samsø Kommune (kommune@samsoe.dk), Silkeborg Kommune (kommunen@silkeborg.dk), Skanderborg Kommune (skanderborg.kommune@skanderborg.dk), Skive kommune - Skive Kommune (sk@skivekommune.dk), Slagelse (slagelse@slagelse.dk), SLKS hovedpostkasse (post@slks.dk), jajdi@toender.dk (jajdi@toender.dk), info@ramboll.com (info@ramboll.com), Solrød Kommune (kommune@solrod.dk), Sorø Kommune (soroekom@soroekommune.dk), Stevns Kommune (stevns@stevns.dk), Struer Kommune (struer@struer.dk), Svendborg Kommune (svendborg@svendborg.dk), Syddjurs Kommune (syddjurs@syddjurs.dk), post@sonderborg.dk (post@sonderborg.dk), thistedkommune@thisted.dk (thistedkommune@thisted.dk), Tønder Kommune (toender@toender.dk), Tårnby Kommune (kommunen@taarnby.dk), Vallensbæk Kommune (kommune@vallensbaek.dk), Varde Kommune (vardekommune@varde.dk), Vejen Kommune (post@vejen.dk), Vejle Kommune (post@vejle.dk), Vesthimmerland kommune (post@vesthimmerland.dk), Viborg Kommune (viborg@viborg.dk), Vordingborg Kommune (kontaktpersoner (post@vordingborg.dk), Kirkeministeriet (km@km.dk), Morsø Kommune (kommunen@morsoe.dk)

Cc: Jane Hansen (jahan@mst.dk), Maria Immaculada Benavent Benavent (maibb@mst.dk), Lykke Feld (MIM-MST) (lyfel@mst.dk), Jan Reisz (jarei@mst.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Steen Pedersen (SPE@MST.DK)

Fra: Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK)

Titel: TO og TIL EVT. KOMMENTERING - Høringsmateriale - Ændringer i Vejledning til bekendtgørelse om krav til udledning af visse stoffer FRIST 9. november 2023 (MST Id nr.: 8614909)

Sendt: 19-10-2023 14:28

Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsudkast - Ændringer af Vejledning nr 9053 december 2021 - FAQ.pdf;

Det fremsendte høringsmateriale er offentliggjort på høringsportalen 12. oktober 2023.

Høringsmaterialet kan med fordel læses i sammenhæng med udkast til ny vejledning til bekendtgørelse om vejledning om indsatsprogrammer, som er fremsendt tidligere.

Med venlig hilsen

Dorte Balle Harder

Chefkonsulent, jurist | Hav- og Vandmiljø
+45 41 27 16 50 | +45 41 27 16 50 | dbs@MST.DK

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Sådan håndterer Miljøstyrelsen personoplysninger:

<https://mst.dk/om-miljoestyrelsen/miljoestyrelsens-persondatapolitik/henvendelser>

Til: Ærø Kommune (kontaktpersoner) (post@aeroekommune.dk), Aabenraa Kommune (kontaktpersoner) (post@aabenraa.dk), Aalborg Kommune (kontaktpersoner) (aalborg@aalborg.dk), Aarhus Kommune (kontaktpersoner) (post@aarhus.dk), Albertslund Kommune (kontaktpersoner) (albertslund@albertslund.dk), Allerød Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@alleroed.dk), Assens Kommune (kontaktpersoner) (assens@assens.dk), Ballerup Kommune (kontaktpersoner) (borger@balk.dk), Billund Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@billund.dk), Bornholms Regionskommune (kontaktpersoner) (post@brk.dk), Brøndby Kommune (kontaktpersoner) (brondby@brondby.dk), Brønderslev Kommune (kontaktpersoner) (raadhus@99454545.dk), borgerservice@gribskov.dk (borgerservice@gribskov.dk), COWI (kontaktpersoner) (cowi@cowi.com), Dragør Kommune (kontaktpersoner) (dragoer@dragoer.dk), Esbjerg Kommune (kontaktpersoner) (raadhuset@esbjergkommune.dk), Fanø Kommune (kontaktpersoner) (raadhuset@fanoe.dk), Favrskov Kommune (kontaktpersoner) (favrskov@favrskov.dk), Faxe Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@faxekommune.dk), Fredensborg Kommune (kontaktpersoner) (fredensborg@fredensborg.dk), Fredericia Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@fredericia.dk), Frederiksberg Kommune (kontaktpersoner) (raadhuset@frederiksberg.dk), Frederikshavns Kommune (kontaktpersoner) (post@frederikshavn.dk), epost@frederikssund.dk (epost@frederikssund.dk), Furesø Kommune (kontaktpersoner) (furesoe@furesoe.dk), Faaborg-Midtfyn Kommune (kontaktpersoner) (fmk@fmk.dk), Gentofte Kommune (kontaktpersoner) (gentofte@gentofte.dk), Gladsaxe Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@gladsaxe.dk), Glostrup Kommune (kontaktpersoner) (glostrup.kommune@glostrup.dk), Greve Kommune (kontaktpersoner) (raadhus@greve.dk), Guldborgsund Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@guldborgsund.dk), Halsnæs Kommune (kontaktpersoner) (mail@halsnaes.dk), Hedensted Kommune (kontaktpersoner) (mail@hedensted.dk), Helsingør Kommune (kontaktpersoner) (mail@helsingor.dk), Herlev Kommune (kontaktpersoner) (herlev@herlev.dk), Herring Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@herring.dk), Hillerød Kommune (kontaktpersoner) (hillerod@hillerod.dk), Hjørring Kommune (kontaktpersoner) (hjoerring@hjoerring.dk), Holstebro Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@holstebro.dk), Horsens Kommune (kontaktpersoner) (horsens.kommune@horsens.dk), Hvidovre Kommune (kontaktpersoner) (hvidovre@hvidovre.dk), Høje-Taastrup Kommune (kontaktpersoner) (kommune@htk.dk), Hørsholm Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@horsholm.dk), Ikast-Brande Kommune (post@ikast-brande.dk), Eurofins Steins Laboratorium A/S (eurofins@eurofins.dk), Region Syddanmark (kontakt@rsyd.dk), post@holb.dk (post@holb.dk), Ishøj Kommune (kontaktpersoner) (ishojkommune@ishoj.dk), Jammerbugt Kommune (kontaktpersoner) (raadhus@jammerbugt.dk), Kalundborg Kommune (kontaktpersoner) (kalundborg@kalundborg.dk), Kerteminde Kommune (kontaktpersoner) (kommune@kerteminde.dk), Kolding Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@kolding.dk), Københavns Kommune (kontaktpersoner) (borgerservice@kk.dk), Køge Kommune (kontaktpersoner) (raadhus@koege.dk), Langeland Kommune (kontaktpersoner) (post@langelandkommune.dk), Lejre Kommune (kontaktpersoner) (post@lejre.dk), lemvig.kommune@lemvig.dk (lemvig.kommune@lemvig.dk), Lolland Kommune, Rødby Trafikhavn (kontaktpersoner) (lolland@lolland.dk), Lyngby-Taarbæk Kommune (kontaktpersoner) (lyngby@ltk.dk), Læsø Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@laesoe.dk), Mariagerfjord Kommune (kontaktpersoner) (raadhus@mariagerfjord.dk), Middelfart Kommune (kontaktpersoner) (middelfart@middelfart.dk), Morsø Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@morsoe.dk), Norddjurs Kommune (kontaktpersoner) (norddjurs@norddjurs.dk), Nordfyns Kommune (kontaktpersoner) (post@nordfynskommune.dk), Nyborg Kommune (kontaktpersoner) (kommune@nyborg.dk), Næstved Kommune (kontaktpersoner) (naestved@naestved.dk), Odder Kommune (kontaktpersoner) (odder.kommune@odder.dk), Odense Kommune (kontaktpersoner) (odense@odense.dk), Odsherred Kommune (kontaktpersoner) (kommune@odsherred.dk), Randers Kommune (kontaktpersoner) (randers.kommune@randers.dk), Rebild Kommune (kontaktpersoner) (raadhus@rebild.dk), Ringkøbing-Skjern Kommune (kontaktpersoner) (post@rksk.dk), Ringsted Kommune (kontaktpersoner) (ringsted@ringsted.dk), Roskilde Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@roskilde.dk), Rudersdal Kommune (kontaktpersoner) (rudersdal@rudersdal.dk), Rødovre Kommune (kontaktpersoner) (rk@rk.dk), Samsø Kommune (kontaktpersoner) (kommune@samsoe.dk), Silkeborg Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@silkeborg.dk),

Skanderborg Kommune (kontaktpersoner) (skanderborg.kommune@skanderborg.dk), Skive Kommune (kontaktpersoner) (sk@skivekommune.dk), Slagelse Kommune (kontaktpersoner) (slagelse@slagelse.dk), SLKS hovedpostkasse (post@slks.dk), jajdi@toender.dk (jajdi@toender.dk), Rambøll (info@ramboll.com), Solrød Kommune (kontaktpersoner) (kommune@solrod.dk), Sorø Kommune (kontaktpersoner) (soroekom@soroe.dk), Stevns Kommune (kontaktpersoner) (stevns@stevns.dk), Struer Kommune (kontaktpersoner) (struer@struer.dk), Svendborg Kommune (kontaktpersoner) (svendborg@svendborg.dk), Syddjurs Kommune (kontaktpersoner) (syddjurs@syddjurs.dk), Sønderborg Kommune (kontaktpersoner) (post@sonderborg.dk), Thisted Kommune (kontaktpersoner) (thistedkommune@thisted.dk), Tønder Kommune (kontaktpersoner) (toender@toender.dk), Tårnby Kommune (kontaktpersoner) (kommunen@taarnby.dk), Vallensbæk Kommune (kontaktpersoner) (kommune@vallensbaek.dk), Varde Kommune (kontaktpersoner) (vardekommune@varde.dk), Vejen Kommune (kontaktpersoner) (post@vejen.dk), Vejle Kommune (kontaktpersoner) (Post@vejle.dk), Vesthimmerlands Kommune (kontaktpersoner) (post@vesthimmerland.dk), Viborg Kommune (kontaktpersoner) (viborg@viborg.dk), Vordingborg Kommune (kontaktpersoner) (post@vordingborg.dk), Økonomiministeriet (oem@oem.dk), Udenrigsministeriet (um@um.dk), Finansministeriets postkasse (fm@fm.dk), Forsvarsministeriet (fmn@fmn.dk), Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (fes@mil.dk), Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (sum@sum.dk), Justitsministeriet (jm@jm.dk), Kulturministeriet (kum@kum.dk), 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse (em@em.dk), Social- Bolig- og Ældreministeriet (post@sm.dk), EFKM - Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet (kefm@kefm.dk), BM Postkasse (BM@bm.dk), UVM - UVMPOST (uvm@uvm.dk), uim@uim.dk (uim@uim.dk), skm@skm.dk (skm@skm.dk), Fødevarerministeriet – (fvm@fvm.dk), km@km.dk (km@km.dk), trm@trm.dk (trm@trm.dk), Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet (digmin@digmin.dk), UFM FP DEP - UFM Departement (ufm@ufm.dk), Statsministeriet (stm@stm.dk), kl@kl.dk (kl@kl.dk), Danske regioner (regioner@regioner.dk), Region Nordjylland (region@rn.dk), Hovedpostkasse Region Midtjylland (Kontakt@rm.dk), region sjaelland@regionsjaelland.dk (regionsjaelland@regionsjaelland.dk), Egedal Kommune (kontaktpersoner) (kommune@egekom.dk), post@haderslev.dk (post@haderslev.dk), Hovedpostkasse (mst@mst.dk), Marianne Mørk (nst@nst.dk), email@fvst.dk (email@fvst.dk), Mail (FST (mail@fiskeristyrelsen.dk), mail@lbst.dk (mail@lbst.dk), kdi@kdi.dk (kdi@kdi.dk), Energistyrelsens officielle postkasse (ENS@ENS.DK), vd@vd.dk (vd@vd.dk), GRÆNSEFORENINGEN (info@graenseforeningen.dk), internetredaktion@mekun.landsh.de (internetredaktion@mekun.landsh.de), poststelle@lm.mv-regierung.de (poststelle@lm.mv-regierung.de), poststelle@bmuv.bund.de (poststelle@bmuv.bund.de), kn.registrator@regeringskansliet.se (kn.registrator@regeringskansliet.se), postkasse@advokatsamfundet.dk (postkasse@advokatsamfundet.dk), LandboSenior Aabenraa (sjs@landbosyd.dk), AGROLAB A/S (agrolab@agrolab.dk), Bornholms Landbrug & Fødevarer (bl@blf.dk), info@blb.dk (info@blb.dk), Foreningen Tænketanken CONCITO (info@concito.dk), info@seges.dk (info@seges.dk), info@dangodning.dk (info@dangodning.dk), formand@dkcpc.dk (formand@dkcpc.dk), 'mail@danishseafood.org' (mail@danishseafood.org), 'fisk@fiskehandlerne.dk' (fisk@fiskehandlerne.dk), 'mail@dkfisk.dk' (mail@dkfisk.dk), friko@sekr.dk (fiko@sekr.dk), Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk), Post (post@jaegerne.dk), info@pelagisk.dk (info@pelagisk.dk), post@sportsfiskerforbundet.dk (post@sportsfiskerforbundet.dk), danskakvakultur@danskakvakultur.dk (danskakvakultur@danskakvakultur.dk), Gershøj Fritidsfiskerforening (jespersimonsendk@gmail.com), dibyggeri@di.dk (dibyggeri@di.dk), Green Power Denmark (info@greenpowerdenmark.dk), Dansk Energi Brancheforening (DEBRA@ENERGIBRANCHEN.DK (DEBRA@ENERGIBRANCHEN.DK), Dansk Erhverv (hoeringssager@danskerhverv.dk (hoeringssager@danskerhverv.dk), teamstr@gmail.com (teamstr@gmail.com), 'mail@danishseafood.org' (mail@danishseafood.org), DANSK GEOLOGISK FORENING (dgfemail@gmail.com), Dansk Industri (di@di.dk (di@di.dk), Dansk kano- og kajakforbund (dkf@kano-kajak.dk), Dansk Miljøteknologi (info@danskmiljoteknologi.dk), ds@sejlsport.dk (ds@sejlsport.dk), Anders Frandsen (af@danskskovforening.dk), dsf@sportsdykning.dk (dsf@sportsdykning.dk), DTL-Danske Vognmænd (dtl@dtl.eu), mail@danskeadvokater.dk (mail@danskeadvokater.dk), danskgartneri@danskgartneri.dk (danskgartneri@danskgartneri.dk), Hovedforeningen Dansk Ornitologisk Forening (dof@dof.dk (dof@dof.dk), 'danskehavne@danskehavne.dk' (danskehavne@danskehavne.dk), Danske Maritime (info@danskemaritime.dk), DANSK PLANTEVÆRN (info@plantevaern.dk), Danske Rederier (info@danishshipping.dk), Danske Speditører (info@dasp.dk), info@dansketursejlere.dk (info@dansketursejlere.dk), dv@danskevandloeb.dk (dv@danskevandloeb.dk), danva@danva.dk (danva@danva.dk), info@dhigroup.com (info@dhigroup.com), Landinspektørforeningen (mail@lspforeningen.dk), info@drivkraftdanmark.dk (info@drivkraftdanmark.dk), Donslab (info@donslab.dk), Energinet (info@energinet.dk), info@envidan.dk (info@envidan.dk), Fagbevægelseshovedorganisation (FH (fh@fho.dk), Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse (SFS@dma.dk), info@biodynamisk.dk (info@biodynamisk.dk), sekretariat@broendborer.dk (sekretariat@broendborer.dk), QFish (po@qfish.dk), info@flidhavne.dk (info@flidhavne.dk), ENVINA (mail@envina.dk), Henrik Engell Rhod (HER@domstol.dk), Foreningen af rådgivende ingeniører (fri@frinet.dk), info@danskevv.dk (info@danskevv.dk), soeren@fskpo.dk (soeren@fskpo.dk), FORENINGEN MUSLINGEERHVERVET (fme@musling.eu), kontakt@nejtilmotorvej.nu (kontakt@nejtilmotorvej.nu), info@frdk.dk (info@frdk.dk), dtu@dtu.dk (dtu@dtu.dk), mail@fjordland.dk (mail@fjordland.dk), info@flex-fertilizer.com (info@flex-fertilizer.com), INFO.FLEX-GODNING@YARA.COM (INFO.FLEX-GODNING@YARA.COM), Skovdal Entreprenør & Udlejning v/Kristian Klinck Hansen (skovdal@profibermail.dk), Friluftsrådet (fr@friluftsradet.dk), geus@geus.dk (geus@geus.dk), info@hedeselskabet.dk (info@hedeselskabet.dk), Dansk Erhverv (hoeringssager@danskerhverv.dk (hoeringssager@danskerhverv.dk), HOFOR (hofor@hofor.dk), info@hededanmark.dk (info@hededanmark.dk), mfi@ida.dk (mfi@ida.dk), info@kimointernational.org (info@kimointernational.org), ktc@ktc.dk (ktc@ktc.dk),

jch@post5.tele.dk (jch@post5.tele.dk), Landbrug & Fødevarer (hoering@lf.dk), Landdistrikternes Fællesråds hovedkontor (mail@landdistrikterne.dk), jette@lal.dk (jette@lal.dk), helle@lal.dk (helle@lal.dk), LANDSFORENINGEN PRAKTISK ØKOLOGI (info@praktiskoekologi.dk), llh@levende-hav.dk (llh@levende-hav.dk), lfmj@lfmj.dk (lfmj@lfmj.dk), mail@landbonord.dk (mail@landbonord.dk), LandboSyd (info@landbosyd.dk), mail@fjordland.dk (mail@fjordland.dk), info@landboudom.dk (info@landboudom.dk), Landbrugsrådgivning Syd (lrs@lrs.dk), LANDSFORENINGEN AF DANSKE MÆLKEPRODUCENTER (ldm@maelkeproducenter.dk), LANDSFORENINGEN PRAKTISK ØKOLOGI (info@praktiskoekologi.dk), lil@fjordland.dk (lil@fjordland.dk), Anne Mette Bæk (amb@MARING.org), info@cleanenergywire.org (info@cleanenergywire.org), WSP (info-dk@wsp.com), kontakt@plast.dk (kontakt@plast.dk), returbat@returbat.dk (returbat@returbat.dk), info@sagro.dk (info@sagro.dk), info@sweco.dk (info@sweco.dk), MULTI MEDIA CONSULTING A/S (niras@niras.dk), info@skovdyrkerne.dk (info@skovdyrkerne.dk), kr@stf.dk (kr@stf.dk), Rådgivningscenter Nord (info@hjff.dk), Common Wadden Sea Secretariat (bostelmann@waddensea-secretariat.org), Verdens Skove (info@verdensskove.org), info@okologi.dk (info@okologi.dk), info@byoghavn.dk (info@byoghavn.dk), Femern_AS (info@femern.dk), INFO@FFSKAGEN.DK (INFO@FFSKAGEN.DK), Grakom Arbejdsgivere (grakom@grakom.dk), po@grakom.dk (po@grakom.dk), Energy Cluster Denmark (info@energycluster.dk), info@ncc.dk (info@ncc.dk), info@sbf.dk (info@sbf.dk), thorkild-diness.jensen@totalenergies.com (thorkild-diness.jensen@totalenergies.com), velas@velas.dk (velas@velas.dk), info@orsted.com (info@orsted.com), info.dk@greenpeace.org (info.dk@greenpeace.org), noah@noah.dk (noah@noah.dk), copenhagen@oceana.org (copenhagen@oceana.org), info@plasticchange.org (info@plasticchange.org), mai-britt.noe@wwf.dk (mai-britt.noe@wwf.dk), cbs@cbs.dk (cbs@cbs.dk), ku@ku.dk (ku@ku.dk), science@science.ku.dk (science@science.ku.dk), IT-Universitetet i København (itu@itu.dk), ruc@ruc.dk (ruc@ruc.dk), sdu@sdu.dk (sdu@sdu.dk), ifro@ifro.ku.dk (ifro@ifro.ku.dk), dca@au.dk (dca@au.dk), dce@au.dk (dce@au.dk), au@au.dk (au@au.dk), food@au.dk (food@au.dk), ecos@au.dk (ecos@au.dk), Presse (presse@dmi.dk), VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (vive@vive.dk), ICROFS (ICROFS@icrofs.org), Den selvejende institution MARTEC - Maritime and Polytechnic College (martec@martec.dk), Rådet for Grøn Omstilling (info@rgo.dk), Miljø- og Fødevareklagenævnets funktionspostkasse (mfkn@naevneneshus.dk)

Fra: Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk)

Titel: Høring - Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (Vejledning til indsatsbekendtgørelsen) (FRIST 3. november 2023)

Sendt: 12-10-2023 17:05

Høringsbrev om udkast til vejledning om bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Udkast til vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter sendes i høring i perioden torsdag d. 12. oktober til og med d. 3. november 2023.

Udkast til vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter var sammen med udkast til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og bl.a. udkast til vandområdeplaner 2021-2027 i 6 måneders offentlig høring i perioden 22. december 2021 til 22. juni 2022.

Udkast til vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer blev imidlertid ikke offentliggjort efter høringen i 2021/2022, da det har været nødvendigt grundlæggende at justere i høringssudkastets afsnit 8.3.2 om miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevand. Baggrunden for justeringen var Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461. Afgørelsen nødvendiggjorde justering i vejledningssudkastet for at undgå misforståelse om, hvornår en udledning af forurenede stoffer til overfladevand vil udgøre en forringelse af tilstanden for et overfladevandområde.

Det er nu udtrykkeligt præciseret i vejledningssudkastet, at der skal foretages en konkret vurdering af, om der ved en udledning vil være risiko for at der sker en forringelse af berørte vandområders tilstand. Hvis dette er tilfældet, kan forringelsen under ingen omstændigheder tillades. En udledning vil dog ikke automatisk i sig selv udgøre en forringelse.

Vejledningssudkastet er samlet set ændret efter høring i 2021/2022 således:

- Opdatering i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

- Opdatering af henvisninger, datoer mv. og redaktionelle justeringer i øvrigt
- Opdatering om forringelse og midlertidige forringelser i afsnit 8.1.1 ff.
- Omskrivning af afsnit 8.3.2 om miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevand

Afgivelse af bemærkninger:

Høringssvar kan sendes til Miljøministeriet på e-mail mim@mim.dk.

Skriv venligst Miljøministeriets journalnummer 2023 - 10012 på høringssvaret.

De modtagne høringssvar vil blive offentliggjort på Høringsportalen. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Høringssvar bedes sendt til Miljøministeriet senest fredag d. 3. november 2023.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Jens Berthelsen på +45 20 11 65 16 eller jecpb@mim.dk.

Link: [Høringsdetaljer - Høringsportalen \(hoeringsportalen.dk\)](https://hoeringsportalen.dk)

Med venlig hilsen

Cecilie Spanner Rydeng

Teamleder | Vand- og Klimatilpasning

Alle høringsparter

Miljøstyrelsen
J.nr. 2023-97845
Vandforsyning/Hav og
Vandmiljø/Virksomheder
Den 12. oktober 2023

Høring over udkast til ændringer i Miljøstyrelsens Vejledning 9053 af 21. december 2021 "Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer"

Hermed sendes udkast til ændringer i Miljøstyrelsens Vejledning 9053 af 21. december 2021 "Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer" i offentlig høring.

Miljøstyrelsen anmoder venligst om at modtage eventuelle høringssvar senest:
torsdag den 9. november 2023

Baggrund

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf den 23. februar 2023 en afgørelse om ophævelse og hjemvisning af Horsens Kommunes tilladelse til etablering af et vejanlæg i den såkaldte "VEGA" sag. I afgørelsen tilsidesatte nævnet afsnit 8.3.2 i Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer (2017). Det fremgik af dette afsnit, at det var muligt at skønne, hvorvidt en udledning af et miljøfarligt forurenende stof (MFS) til et målsat overfladevandområde i ikke god tilstand for stoffet kunne anses for at være betydelig og dermed en forringelse – eller ikke. I fortsættelse af nævnets afgørelse suspenderede Miljøministeriet og Miljøstyrelsen primo marts 2023 tilsvarende vejledning indeholdt i Miljøstyrelsens vejledning til 9053 af 21. december 2021 "Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer".

Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har herefter arbejdet for at tilvejebringe opdateret vejledning, der følger linjen i EU-Domstolens domme om indholdet af forpligtelsen til at forbedre henholdsvis forebygge forringelse af målsatte overfladevandområder og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i VEGA sagen. Miljøministeriets departementet har forestået den juridiske analyse og har i den sammenhæng haft dialog med EU-Kommissionen og gennemført et udvidet samarbejde. På denne baggrund er den retlige ramme for, hvad der vil udgøre en yderligere forringelse fastlagt som: En udledning der medfører en målbar stigning i koncentrationen af et MFS i et målsat overfladevandområde, hvor koncentrationen af dette MFS i forvejen overskrider miljøkvalitetskrav for stoffet.

Miljøstyrelsen har analyseret og vurderet en række faglige metoder, der kan præcisere kravene til vurdering af, hvorvidt en udledning af MFS til overfladevand, hvor koncentrationen af MFS i forvejen overstiger miljøkvalitetskrav for stoffet, vil

lede til en målbar stigning i koncentrationen for stoffet i det samlede overfladevand. Det vedlagte udkast til ændringer af ”Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer” indeholder Miljøstyrelsens vejledning til miljømyndighederne om hvilke faglige metoder, der kan anvendes i sagsbehandlingen til at sikre, at der ikke gives tilladelse til udledninger, der kan medføre en målbar koncentrationsstigning i overfladevandet, og en række ændringer i vejledningen, der er en konsekvens heraf.

Miljøstyrelsen sender udkast til ændringer af ”Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer” i høring samtidig med, at Miljøministeriet sender et opdateret udkast til vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer i en supplerende høring.

Der er hermed tilvejebragt vejledning, der kan anvendes i behandlingen af en række ansøgninger om bl.a. tilladelser til nye udledninger efter det retsgrundlag, der er fastlagt i bekendtgørelse om indsatsprogrammer og bekendtgørelse om krav til udledning af visse stoffer.

Parallelt hermed vil Miljøstyrelsen fortsætte arbejdet med at tilvejebringe ny vejledning på en række relaterede sagsområder: Direkte udledning af almindelig belastet overfladevand, frigivelse af MFS ved klappning samt udledning af MFS fra renseanlæg og overløb. Der vil i den sammenhæng blive nedsat arbejdsgrupper med relevante interessenter.

EU-retten

Vejledningen opdateres for at sikre overensstemmelse med EU Domstolens domme om forståelsen af vandrammedirektivets artikel 4 om forpligtelserne til at forebygge forringelse af og forbedre målsatte overfladevandområder og grundvandsforekomster i følgende sager:

C 535/18 (Land Nordrhein-Westfalen)

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-535/18>

C 559/19 (Doñana)

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-559/19>

C 525/20 (Association France N. E.)

<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-525/20>

Feltkode ændret

Feltkode ændret

Feltkode ændret

Offentliggørelse

Den opdaterede udgave af vejledningen med spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer forventes at blive offentliggjort primo december 2023.

Høringsmøde

Udkast til ændringer af vejledningen med spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer er sendt i høring hos de parter, der fremgår af vedlagte høringsliste og er samtidig offentliggjort på høringsportalen.

Høringsudkastet til ændringerne i vejledningen vil blive præsenteret på et høringssmøde i Miljøstyrelsen:

Onsdag 25. oktober 14.00-16.00

Miljøstyrelsen opfordrer til, at eventuelle spørgsmål til høringssudkast til ændringer af vejledningen sendes til styrelsen før høringssmødet, så styrelsen kan indarbejde svar på dem i præsentationen.

Tilmelding til høringssmødet og eventuelle spørgsmål til høringssudkastet sendes til mst@mst.dk med cc. til vandforsyning@mst.dk **senest den 23. oktober 2023.**

Høringssvar

Høringssvar bedes sendt til mst@mst.dk med cc. til vandforsyning@mst.dk **senest den 9. november 2023.** I høringssvar bedes angivet følgende i emnefeltet: "Høringssvar til ændringer af vejledningen "Spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer" j.nr. 2023-97845".

Ikke-ministerielle høringssvare vil blive offentliggjort på høringssportalen efter endt høring. Det gælder også Datatilsynets eventuelle høringssvar. Ved afgivelse af høringssvar gives der samtykke til offentliggørelse, herunder afsenders navn og mailadresse.

Der kan i forbindelse med behandlingen af de modtagne høringssvar være behov for at videresende disse til anden myndighed. I det omfang, der i høringssvarene indgår personoplysninger, vil disse således kunne blive videresendt til anden myndighed med henblik på, at denne myndighed forholder sig til indholdet. Personoplysninger vil også kunne indgå i det høringssnotat, som ministeriet udarbejder på baggrund af høringen, og som offentliggøres på høringssportalen efter høringen.

Med venlig hilsen

Lykke Feld
Kontorchef

**HØRING OVER UDKAST TIL OPDATERET VEJLEDNING –
SPØRGSMÅL OG SVAR OM UDLEDNING AF VISSE FORURENENDE
STOFFER TIL VANDMILJØET OKTOBER – NOVEMBER 2023**

Udkastet indeholder:

Følgende ændringer, skrevet i sort skriftfarve:

Ny indledning

Nye udgaver af følgende spørgsmål – svar:

1. Hvilke stoffer er omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder?
2. Finder bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer anvendelse på udledning til alt overfladevand?
9. Hvad er et generelt kvalitetskrav?
15. Hvad er forskellen på miljøkvalitetskrav fastsat i henholdsvis tabel 3, tabel 4 og tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål
37. Hvis anvendelse af BAT ikke sikrer opfyldelse af miljøkvalitetskrav, hvad så?
38. Hvor dan vurderes det om miljøkvalitetskrav er overholdt?
42. Hvor dan fastsættes et udlederkrav for et miljøfarligt forurenende stof?
43. Hvor dan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet forvejen er overskredet i vandområdet?
44. Hvor dan beregnes stigningen i koncentrationen af et stof i sediment som følge af en udledning
45. Hvor dan sikres det, at en udledning ikke medfører overskridelse af miljøkvalitetskravet for sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 1.
46. Hvad skal inddrages ved fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat andre miljøkvalitetskrav for stoffet?
47. Hvordan fastsættes udlederkrav, når der udpeges en blandingszone?
48. Hvad betyder øget forurening i henhold til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?
51. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?

54. Hvor dan kan revision af virksomheders tilladelser til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer gennemføres?

62. Hvor dan vurderes det, om en udledning vil medføre overskridelse af miljøkvalitetskrav?

65. Hvornår er det relevant at udpege en blandingszone?

Ophævelse af følgende spørgsmål – svar, markeret ved overstregning i teksten neden for:

(55 - Hvilke stoffer skal tages i betragtning ved udledning fra spildevandsforsynings renseanlæg? - ikke opdateret, og derfor ikke i høring)

(56 - Skal der analyseres for alle de stoffer, der indgår i bilag til bekendtgørelsen, for at finde ud af, om stofferne findes i udledninger fra renseanlæg? - Ikke opdateret, og derfor ikke i høring)

(57 Skal der fastsættes udlederkrav for forurenende stoffer i udledning fra spildevandsforsynings renseanlæg? - Ikke opdateret, og derfor ikke i høring)

Uændrede spørgsmål – svar er i blå skriftfarve og omfatter følgende spørgsmål – svar:

3. Hvilke udledninger er omfattet af bekendtgørelsen?
4. Skal udledninger via luftemissioner reguleres efter bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?
5. Er udledning fra diffuse kilder omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?
6. Hvor dan reguleres almindeligt belastede separate regnvandsudledninger?
7. Hvor når er separate regnvandsudledninger mere end almindeligt belastede?
8. Hvad er et miljøkvalitetskrav, og hvad er et kvalitetskriterium?

10. Hvad forstås ved maksimumkoncentration?
11. Hvad er en korttidsudledning, og hvilke krav stilles til sådanne udledninger?
12. Hvilke oplysninger om koncentrationer skal en ansøgning om tilladelse til udledning af metaller indeholde?
13. Hvor findes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?
14. Skal Miljøstyrelsens forslag til kvalitetskriterier opfattes som miljøkvalitetskrav?

16. Hvorfor er miljøkvalitetskrav for indlandsvand henholdsvis andet overfladevand ofte forskellige?
17. Hvornår skal miljøkvalitetskrav for indlandsvand henholdsvis andet overfladevand anvendes?
18. Hvad betyder det, når miljøkvalitetskravet er fastsat som en 'tilføjte' værdi?
19. Hvad betyder det, når der er fastsat en 'øvre koncentration' for et stof?
20. Hvad er den biotilgængelige koncentration?
21. Hvad er den naturlige baggrundskoncentration, og hvor findes der oplysninger om denne?
22. Hvad er forskellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration"?
23. Gælder det generelle kvalitetskrav for dichlorethylen for summen eller for hvert af stofferne 1,1-dichlorethylen og 1,2-dichlorethylen?
24. Hvorfor er der ikke fastsat generelle miljøkvalitetskrav for vand for kviksølv og andre EU-prioriterede stoffer?

25. Hvorfor er der ikke miljøkvalitetskrav for salt (NaCl)?
26. Hvem kan bestemme, at der skal fastsættes et miljøkvalitetskrav?
27. Hvilke oplysninger skal indgå i en henvendelse til Miljøstyrelsen, når der mangler et miljøkvalitetskrav?
28. Hvordan fastsættes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?
29. Kan et miljøkvalitetskrav ændres?
30. Hvordan fastsættes en sikkerhedsfaktor?
31. Hvor finder man økotoxikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?
32. Hvor når kan en udledning antages at være "uden betydning for vandmiljøet" i relation til vurdering af behov for fastsættelse af et nyt miljøkvalitetskrav?
33. Vil overholdelse af det generelle kvalitetskrav for vand for bioakkumulerende stoffer sikres samme beskyttelse som overholdelse af miljøkvalitetskravet for biota?
34. Hvordan benyttes biotilgængelighed i behandling af ansøgning om udledningstilladelse?
35. Sikrer overholdelse af miljøkvalitetskrav for vand også overholdelse af miljøkvalitetskrav for sediment?
36. Kan der fastsættes lempeligere udlederkrav end svarende til anvendelse af BAT, så længe miljøkvalitetskrav kan opfyldes?

39. Hvordan reguleres en udledning til vandløb nær vandløbets udløb i marine vandområder?
40. Skal der fastsættes udlederkrav, når udledningen vurderes at være 'uden betydning for vandmiljøet'?
41. Kan en udledning af prioriterede stoffer være uden betydning for vandmiljøet, således at myndigheden kan undlade at fastsætte udlederkrav?

49. Hvordan vurderes det, om et stof har tendens til at ophobes i sediment og biota?
50. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?

52. Hvordan fastlægges længden af en periodisk udledning?
53. Krav til detektionsgrænser for målinger i spildevandsudledninger og hvordan kontrollerer man udlederkravet, hvis det er lavere end detektionsgrænsen?

58. Skal der foretages kontrolmålinger i det vandområde, der udledes til?
59. Hvordan reguleres udledning af stoffer, hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, men hvor der er udarbejdet kvalitetskriterier eller forslag hertil?
60. Hvordan beregnes luftemissioners påvirkning af vandområder?
61. Hvordan fastsættes udlederkrav, når der er flere udledninger til et vandområde?

63. Hvor findes oplysninger om i forvejen forekommende koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer?
64. Hvad er en blandingszone?

66. Hvor kan man finde yderligere oplysninger om udpejning af blandingszoner?
67. Hvor stor kan en blandingszone være?
68. Hvilken fortynding kan man regne med efter en udledning?
69. Kan hele fortyndingen inden for en blandingszone altid benyttes ved fastsættelse af udlederkrav?
70. Giver udpejning af en blandingszone ret til fremtidig udledning af stoffer? Indsendelse af oplysninger
71. Hvordan indberettes blandingszoner til Miljøstyrelsen?

HØRINGSUDKAST OKTOBER 2023

Spørgsmål om og svar til udledning af visse forurenende stoffer til overfladevand

Disse FAQ'er indeholder svar på de hyppigst stillede spørgsmål i forbindelse med udledning af miljøfarlige forurenede stoffer til vandmiljøet. I takt med, at der opnås ny viden vil spørgsmål og svar blive ajourført og nye spørgsmål og svar blive tilføjet.

De relevante regler ved afgørelse om tilladelse til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til vandmiljøet findes i:

- Miljøbeskyttelseslovens¹ kapitel 4 og 5
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed² (godkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4³ (spildevandsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁴ (habitatbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter⁵ (indsatsbekendtgørelsen)
- § 18 i lov om havstrategi⁶
- Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder⁷ (bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer)
- Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand⁸ (bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål)

¹ Lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 2080 af 15. november 2021 om godkendelse af listevirksomhed

³ Bekendtgørelse nr. 1393 af 21. juni 2021 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)

⁵ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (bekendtgørelse om indsatsprogrammer)

⁶ Lov om havstrategi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1161 af 25. november 2019 med senere ændringer

⁷ Bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder (bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer)

⁸ Bekendtgørelse nr. 796 af 13. juni 2023 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål)

- Bekendtgørelse om skaldyrvande⁹

Der er forbud mod at forurene overfladevand uden en tilladelse. Udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til overfladevand er således forbudt, medmindre der indhentes en tilladelse. Tilladelse meddeles enten efter reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 4 og /eller i spildevandsbekendtgørelsen eller efter reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, godkendelsesbekendtgørelsen og spildevandsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens vejledning til spildevandsbekendtgørelsen kan findes her:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/06/978-87-93710-38-2.pdf>

Tilladelse til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer kan ikke meddeles, hvis udledningen ikke vil være i overensstemmelse med Natura 2000- og artsbeskyttelsen, vandplanlægningen eller havstrategien. Vurderinger heraf vil altid være en del af grundlaget for den konkrete afgørelse om at meddele eller ikke meddele tilladelse til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer. I de tilfælde, hvor udledning af miljøfarlige forurenende stoffer er en del af et projekt, der skal miljøvurderes efter VVM-reglerne i miljøvurderingsloven, indgår disse vurderinger i myndighedernes samlede miljøvurdering af projektet forud for tilladelse.

Miljøstyrelsens vejledning til habitatbekendtgørelsen kan findes her:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2020/12/978-87-7038-248-9.pdf>

Miljøministeriets vejledning til bekendtgørelsen om indsatsprogrammer kan findes her:

[Nyt udkast til vejledning til bekendtgørelsen om indsatsprogrammer er i en kort opfølgende høring efter ændringer i fortsættelse af høringen 22. december 2021 – 22. juni 2022.

Link til den nye vejledning sættes ind her ved offentliggørelse af vejledningen.]

Miljøministeriets seneste udkast til ny vejledning til miljøvurdering af projekter efter VVM-reglerne kan findes her:

<https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/a3c495e1-5166-4ce8-afa6-b4ebe521fc84/Vejledning%20om%20milj%C3%B8vurdering%20af%20konkrete%20projekter.pdf>

For tilladelse til punktkilders udledning med et forventet indhold af miljøfarlige forurenende stoffer (og for påbud, der reviderer eksisterende tilladelser til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer) gælder endvidere, at de skal meddeles efter reglerne i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer indeholder særskilte bestemmelser om vurderingen af, om der kan meddeles tilladelse til

⁹ Bekendtgørelse nr. 794 af 13. juni 2023 om skaldyrvande

udledning af miljøfarlige forurenende stoffer, og om, hvilke vilkår der skal eller kan fastsættes i tilladelserne, samt bestemmelser om, hvornår og hvordan miljømyndighederne skal anmode Miljøstyrelsen om at udarbejde nye kvalitetskriterier med henblik på fastsættelse af miljøkvalitetskrav. Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål indeholder alle gældende miljøkvalitetskrav.

Over sigten over FAQ'er er opbygget, så den følger strukturen i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Afsnittet under overskriften "Miljøkvalitetskrav" omfatter udover alle spørgsmål og svar om fastsættelse af miljøkvalitetskrav tillige en række andre spørgsmål og svar til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål.

Indholdsfortegnelse

A. Bekendtgørelsens anvendelsesområde

1. Hvilke stoffer er omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder?
2. Finder bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer anvendelse på udledning til alt overfladevand?
3. Hvilke udledninger er omfattet af bekendtgørelsen?
4. Skal udledninger via luftemissioner reguleres efter bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?
5. Er udledning fra diffuse kilder omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?
6. Hvor dan reguleres almindeligt belastede separate regnvandsudledninger?
7. Hvor når er separate regnvandsudledninger mere end almindeligt belastede?

B. Definitioner

8. Hvad er et miljøkvalitetskrav, og hvad er et kvalitetskriterium?
9. Hvad er et generelt kvalitetskrav?
10. Hvad forstås ved maksimumkoncentration?
11. Hvad er en korttidsudledning, og hvilke krav stilles til sådanne udledninger?

C. Krav til ansøgningen

12. Hvilke oplysninger om koncentrationer skal en ansøgning om tilladelse til udledning af metaller indeholde?

D. Miljøkvalitetskrav

13. Hvor findes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?
14. Skal Miljøstyrelsens forslag til kvalitetskriterier opfattes som miljøkvalitetskrav?
- 15. Hvad er forskellen på miljøkvalitetskrav fastsat i henholdsvis tabel 3, tabel 4 og tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål?**
16. Hvorfor er miljøkvalitetskrav for indlandsvand henholdsvis andet overfladevand ofte forskellige?
17. Hvornår skal miljøkvalitetskrav for indlandsvand henholdsvis andet overfladevand anvendes?
18. Hvad betyder det, når miljøkvalitetskravet er fastsat som en 'tilføjet' værdi?
19. Hvad betyder det, når der er fastsat en 'øvre koncentration' for et stof?
20. Hvad er den biotilgængelige koncentration?
21. Hvad er den naturlige baggrundskoncentration, og hvor findes der oplysninger om denne?
22. Hvad er forskellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration"?
23. Gælder det generelle kvalitetskrav for dichlorethylen for summen eller for hvert af stofferne 1,1-dichlorethylen og 1,2-dichlorethylen?
24. Hvorfor er der ikke fastsat generelle miljøkvalitetskrav for vand for kviksølv og andre EU-prioriterede stoffer?
25. Hvorfor er der ikke miljøkvalitetskrav for salt (NaCl)?
26. Hvem kan bestemme, at der skal fastsættes et miljøkvalitetskrav?
27. Hvilke oplysninger skal indgå i en henvendelse til Miljøstyrelsen, når der mangler et miljøkvalitetskrav?
28. Hvordan fastsættes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?
29. Kan et miljøkvalitetskrav ændres?
30. Hvordan fastsættes en sikkerhedsfaktor?
31. Hvor finder man økotoxikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?
32. Hvor når kan en udledning antages at være "uden betydning for vandmiljøet" i relation til vurdering af behov for fastsættelse af et nyt miljøkvalitetskrav?

33. Vil overholdelse af det generelle kvalitetskrav for vand for bioakkumulerende stoffer sikre samme beskyttelse som overholdelse af miljøkvalitetskravet for biota?

34. Hvor dan benyttes biotilgængelighed i behandling af ansøgning om udledningstilladelse?

35. Sikrer overholdelse af miljøkvalitetskrav for vand også overholdelse af miljøkvalitetskrav for sediment?

E. Den kombinerede fremgangsmåde

36. Kan der fastsættes lempeligere udlederkrav end svarende til anvendelse af BAT, så længe miljøkvalitetskrav kan opfyldes?

37. Hvis anvendelse af BAT ikke sikrer opfyldelse af miljøkvalitetskrav, hvad så?

F. Vilkår

38. Hvor dan vurderes det, om miljøkvalitetskrav er overholdt?

39. Hvor dan reguleres en udledning til vandløb nær vandløbets udløb i marine vandområder

40. Skal der fastsættes udlederkrav, når udledningen vurderes at være 'uden betydning for vandmiljøet'?

41. Kan en udledning af prioriterede stoffer være uden betydning for vandmiljøet, således at myndigheden kan undlade at fastsætte udlederkrav?

42. Hvor dan fastsættes et udlederkrav for et miljøfarligt forurenende stof?

43. Hvor dan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet forvejen er overskredet i vandområdet?

44. Hvor dan beregnes stigningen i koncentrationen af et stof i sediment som følge af en udledning

45. Hvor dan sikres det, at en udledning ikke medfører overskridelse af miljøkvalitetskravet for sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 1.

46. Hvad skal inddrages ved fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat andre miljøkvalitetskrav for stoffet?

47. Hvordan fastsættes udlederkrav, når der udpeges en blandingszone?

48. Hvad betyder øget forurening i henhold til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?

49. Hvor dan vurderes det, om et stof har tendens til at ophobes i sediment og biota?

50. Hvor dan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?

51. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?

52. Hvordan fastlægges længden af en periodisk udledning?

53. Krav til detektionsgrænser for målinger i spildevandsudledninger og hvordan kontrollerer man udlederkravet, hvis det er lavere end detektionsgrænsen

54. Hvordan kan revision af virksomheders tilladelser til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer gennemføres?

~~55. (Hvilke stoffer skal tages i betragtning ved udledning fra spildevandsforsyningsrensplanlægning? — ikke opdateret, og derfor ikke i høring)~~

~~56. (Skal der analyseres for alle de stoffer, der indgår i bilag til bekendtgørelsen, for at finde ud af, om stofferne findes i udledninger fra rensplanlægning? — Ikke opdateret, og derfor ikke i høring)~~

~~57. (Skal der fastsættes udlederkrav for forurenende stoffer i udledning fra spildevandsforsyningsrensplanlægning? — Ikke opdateret og derfor ikke i høring)~~

G. Beregninger

58. Skal der foretages kontrolmålinger i det vandområde, der udledes til?

59. Hvordan reguleres udledning af stoffer, hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, men hvor der er udarbejdet kvalitetskriterier eller forslag hertil

60. Hvordan beregnes luftemissioners påvirkning af vandområder?

61. Hvordan fastsættes udlederkrav, når der er flere udledninger til et vandområde?

62. Hvordan vurderes det, om en udledning vil medføre overskridelse af miljøkvalitetskrav?

63. Hvor findes oplysninger om i forvejen forekommende koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer?

H. Blandingszoner

64. Hvad er en blandingszone?

65. Hvornår er det relevant at udpege en blandingszone?

66. Hvor kan man finde yderligere oplysninger om udpegning af blandingszoner?

67. Hvor stor kan en blandingszone være?

68. Hvilken fortynding kan man regne med efter en udledning?

69. Kan hele fortyndingen inden for en blandingszone altid benyttes ved fastsættelse af udlederkrav?

70. Giver udpegning af en blandingszone ret til fremtidig udledning af stoffer?
Indsendelse af oplysninger

I. Indsendelse af oplysninger

71. Hvordan indberettes blandingszoner til Miljøstyrelsen?

A. Bekendtgørelsens anvendelsesområde

1. Hvilke stoffer er omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder?

Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer fastsætter krav til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer, som er alle stoffer, der kan forårsage forurening, bortset fra opslæmmede stoffer, stoffer, som bidrager til eutrofiering, herunder nitrater og fosfater, og stoffer, som har negativ indflydelse på iltbalancen og kan måles ved parametre som BOD, COD, mv, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 3.

De forurenende stoffer omfatter både syntetiske (menneskeskabte) og ikke-syntetiske (naturligt forekommende) stoffer, herunder navnlig stoffer tilhørende stofgrupperne 1-9 på listen opført i tabel 1 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål. Denne liste er ikke udtømmende, og stoffer tilhørende andre stofgrupper kan også være omfattet. Afgørende er, om stoffet kan forårsage forurening, jf. § 2, nr. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse stoffer, og ikke er et stof, der er omfattet af § 1, stk. 3, i bekendtgørelsen.

”Forurening” skal i denne sammenhæng forstås sådan, som det er defineret i § 2, nr. 34, i lov om vandplanlægning:

”Direkte eller indirekte udledning som følge af menneskelige aktiviteter af stoffer eller varme til luft, vand eller jord, der kan skade menneskers sundhed eller kvaliteten af vandøkosystemer eller terrestriske økosystemer, som er direkte afhængige af vandøkosystemer, eller medføre skade på materielle værdier eller forringelse eller forstyrrelse af naturfaciliteter og anden legitim anvendelse af miljøet.”

2. Finder bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer anvendelse på udledning til alt overfladevand?

Ja: Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, at den finder anvendelse for udledninger til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2, at der ved vandløb, søer, overgangsvande og kystvande her skal forstås de typer af overfladevand, som er defineret i lov om vandplanlægning. Overfladevand omfatter både de afgrænsede og målsatte overfladevandområder, jf. bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvansforekomster, og øvrigt overfladevand. De målsatte overfladevandområder omfatter alt kystvand i de 109 kystvande og 14 territorialfarvande, 986 søer og ca. 18.000 km vandløb. Danmark har ingen overgangsvande.

De målsatte vandområder, deres afgrænsning og tilstand kan ses på Miljø-GIS for VP 3 (2021-27)

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>

Det ikke afgrænsede og ikke målsatte overfladevand omfatter øvrige søer og vandløbsstrækninger. Det er vigtigt at være opmærksom på, at en meget stor del af dette overfladevand er forbundet med målsatte overfladevandområder, og at udledning af forurenende stoffer til dette overfladevand ofte vil kunne påvirke og så målsatte overfladevandområder.

Det er et opmærksomhedspunkt, at der skelnes mellem overfladevand og spildevandstekniske anlæg.

3. Hvilke udledninger er omfattet af bekendtgørelsen?

Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer finder alene anvendelse på udledninger, som reguleres med godkendelse, tilladelse eller påbud, jf. nedenstående, og hvormed der sker en tilførsel af forurenende stoffer til vandmiljøet, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 2.

Almindeligt belastede separate regnvandsudledninger er ikke omfattet af bekendtgørelsen, jf. § 1, stk. 2, nr. 1.

Følgende afgørelsestyper er således omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer:

- aktiviteter med udledning af forurenende stoffer, der ikke stammer fra spildevand, og hvor en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2 og 3, er nødvendig,
- udledninger, hvor afgørelse meddeles i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 28 (tilladelser) eller § 30 (påbud), fx. industrielle spildevandsudledninger, udledninger af forurenende grundvand fra fælgpumpninger, udledninger fra rensesanlæg og udledninger fra overløb fra fælleskloakerede områder,
- udledninger fra godkendelsespligtige virksomheder, hvor afgørelse meddeles i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 33 (miljøgodkendelser) eller § 41 (påbud), typisk industrielle spildevandsudledninger,
- udledninger til vandmiljøet fra godkendelsespligtige virksomheder, som endnu ikke har en samlet miljøgodkendelse, og hvor afgørelse meddeles i medfør af § 33, jf. § 39 (miljøgodkendelser); det vil i praksis alene sige havbrug og dambrug, der endnu ikke har en samlet miljøgodkendelse,
- udsivning fra deponeringsanlæg, hvor afgørelse meddeles i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 33 (miljøgodkendelser) eller § 41 (påbud),
- udledninger til vandmiljøet, der sker som følge af luftemissioner fra godkendelsespligtige virksomheder, hvor afgørelse meddeles i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 33 (miljøgodkendelser) eller § 41 (påbud).

4. Skal udledninger via luftemissioner reguleres efter bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?

Luftemissioner fra en miljøgodkendt virksomhed er ifølge § 1, stk. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer inden for bekendtgørelsens anvendelsesområde, hvis der sker tilførsel af forurenende stoffer til et vandområde. Ifølge EU-Domstolen omfatter begrebet "udledning" bl.a. udslip af forurenende damp, der fortættes og slår ned på overfladevand, når udslippet kan tilskrives en konkret aktivitet, jf. EU-Domstolens dom af 29. september 1999 i sag C-231/97 og sag C-232/97.

Begrebet "udledning" omfatter ifølge EU-Domstolen derudover også udslip af forurenende damp, der først fortættes på jorden og på tage og derefter kommer frem til overfladevand via en regnvandsledning. Det er herved uden betydning, om regnvandsledningen tilhører den pågældende virksomhed eller tredjemand.

5. Er udledning fra diffuse kilder omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?

Udledninger fra diffuse kilder, dvs. flere forskellige og spredte kilder, er kun omfattet af anvendelsesområdet for bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer i det omfang, de er omfattet af tilladelser, godkendelser eller påbud nævnt i bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

6. Hvordan reguleres almindeligt belastede separate regnvandsudledninger?

Bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer finder ikke anvendelse på tilladelser til udledning af forurenende stoffer fra almindeligt belastede separate regnvandsudledninger, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 1.

Baggrunden herfor er, at stoffer, der udledes fra almindeligt belastede separate regnvandsystemer, generelt stammer fra diffuse kilder (flere forskellige og spredte kilder), hvor regulering ikke kan ske over for den enkelte kilde, der bidrager til udledningen.

At udledninger af forurenende stoffer fra almindeligt belastede separate regnvandsystemer ikke er omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, er ikke ensbetydende med, at udledningerne ikke skal reguleres. Reguleringen kan fx bestå i funktionskrav til udformning af afløb fra regnvandsystemer baseret på det forureningsniveau det har vist sig muligt at opnå ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik og anvendelse af bedste miljømæssige praksis med henblik på at nedbringe udledning af suspenderet og organisk stof og den hydrauliske belastning af vandområder mest muligt, fx. ved tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28. Tilladelser i medfør af § 28 og anden lovgivning i øvrigt er omfattet af § 8 i bekendtgørelse om indsatsprogrammer. Det betyder, at tilladelsen ikke må medføre en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand og ikke hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål. Der henvises til vejledningen til bekendtgørelse om indsatsprogrammer [Link til ny vejledning til indsatsprogrammer indsættes, når den er offentliggjort].

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har flere gange i afgørelser set på spørgsmålet om BAT i forhold til tilbageholdelse af miljøfarlige forurenende stoffer. Der kan i øvrigt henvises til kapitel 9.5 i Spildevandsvejledningen samt fx klagenævnsafgørelse i sag NMK-10-00107 om udledning af overfladevand til Køge Bugt.

<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/ebb2ddb2-6f3b-4e0f-ac72-39ba1f2140de?highlight=nmk-10-00107>

7. Hvornår er separate regnvandsudledninger mere end almindeligt belastede?

Separate regnvandsudledninger, der er mere end almindeligt belastede, er omfattet af anvendelsesområdet for bekendtgørelse om krav til udlledning af visse forurenende stoffer, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, nr. 1. Separate regnvandsudledninger kan være mere end almindeligt belastede, når der er tale om vand afledt fra vaskepladser, oplagspladser, arbejdsområder og lignende, i det vandet tilføres andre stoffer eller stoffer i højere koncentrationer end ved afstrømning fra veje og parkeringspladser.

B. Definitioner

8. Hvad er et miljøkvalitetskrav, og hvad er et kvalitetskriterium?

Et miljøkvalitetskrav er ifølge § 2, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer den koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer i vand, sediment eller biota, som ikke bør overskrides af hensyn til beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet. Miljøkvalitetskrav indgår som et af flere elementer, der definerer det generelle miljømål "god tilstand" i overfladevandområder.

Et kvalitetskriterium er ifølge § 2, stk. 1, nr. 5, den højeste koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer i vand, sediment eller biota, som skønnes ikke at medføre uacceptable negative effekter på vandøkosystemer.

Et miljøkvalitetskrav bliver som hovedregel fastsat til samme værdi som det tilsvarende kvalitetskriterium.

9. Hvad er et generelt kvalitetskrav?

Miljøkvalitetskrav for vand er i bekendtgørelse om krav til udlledning af visse forurenende stoffer og i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål angivet som henholdsvis "generelt kvalitetskrav" (AA-EQS i direktiv om miljøkvalitetskrav) og "maksimumkoncentration" (MAC-EQS i direktiv om miljøkvalitetskrav).

Det generelle kvalitetskrav er miljøkvalitetskravet udtrykt som årsgennemsnit. Medmindre andet er angivet, gælder det for den samlede koncentration af alle isomerer.

Bemærk, at for overfladevand, der i vandplanlægningen er afgrænset og målsat som overfladevandområde, er god tilstand for miljøfarlige forurenende stoffer betinget af opfyldelse af det generelle kvalitetskrav, dvs. at det aritmetiske gennemsnit af koncentrationer, der er målt på forskellige tidspunkter af året, ved hvert repræsentativ målepunkt inden for det enkelte vandområde ikke overstiger kravværdien.

En ny udlledning må ikke påvirke opfyldelse af det generelle kvalitetskrav i overfladevand – eller den del af overfladevandet, der ligger uden for en eventuelt udpeget blandingszone. Det betyder, at forud for meddelelse af en tilladelse til udlledning skal det vurderes, hvordan udlledningen vil påvirke opfyldelse af det generelle kvalitetskrav i overfladevandet.

Hvis stofkoncentrationen varierer væsentligt gennem året med høje koncentrationer i en eller flere afgrænsede perioder (dage, uger eller eventuelt måneder) – som det kan være tilfældet ved periodiske udlledninger – er beskyttelsen ikke nødvendigvis sikret, selv hvis stofkoncentrationerne er lave resten af året, og årsgennemsnittet holder sig under miljøkvalitetskravet.

Periodisk høje koncentrationer kan forårsage betydelige skader på dyre- og planteliv, som hindrer opfyldelse af målet om god økologisk tilstand. I sådanne tilfælde bør det vurderes, om det generelle kvalitetskrav skal være opfyldt som gennemsnit i hver af de perioder, hvor der sker udlledning.

10. Hvad forstås ved maksimumkoncentration?

Miljøkvalitetskrav for vand er i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer og bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømålingivet som henholdsvis "generelt kvalitetskrav" og "maksimumkoncentration". En maksimumkoncentration for et forurenende stof i et vandområde er det koncentrationsniveau, som aldrig må overskrides. Maksimumkoncentration for et forurenende stof har til formål at beskytte vandmiljøet mod især akut giftvirkning på vandlevende organismer.

Ved tilladelse til en korttidsudledning indeholdende forurenende stoffer skal det altid sikres, at maksimumkoncentrationen overholdes. Ved tilladelse til en udledning, som ikke er en korttidsudledning, vil det især være relevant at forholde sig til, om maksimumkoncentrationen overholdes, når der forekommer større udsving i den uledte stofkoncentration.

Vilkår i tilladelser, godkendelser og påbud skal i følge bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer sikre, at såvel maksimumkoncentrationer som generelle kvalitetskrav overholdes i det berørte vandområde.

11. Hvad er en korttidsudledning, og hvilke krav stilles til sådanne udledninger?

Der er i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer fastsat bestemmelser om, hvordan korttidsudledninger skal reguleres. En korttidsudledning er defineret som en udledning af højst 24 timers varighed, som forekommer højst 12 gange om året med intervaller på mindst 6 dage mellem hver udledning, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

For en sådan korttidsudledning kan miljømyndigheden ved fastsættelsen af vilkår vælge at se bort fra stoffernes generelle kvalitetskrav, hvis udledningen ikke medfører en forringelse af berørte vandområders tilstand, jf. § 6, stk. 5, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Miljøkvalitetskravet udtrykt som maksimumkoncentration skal til enhver tid være overholdt.

C. Krav til ansøgningen

12. Hvilke oplysninger om koncentrationer skal en ansøgning om tilladelse til udledning af metaller indeholde?

Ansøgningen om udledningstilladelse skal indeholde oplysninger om den udledte vandmængde og udledningens stofsammensætning, udtrykt i koncentration og mængde.

Koncentrationen oplyses som det totale indhold af metal, der udgøres af den partikulært bundne del og den opløste del og bestemmes ved måling af totalindholdet af metallet i en filtreret prøve. Ved vurdering af, om udledningen påvirker det berørte vandområdes opfyldelse af miljøkvalitetskrav for vand (vandkvalitetskravet) skal beregningen for metaller som udgangspunkt foretages på baggrund af totalindholdet af metaller i udledningen, selv om miljøkvalitetskravet for vand (vandkvalitetskravet) for metaller er fastsat for den opløste del. Dette er i overensstemmelse med retningslinjerne i EU Kommissionens tekniske retningslinjer for udpejning af blandingszoner i henhold til art. 4 stk. 4 i direktiv om miljøkvalitetskrav:

[https://circabc.europa.eu/sd/a/fe7c0991-9432-4d6e-bed1-1a3be9df772/DA_ACT_C\(2010\)9369.doc](https://circabc.europa.eu/sd/a/fe7c0991-9432-4d6e-bed1-1a3be9df772/DA_ACT_C(2010)9369.doc)

Baggrunden for at benytte det totale indhold frem for den opløste fraktion er, at der ikke er kendskab til, hvordan metallet i udledningen vil fordele sig på partikulært og opløst form i det berørte vandområde, og den konservative tilgang er derfor at antage, at alt stof forekommer på opløst form. Retningslinjerne åbner mulighed for at foretage beregningen på baggrund af den opløste koncentration af metaller i udledningen. Denne metode kan dog kun bruges, hvis sammenhængen mellem fordelingen af det partikulære og den opløste form af metallet i udledningen og i det berørte vandområde er belyst tilstrækkeligt.

Samme konservative betragtning benyttes, når udledningen skal vurderes i forhold til koncentrationsforøgelse i sediment og biota, samt ved vurdering af overholdelse af vandkvalitetskrav, som er fastsat for den biotilgængelige del af stoffet.

En ansøgning om udledningstilladelse skal således grundlæggende indeholde oplysninger om totalindholdet af metaller. Det anbefales, at ansøgningen indeholder oplysninger om både totalindholdet af metaller (ultreret prøve) og den opløste koncentration af metallet (filtreret prøve). Oplysningerne om fordelingen i udledningen vil kunne indgå i vurderingen af påvirkningen af de berørte vandområde, samt ved vurdering af eventuelle tiltag for begrænsning af udledningen af stoffer.

D. Miljøkvalitetskrav

13. Hvor findes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?

Miljøkvalitetskrav findes i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål. Nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav henholdsvis for vand og for sediment og biota findes i bilagets tabel 3 og 4, og EU-fastsatte miljøkvalitetskrav findes i bilagets tabel 5.

Miljøstyrelsen offentliggør kvalitetskriterier for de enkelte miljøfarlige forurenende stoffer i vand, sediment og/eller biota i datablade på Miljøstyrelsens hjemmeside. Databladene kan findes her <https://mst.dk/kemi/kemikalier/graensevaerdier-og-kvalitetskriterier/miljoekvalitetskriterier/>

14. Skal Miljøstyrelsens forslag til kvalitetskriterier opfattes som miljøkvalitetskrav?

Miljøstyrelsen udarbejder fra tid til anden "forslag til kvalitetskriterier" i henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer eller til brug for vandplanlægningen. Det enkelte forslag sendes i høring hos myndigheder og organisationer nævnt i miljøbeskyttelseslovens § 11, herunder nærmest interesserede landsomfattende erhvervs- og miljøorganisationer, KL (Kommunernes Landsforening) og regionsrådene i forening. Det endelige kvalitetskriterium udarbejdes efter høringen og offentliggøres i et datablad på Miljøstyrelsens hjemmeside her:

<https://mst.dk/kemi/kemikalier/graensevaerdier-og-kvalitetskriterier/miljoekvalitetskriterier/>

Hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav for et givet stof, men der foreligger et forslag til kvalitetskriterium for stoffet, skal dette lægges til grund for afgørelser om udledninger af stoffet, men der skal samtidig tages forbehold for, at vilkåret vil kunne blive revideret i tilfælde af, at det endelige miljøkvalitetskrav fastsættes til en anden værdi end i forslaget, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

15. Hvad er forskellen på miljøkvalitetskrav fastsat i henholdsvis tabel 3, tabel 4 og tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål?

Miljøkvalitetskrav fastsat i tabel 3 og 4 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål er nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) i vand, for sediment og biota.

Vær opmærksom på, at en række af de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav for MFS i sediment og biota er fastsat for stoffer, der har EU fastsatte miljøkvalitetskrav i vand. Det betyder, at opfyldelse af disse miljøkvalitetskrav er afgørende for et overfladevandområdes kemiske tilstand, ikke vandområdets økologiske tilstand. Opfyldelse af (kun) nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav er afgørende for et vandområdes økologiske tilstand. Se eventuelt [FAQ 38 Hvor dan vurderes det, om miljøkvalitetskrav er overholdt?](#)

Miljøkvalitetskravene fastsat i tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål er den danske gennemførelse af de EU-fastsatte krav for prioriterede stoffer og enkelte andre forurenende stoffer i direktiv om miljøkvalitetskrav. De EU fastsatte krav i tabel 5 er overvejende fastsat for vand, men der er dog for enkelte stoffer fastsat krav for biota.

16. *Hvorfor er miljøkvalitetskrav for indlandsvand henholdsvis andet overfladevand ofte forskellige?*

Se evt. [FAQ 17. Hvornår skal miljøkvalitetskrav for indlandsvand hhv. andet overfladevand anvendes](#) for angivelse af hvornår hvilket af de to miljøkvalitetskrav skal anvendes.

Retningslinjer i Europa-Kommissionens tekniske rapport nr. 2011-055, 'Guidance document no. 27, Technical guidance for deriving environmental quality standards', som opdateret i 2018:

<https://circabc.europa.eu/sd/a/ba6810cd-e611-4f72-9902-f0d8867a2a6b/Guidance%20No%2027%20-%20Deriving%20Environmental%20Quality%20Standards%20-%20version%202018.pdf>

Fastsættelse af miljøkvalitetskrav for henholdsvis ferskvand (indlandsvand) og saltvand (andet overfladevand) medfører ofte, at krav for saltvand bliver strengere end for ferskvand. Det skyldes hovedsagligt, at der på grund af den større biodiversitet i havet kræves data fra flere økotoxikologiske tests for saltvand, og at når data ikke er til stede i tilstrækkeligt omfang, skal der anvendes en større sikkerhedsfaktor end for ferskvand.

I det marine vandmiljø findes flere taksonomiske dyregrupper end i det ferske vandmiljø. Da der som ofte ikke findes økotoxikologiske tests dækkende alle marine dyregrupper, anvendes i overensstemmelse med EU-vejledningen en ekstra sikkerhedsfaktor på 10, hvorfor de fastsatte miljøkvalitetskrav for saltvand typisk er en faktor 10 lavere end miljøkvalitetskravene for ferskvand.

Ved et tilstrækkeligt datasæt vil der kunne anvendes samme sikkerhedsfaktor ved udarbejdelse af kvalitetskriterier og fastsættelse af miljøkvalitetskrav for ferskvand og saltvand for et givet stof. Forskellen mellem miljøkvalitetskravene er i så tilfælde ofte mindre, og i nogle tilfælde er kravene ens, som det blandt andet er tilfældet for flere af vandrammedirektivets prioriterede stoffer.

17. Hvornår skal miljøkvalitetskrav for indlandsvand henholdsvis andet overfladevand anvendes?

Miljøkvalitetskrav for indlandsvand anvendes for vandløb og søer med en årlig middelsalinitet på mindre end 0,5 ‰. Miljøkvalitetskrav for andet overfladevand anvendes i alle andre tilfælde.

Miljømyndigheden skal være opmærksom på, at vandløb, der udmunder i fjorde, kan have en middelsalinitet på mere end 0,5 ‰ et stykke op i vandløbet grundet påvirkningen fra fjorden. Der kan også være udledninger, hvor påvirkningen både berører vandløbet og fjorden, hvorfor vurderingerne skal foretages i forhold til overholdelse af miljøkvalitetskravene for både indlandsvand og andet overfladevand.

18. Hvad betyder det, når miljøkvalitetskravet er fastsat som en 'tilføjet' værdi?

For nogle stoffer, herunder en række metaller, er miljøkvalitetskrav i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål udtrykt som en "tilføjet" værdi, jf. note 5 til tabel 3 og note 6 til tabel 4 i bekendtgørelsens bilag 2. Med noterne er angivet, at "Kvalitetskravet er denne koncentration af stoffet tilføjet den naturlige baggrundskoncentration". På gældende miljøkvalitetskrav er således overholdt i overfladevandområdet, når koncentrationen af stoffet i den relevante matrice ikke overskrider den i tabellen anførte værdi plus den naturlige baggrundskoncentration.

Hvis der for et af de her omhandlede stoffer ikke foreligger oplysninger om den naturlige baggrundskoncentration i overfladevandområdet, kan miljømyndigheden ved beregningen i § 7, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer tage udgangspunkt i den metode, som Miljøstyrelsen har anvendt i forbindelse med udarbejdelsen af det faglige grundlag for vandområdeplaner 2021-2027, jf. [FAQ 21. Hvad er den naturlige baggrundskoncentration, og hvor findes der oplysninger om denne?](#)

Bemærk her, at den naturlige baggrundskoncentration er forskellig fra "den i forvejen forekommende koncentration", som er summen af den naturlige baggrundskoncentration og koncentrationsbidrag fra eksisterende men menneskabte kilder til vandområdet.

Se endvidere [FAQ 22. Hvad er forskellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration" og FAQ 21. Hvad er den naturlige baggrundskoncentration, og hvor findes der oplysninger om denne?](#)

19. Hvad betyder det, når der er fastsat en 'øvre koncentration' for et stof?

For enkelte stoffer (kobber og bor) er nogle miljøkvalitetskrav i tabel 3 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål angivet som en øvre koncentration, jf. note 6 til tabellen. Miljøkvalitetskravene angiver her den højeste koncentration, der kan accepteres, uanset den naturlige baggrundskoncentration. Plante- og dyrelivet kan i et vist omfang være tilpasset forskellige forhold, herunder høje baggrundskoncentrationer, men ved koncentrationer over et vist niveau vil der opstå negative effekter. Den øvre koncentration er udtryk for dette niveau og må ikke overskrides.

20. Hvad er den biotilgængelige koncentration?

For en række stoffer, fortrinsvis metaller, angiver noter til et eller flere miljøkvalitetskrav fastsat i tabel 3, 4 og 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, at det pågældende kvalitetskrav gælder for den biotilgængelige koncentration af stoffet.

Den biotilgængelige koncentration af metallerne er den koncentration i vandmiljøet, som er tilgængelig for optagelse i og påvirkning af biota. Den biotilgængelige koncentration svarer ikke nødvendigvis til den totale koncentration eller den opløste fraktion af det pågældende metal, idet en del mængde af metallet kan være bundet til suspenderet stof eller indbygget i mineraler og i praksis være utilgængeligt for organismene.

21. *Hvad er den naturlige baggrundskoncentration, og hvor findes der oplysninger om denne?*

For en række stoffer, fortrinsvis metaller, angiver en note til et eller flere miljökvalitetskrav fastsat i tabel 3 og 4 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, at det pågældende kvalitetskrav er den angivne koncentration tilføjet den naturlige baggrundskoncentration.

Den naturlige baggrundskoncentration er den koncentration af et naturligt forkommende stof (metal, sporstof eller andet) i pågældende vandløb, sø, overgangsvand, kystvand eller havområde, som ville være at finde som resultat af udelukkende naturlige processer.

Som estimat for den naturlige baggrundskoncentration af de metaller, der indgår i NOVANA, har Miljøstyrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af det faglige grundlag for vandområdeplaner 2021-2027 anvendt 10 %-fraktiler af overvågningsdata fra perioden 2010-2019. Denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med Europa-Kommissionens tekniske rapport nr. 2011-055, 'Guidance document no. 27, Technical guidance for deriving environmental quality standards', som opdateret i 2018 (<https://circabc.europa.eu/sd/a/ba6810cd-e611-4f72-9902-f0d8867a2a6b/Guidance%20No%2027%20-%20Deriving%20Environmental%20Quality%20Standards%20-%20version%202018.pdf>).

Hvor det er vurderet fagligt meningsfyldt på baggrund af datagrundlaget, er der skelnet mellem søer og vandløb. Datagrundlaget har ikke givet mulighed for beregning af naturlige baggrundskoncentrationer af metaller i andet overfladevand (havvand). De beregnede estimater for naturlige baggrundskoncentrationer kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under FAQ 21: <https://mst.dk/natur-vand/vand-i-hverdagen/spildevand/hvad-er-spildevand-og-hvorfor-reenser-vi-det/spoergsmaal-og-svar-om-miljoekvalitetskrav/>

I mangel på bedre data om naturlige baggrundsværdier for metaller i kystvande, kan værdier fra Oskar og/eller litteraturen anvendes. Se forslag til værdier her på Miljøstyrelsens hjemmeside under FAQ 21: <https://mst.dk/natur-vand/vand-i-hverdagen/spildevand/hvad-er-spildevand-og-hvorfor-reenser-vi-det/spoergsmaal-og-svar-om-miljoekvalitetskrav/>

22. *Hvad er forskellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration"?*

Begrebet "naturlig baggrundskoncentration" fremgår af note 5 til tabel 3 og note 6 til tabel 4 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål og er relevant for visse stoffer, som naturligt kan forekomme i vandmiljøet, typisk metaller. Den naturlige baggrundskoncentration er den koncentration af et stof, der er eller ville være til stede i et vandområde uden bidrag fra menneskeskabte kilder.

Kendskab til den naturlige baggrundskoncentration er relevant for metaller og andre stoffer, for hvilke miljøkvalitetskravet er fastsat som den i ovennævnte tabel 3 eller 4 angivne koncentration tilføjet den naturlige baggrundskoncentration.

Den "i forvejen forekommende koncentration" er omhandlet i § 7, stk. 3, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Det er her fastsat, at den i forvejen forekommende koncentration af et givet stof skal indgå ved beregning af, om miljøkvalitetskrav for stoffet kan forventes opfyldt i vandområdet ved fastsættelsen af vilkår i en tilladelse, en godkendelse eller et påbud.

En i forvejen forekommende koncentration i et vandområde er summen af en eventuel naturlig baggrundskoncentration og koncentrationsbidrag fra menneskeskabte kilder, der allerede er til stede i vandområdet før en eventuel ny udledning. Se eventuelt [FAQ 6.3. Hvor findes oplysninger om i forvejen forekommende koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer?](#)

23. Gælder det generelle kvalitetskrav for dichlorethylen for summen eller for hvert af stofferne 1,1-dichlorethylen og 1,2-dichlorethylen?

Miljøkvalitetskravet gælder for hvert enkelt af de to nævnte stoffer.

24. Hvorfor er der ikke fastsat generelle kvalitetskrav for vand for kviksølv og andre EU-prioriterede stoffer?

For miljøfarlige forurenende stoffer fastsættes det generelle kvalitetskrav (miljøkvalitetskrav for vand udtrykt som årsgennemsnit) normalt til en værdi, der sikrer beskyttelse af vandlevende organismer, herunder beskyttelse af rovfisk mod sekundær forgiftning, og beskyttelse af menneskers sundhed ved konsum af fisk og skaldyr.

For bl.a. kviksølv, hexachlorbenzen og hexachlorbutadien er der imidlertid i tabel 5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, som tekstnært gennemfører del A i bilag I til direktiv om miljøkvalitetskrav i dansk lovgivning, ikke fastsat et generelt kvalitetskrav. Der er for de tre stoffer i stedet fastsat miljøkvalitetskrav for biota.

Baggrunden herfor er, for kviksølvs vedkommende, at det ikke er muligt at fastsætte en pålidelig værdi for et generelt kvalitetskrav, som giver samme beskyttelse som et miljøkvalitetskrav for biota, der er fastsat med henblik på beskyttelse af rovfisk mod sekundær forgiftning og menneskers sundhed ved konsum af fisk og skaldyr.

Hexachlorbenzen er kræftfremkaldende, og hensynet til beskyttelse af menneskers sundhed ved konsum af fisk og skaldyr har været mest kritisk ved fastsættelse af miljøkvalitetskrav for stoffet. Det fastsatte miljøkvalitetskrav for biota beskytter menneskers sundhed og samtidigt også rovfisk mod sekundær forgiftning. På grund af en betydelig variation i relevante omregningsfaktorer har det ikke været muligt ud fra dette krav at fastsætte en pålidelig værdi for et generelt kvalitetskrav, som giver samme beskyttelse.

For hexachlorbutadien forelå der på tidspunktet for fastsættelse af miljøkvalitetskrav (2006) ikke tilstrækkeligt data om bioakkumulering til, at der kunne fastsættes en pålidelig værdi for et generelt kvalitetskrav, som giver samme beskyttelse som et miljøkvalitetskrav for biota fastsat med henblik på beskyttelse af rovfisk mod sekundær forgiftning og menneskers sundhed ved konsum af fisk og skaldyr.

Se endvidere [FAQ 46](#) Hvadska l inddrages ved fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat andre miljøkvalitetskrav for stoffet?

25. Hvorfor er der ikke miljøkvalitetskrav for salt (NaCl)?

Miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer fastsættes med henblik på beskyttelse af vandmiljøet, hvor opfyldelse af målet om god tilstand bl.a. indebærer, at relevante miljøkvalitetskrav for prioriterede stoffer og andre forurenende stoffer ikke er overskredet. Miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer indgår derfor ved klassificering af overfladevandområdernes tilstand.

Tilgangen til forekomst af salt i vandmiljøet er en anden: Målet om god tilstand for overfladevand er her opfyldt, når saltholdigheden ikke hindrer, at det typespecifikke økosystem fungerer, og at de biologiske kvalitetselementer klassificeres som værende i god tilstand eller bedre. Saltholdighed indgår dermed ikke direkte ved klassificering af vandløbenes og søernes tilstand, men anvendes som støtteparameter ved vurdering af overvågningsresultaterne for de biologiske kvalitetselementer, som indgår ved klassificeringen. Til det formål er der ikke behov for fastsættelse af bindende kravværdier for saltkoncentrationen.

Nærmere regler om vurdering af overvågningsresultater og klassificering af miljøtilstand fremgår af del Ci bilag 3 til overvågningsbekendtgørelsen¹⁰.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 792 af 16. juni 2023 om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområde

26. Hvem kan bestemme, at der skal fastsættes et miljøkvalitetskrav?

Miljømyndigheden kan ved behandling af ansøgning om tilladelse til en udledning med forurenende stoffer komme i den situation, at der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier eller forslag hertil for et eller flere af stofferne. I den situation kan miljømyndigheden rette henvendelse til Miljøstyrelsen med henblik på, at Miljøstyrelsen vurderer behovet for, at der på baggrund af den konkrete udledning fastsættes et miljøkvalitetskrav, jf. § 4, stk. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Se endvidere [FAQ27. Hvilke oplysninger skal indgå i en henvendelse til Miljøstyrelsen, når der mangler et miljøkvalitetskrav.](#)

Før miljømyndigheden retter henvendelse til Miljøstyrelsen, skal den have foretaget en konkret vurdering af den ansøgte udledning i forhold til det berørte overfladevandområde, herunder i forhold til udledningens omfang, de resulterende stofkoncentrationer og eksisterende viden om stoffets toksicitet m.v. Hvis miljømyndigheden på baggrund heraf konkluderer, at stofkoncentrationen er så lav, at den er uden betydning for vandmiljøet (vand, sediment og biota), træffer myndigheden afgørelse i sagen, uden at der fastsættes miljøkvalitetskrav for stoffet, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Se endvidere [FAQ32. Hvornår kan en udledning antages at være "uden betydning for vandmiljøet" i relation til vurdering af behov for fastsættelse af et nyt miljøkvalitetskrav?](#)

27. Hvilke oplysninger skal indgå i en henvendelse til Miljøstyrelsen, når der mangler et miljøkvalitetskrav?

Når miljømyndigheden i medfør af § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer retter henvendelse til Miljøstyrelsen, fordi der ikke er fastsat et miljøkvalitetskrav for et stof i udledningen, og myndigheden ikke har kunnet konkludere, at stofkoncentrationen i udledningen er så lav, at den er uden betydning for vandmiljøet, skal Miljøstyrelsen tage stilling til, om der er behov for, at der fastsættes et miljøkvalitetskrav.

Det forudsættes, at miljømyndigheden forinden forelæggelse af sagen for Miljøstyrelsen har foretaget en konkret vurdering af den ansøgte udledning i forhold til det berørte overfladevandområde, herunder i forhold til udledningens omfang, de resulterende stofkoncentrationer og eksisterende viden om stoffets toksicitet mv., og på den baggrund ikke har kunnet konkludere, at stofkoncentrationen er så lav, at den er uden betydning for vandmiljøet.

Det forudsættes endvidere, at det er godtgjort, at udledningen er reduceret mest muligt ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT). Denne vurdering bør starte ved virksomheden, som producerer spildevandet. Med udgangspunkt i en redegørelse fra virksomheden bør det sikres, at bestemmelserne om BAT har fundet anvendelse, og at der er foretaget vurderinger af fx muligheder for lokal rensning inden sammenblanding med andet vand, substitution til mindre skadelige stoffer, mv.

Miljøstyrelsen har til sin vurdering behov for, at miljømyndigheden ved forelæggelse af sagen medsender følgende:

- godtgørelse af, at den ansøgte udledning af forurenende stoffer er begrænset mest muligt ved brug af BAT, jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer,
- oplysninger om, hvad koncentrationen af det pågældende stof er i udledningen efter eventuel rensning og ved anvendelse af BAT (for metaller evt. fordelt på koncentrationen af opløst metal og total metal), og hvad den udledte vandmængde er, jf. § 3, nr. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer,
- oplysninger om økotoksikologiske data, der er inddraget i miljømyndighedens vurdering af, om udledningen har betydning for vandmiljøet, Se evt. FAQ 31. Hvor finder man økotoksikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?
- oplysninger om de resulterende koncentrationer i overfladevandområdet, der ligger til grund for miljømyndighedens vurdering af den ansøgte udledning,
- oplysninger om, hvilke økotoksikologiske data den ansvarlige for udledningen er indstillet på at tilvejebringe til brug for eventuel fastsættelse af et miljøkvalitetskrav, jf. § 3, nr. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

Miljøstyrelsen har således behov for, at sagen er konkret og tilstrækkeligt belyst fra miljømyndighedens side, herunder med de oplysninger om koncentrationer, mængder, vandområdet, økotoksikologiske data mv. som miljømyndigheden har lagt til grund for vurderingen af, at det ikke kan konkluderes, at stofkoncentrationen er så lav, at den er uden betydning for vandmiljøet.

Miljøstyrelsen tilvejebringer ikke selv nye økotoxikologiske data ved fastsættelse af miljøkvalitetskrav, men gør brug af allerede kendte tilgængelige data. Miljømyndigheden kan rette henvendelse til Miljøstyrelsen med henblik på at få oplyst, om der foreligger data for et aktuelt stof.

28. Hvordan fastsættes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?

Bilag 1 til bekendtgørelse om krav til uddledning af visse forurenende stoffer fastsætter den procedure, der følges, når Miljøstyrelsen udarbejder kvalitetskriterier med henblik på fastsættelse af miljøkvalitetskrav. Bilaget gennemfører regler fastsat i vandrammedirektivet. Det betyder, at et miljøkvalitetskrav almindeligvis kan sættes til samme værdi som kemikalierreguleringens Predicted No Effect Concentration (PNEC) for vandmiljøet og for menneskers sundhed.

Frengangsmåden ved fastsættelse af miljøkvalitetskrav er nærmere beskrevet i Europa-Kommissionens tekniske rapport nr. 2011-055, 'Guidance document no. 27, Technical guidance for deriving environmental quality standards', som opdateret i 2018 (<https://circabc.europa.eu/sd/a/ba6810ed-e611-4f72-9902-f0d8867a2a6b/Guidance%20No%2027%20-%20Deriving%20Environmental%20Quality%20Standards%20-%20version%202018.pdf>).

29. Kan et miljøkvalitetskrav ændres?

Miljøkvalitetskrav kan være fastsat med en høj sikkerhedsfaktor som følge af et begrænset økotoxikologisk datagrundlag. Ved at supplere det økotoxikologiske datagrundlag vil fastsættelsen af miljøkvalitetskravet kunne kvalificeres. Derved vil der bl.a. kunne anvendes en lavere sikkerhedsfaktor. Hvis det medfører en anden værdi end det fastsatte miljøkvalitetskrav, kan der være grundlag for en eventuel justering af miljøkvalitetskravet.

30. Hvordan fastsættes en sikkerhedsfaktor?

Kvalitetskriterier bliver udarbejdet på baggrund af det foreliggende og tilgængelige datamateriale i overensstemmelse med reglerne i bilag 1 til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer og Europa-Kommissionens tekniske rapport nr. 2011-055, 'Guidance document no. 27, Technical guidance for deriving environmental quality standards', som opdateret i 2018

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d5b2b9b9-32fb-11e8-b5fe-01aa75ed71a1>

For marine vandområder skal der ifølge EU-vejledningen i midlertid benyttes større sikkerhedsfaktorer, end hvad der fremgår af bilag 1. Derudover angiver EU-vejledningen også de sikkerhedsfaktorer, som anvendes ved udarbejdelse af sedimentkvalitetskriterier og biotakvalitetskriterier for sekundær forgiftning. Disse fremgår ikke af bilag 1 til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

Et ufuldstændigt datagrundlag betyder, at der skal benyttes en høj sikkerhedsfaktor ved udarbejdelse af kvalitetskriterier og fastsættelse af miljøkvalitetskrav. De sikkerhedsfaktorer, der er anvendt ved Miljøstyrelsens udarbejdelse af kvalitetskriterier, fremgår af databladene for de konkrete stoffer.

Hvis et miljøkvalitetskrav for et forurenende stof er fastsat til en meget lav værdi som følge af en høj sikkerhedsfaktor, og der af samme årsag må stilles tilsvarende strenge krav til udledningen, kan der være et ønske om med økotoxikologiske tests at opnå et mere fyldestgørende datagrundlag med det formål at få fastsat miljøkvalitetskravet mere præcist ud fra et bedre datagrundlag og dermed mindre sikkerhedsfaktor.

Det er den ansvarlige for en udledning, som i henhold til § 3, nr. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer er forpligtet til at fremskaffe økotoxikologiske data for de i forurenende stoffer, som påtænkes udledt, hvis der skal udarbejdes et kvalitetskriterium. Miljøstyrelsen iværksætter ikke nye økotoxikologiske tests med det formål at reducere sikkerhedsfaktorer.

31. *Hvor finder man økotoxikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?*

Under forarbejdet til direktiv om prioriterede stoffer (DIR 2013/39/EU) udarbejdede EU-Kommissionen med bistand fra INERIS i 2009 en oversigt over Predicted No Effect Concentration (PNEC) for de flere hundrede forurenende stoffer, som indgik som kandidater til listen af prioriterede stoffer. Disse PNEC-værdier er publiceret i bilag til rapporten "Implementation of requirements on Priority substances within the Context of the Water Framework Directive. Prioritisation process: Monitoring-based ranking"

<https://circabc.europa.eu/sd/a/5269a7d3-87fc-4d54-9b79-7d84b791485e/Final-Monitoring-based-Prioritisation-September%202009.pdf>.

Bilag til rapport findes under FAQ31:

<https://mst.dk/natur-vand/vand-i-hverdagen/spildevand/hvad-er-spildevand-og-hvorfor-reenser-vi-det/spoergsmaal-og-svar-om-miljoekvalitetskrav/>

PNEC-værdierne er angivet for henholdsvis vand, sediment og biota ("oral"). PNEC-værdier for vand og sediment kan her forventes at repræsentere samme beskyttelsesniveau, mens en PNEC-værdi for vand ikke kan forventes fuldt ud at repræsentere samme høje beskyttelsesniveau som en PNEC-værdi for biota.

Bemærk, at der i INERIS-rapporten er præciseret følgende om anvendeligheden af PNEC-værdierne: "The reader of this report should be aware that, except from values extracted from draft or finalized European Union Risk Assessment Report and Directive 2008/105/EC, PNECs suggested in this annex have been derived in the only purpose of prioritisation and these values shouldn't be used directly as environmental quality standards without any further review."

Specifikt skal nævnes, at PNEC-værdier for almindeligt anvendte lægemidler kan findes i bilag B (tabel 13-16) og bilag C (antibiotika tabel 21-28) til rapporten "Begrænsning af humane lægemiddelrester og antibiotikaresistens i spildevand med fokus på reduktion ved kilden"

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2007/978-87-7052-588-6/pdf/978-87-7052-589-3.pdf>

PNEC-værdier for speciallægemidler kan findes i appendix 3 til rapporten "Speciallægemidler i spildevand fra sygehuse" fra (dåværende) Naturstyrelsen. Også her skal der tages forbehold for kvaliteten af disse PNEC-værdier.

<https://naturstyrelsen.dk/media/nst/attachments/75992/specialmedicinappendekstny.pdf>

Der kan være behov for at indhente relevante data om et stofs toksicitet på økosystemet, nedbrydelighed og bioakkumulerbarhed. Hvis der findes en EU-risikovurdering eller OECD-risikovurdering for et stof, anvendes disse data om toksicitet på økosystemet, nedbrydelighed og bioakkumulerbarhed. Se yderligere information om chemical safety og biosafety hos OECD.

Det er for visse stoffer muligt at finde PNEC-værdier på Kemikalieagenturets (ECHA) hjemmeside: <https://echa.europa.eu/da/>.

Når der ikke findes en internationalt anerkendt risikovurdering, må de relevante data fremskaffes på anden vis. For eksempel er den væsentligste økotoxikologiske database for enkeltstoffers effekter på vandlevende organismer kaldet AQUIRE, der er integreret i databasen ECOTOX. Denne database er tilgængelig på den amerikanske miljøstyrelses (US-EPA) internet adresse <http://www.epa.gov/ecotox/>.

Databasen ECOTOX indeholder udover data om toksicitet også oplysninger om et stofs bioakkumulerbarhed (BCF-faktor).

Den måske vigtigste database med oplysninger om nedbrydelighed og bioakkumulerbarhed (BCF) er den japanske CITI (tidligere kaldet MITI). https://www.cerij.or.jp/ceri_en/koukai/koukai_menu.html

32. *Hvornår kan en udledning antages at være "uden betydning for vandmiljøet" i relation til vurdering af behov for fastsættelse af et nyt miljøkvalitetskrav?*

Miljømyndighedens vurdering af, om en udledning er uden betydning for vandmiljøet, § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, bør baseres på, om den udlidte koncentration er signifikant lavere end den koncentration, der på det foreliggende vurderingsgrundlag om stoffets økotoxikologiske egenskaber kan anses for et potentielt miljøkvalitetskrav.

For nogle stoffer foreligger der kvalitetskriterier eller udkast hertil, som vil kunne anvendes som udtryk for et potentielt miljøkvalitetskrav. Foreligger der en anerkendt Predicted No Effect Concentration (PNEC), kan denne værdi også antages at være på niveau med et potentielt miljøkvalitetskrav, jf. [FAQ 31. Hvor finder man økotoxikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?](#)

Oplysninger om stofferne økotoxikologiske egenskaber skal indgå i ansøgningen om udledning af stofferne, jf. § 3, nr. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Alternativt kan der findes oplysninger i forskellige internationale databaser mv. - se [FAQ 31. Hvor finder man økotoxikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?](#) og [FAQ 28. Hvordan fastsættes miljøkvalitetskrav og kvalitetskriterier?](#)

Et potentielt miljøkvalitetskrav (fx. en anerkendt PNEC) holdes op imod udledningens gennemsnitlige stofkoncentration. Den forventede fortynding umiddelbart efter udledning til vandområdet kan indregnes. Fortyndingen fastlægges på baggrund af en konkret vurdering af opblandingsforholdene i det berørte vandområde: Der kan som udgangspunkt anvendes en fortyndingsfaktor mellem 1 og 10.

Hvis den beregnede stofkoncentration umiddelbart efter fortynding er mindst en faktor 10 lavere end det potentielle miljøkvalitetskrav, må udledningen anses for at være uden betydning for vandmiljøet, og miljømyndigheden kan træffe afgørelsen om udledningen, uden at der fastsættes et miljøkvalitetskrav.

Kan miljømyndigheden på den baggrund ikke konkludere, at udledningen er uden betydning for vandmiljøet, forelægges sagen for Miljøstyrelsen, som herefter vurderer, om der er behov for at fastsætte et miljøkvalitetskrav for det aktuelle stof. Se også [FAQ 27. Hvilke oplysninger skal indgå i en henvendelse til Miljøstyrelsen, når der mangler et miljøkvalitetskrav?](#)

33. Vil overholdelse af det generelle kvalitetskrav for vand for bioakkumulerende stoffer sikre samme beskyttelse som overholdelse af miljøkvalitetskravet for biota?

Ved fastsættelse af de generelle kvalitetskrav for vand skal der jf. 'Europa-Kommissionens tekniske rapport nr. 2011-055, 'Guidance document no. 27, Technical guidance for deriving environmental quality standards', som opdateret i 2018, tages hensyn til beskyttelse mod sekundær forgiftning af biota og beskyttelse ved human konsum.

<https://circabc.europa.eu/sd/a/ba6810cd-e611-4f72-9902-f0d8867a2a6b/Guidance%20No%2027%20-%20Deriving%20Environmental%20Quality%20Standards%20-%20version%202018.pdf>

Dermed vil overholdelse af generelle kvalitetskrav for vand som hovedregel også sikre overholdelse af miljøkvalitetskrav for biota, men der vil være et fåtal af stoffer, hvor der grundet begrænset datagrundlag endnu ikke endegyldigt kan drages en sådan konklusion. Indtil datagrundlaget er opdateret, kan det ved behandling af ansøgninger om udledningstilladelse og ved revurdering af udledningstilladelser forudsættes, at overholdelse af det generelle kvalitetskrav for vand også sikrer overholdelse af miljøkvalitetskravet for biota.

34. Hvordan benyttes biotilgængelighed i behandling af ansøgning om udledningstilladelse?

For bly, nikkel, kobber og zink gælder det generelle kvalitetskrav for indlandsvand (ferskvand) og for cadmium kvalitetskravene for sediment for den biotilgængelige koncentration af metallerne, dvs. koncentrationen af den fraktion af metallerne, som er tilgængelig for og dermed påvirker organismerne i vandmiljøet.

Den biotilgængelige koncentration af et givet metal beregnes på basis af metal koncentrationen i en filtreret prøve og det stedspecifikke niveau for calcium, pH og DOC. Bemærk, at især DOC kan variere fra sted til sted, og at der derfor bør udvises påpasselighed ved fremsøgning af data til brug for beregningen.

Hvis en udledning af et af de nævnte metaller ikke medfører, at den resulterende koncentration af metallet i det berørte vandområde overskrider miljøkvalitetskravet, er det ikke nødvendigt at beregne den biotilgængelige koncentration. Hvis udledningen ser ud til at medføre en koncentration af metallet i vandområdet, som overskrider miljøkvalitetskravet, vil det være relevant at se på, om den biotilgængelige koncentration holder sig under miljøkvalitetskravet. Bemærk, at der ikke kan korrigeres for den biotilgængelige koncentration af et stof, hvis det miljøkvalitetskrav, der skal sikres overholdt, er fastsat som en "tilføjet" værdi (en koncentration af stoffet tilføjet den naturlige baggrundskoncentration), jf. [FAQ 18. Hvad betyder det, når miljøkvalitetskravet er fastsat som en 'tilføjet' værdi?](#)

Ved beregning af den biotilgængelige koncentration som følge af en udledning indgår den totale koncentration af metallet i udledningen ved beregning af den resulterende opløste koncentration i vandområdet. Se i øvrigt [FAQ 12. Hvilke oplysninger om koncentrationer skal en ansøgning om tilladelse til udledning af metaller indeholde?](#)

Der er udviklet flere værktøjer til beregning af den biotilgængelige koncentration. Værktøjerne Bio-Met og M-Bat er undersøgt i forhold til de geokemiske forhold i Danmark og det er umiddelbart fundet, at målinger for calcium, pH og DOC i dansk vandmiljø er inden for de to modellens validitetsgrænser.

Bio-Met: <https://bio-met.net/>

M-BAT: <https://www.wfduk.org/resources/rivers-lakes-metal-bioavailability-assessment-tool-m-bat>

Miljøstyrelsen har anvendt værktøjet Bio-Met i tilstandsvurderingerne til vandområdeplaner 2021-2027.

I regi af EU's fælles gennemførelsesstrategi for vandrammedirektivet er der arbejdet med en teknisk vejledning om implementering af miljøkvalitetskrav for metaller, herunder krav ift. metalleres biotilgængelighed. Denne FAQ vil blive opdateret med oplysninger og vurderinger i den tekniske vejledning.

Miljøkvalitetskravet defineret ved maksimumkoncentration kan ikke korrigeres for biotilgængelighed.

Det er i noterne om biotilgængelig koncentration og om tilføjelse af naturlig baggrundskoncentration til tabel 3 og 4 i del B i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål anført, at de ikke kan kombineres. Der kan således ikke

korrigeres for den biotilgængelige koncentration samtidigt med, at der korrigeres for den naturlige baggrundskoncentration.

For bly- og blyforbindelser samt nikkel- og nikkelforbindelser gælder det generelle kvalitetskrav for indlandsvand for den biotilgængelige koncentration af stoffet. Hvis der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til, at den biotilgængelige koncentration kan beregnes, kan i stedet anvendes koncentrationen af den opløste fraktion. Beskyttelsesniveauet sikres dermed, idet den biotilgængelige fraktion er en delmængde af de opløste fraktion.

35. Sikrer overholdelse af miljøkvalitetskrav for vand også overholdelse af miljøkvalitetskrav for sediment?

Nej. For at sikre, at vurderinger, eksempelvis til brug for fastsættelse af udlederkrav, foretages på et tilstrækkeligt oplyst grundlag, skal der foretages en særskilt vurdering af, om miljøkvalitetskravet for sediment kan overholdes.

Miljøkvalitetskrav er generelt fastsat som den koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer i vand, sediment eller biota, som ikke bør overskrides af hensyn til beskyttelsen af menneskers sundhed og miljøet.

Miljøkvalitetskrav for sediment er fastsat for at beskytte organismer, som lever på eller i sedimentet, og de fødekæder, de indgår i. Da eksponeringsvejene for sedimentlevende organismer ofte er forskellige fra eksponeringsvejene for vandlevende organismer, er der ikke nødvendigvis sammenhæng mellem miljøkvalitetskravene for henholdsvis sediment og vand.

Se [FAQ44. Hvordan beregnes stigningen i koncentrationen af et stof i sediment som følge af en udledning](#) og [FAQ45. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører overskridelse af miljøkvalitetskravet for sediment](#), jf. § 6, stk. 1, nr. 1 for vejledning til hvordan overholdelse af sedimentkvalitetskrav vurderes ved behandling af udledningstilladelser.

E. Den kombinerede fremgangsmåde

36. Kan der fastsættes lempeligere udlederkrav end svarende til anvendelse af BAT, så længe miljøkvalitetskrav kan opfyldes?

Nej, udledning af forurenende stoffer skal altid begrænses svarende til anvendelse af bedste tilgængelig teknik (BAT), jf. § 3, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven og § 5, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Det er derfor ikke i overensstemmelse med lovgivningen at fastsætte udlederkrav, der "fylder op" til miljøkvalitetskravet, når anvendelse af bedste tilgængelig teknik kan begrænse udledningen til et lavere niveau. Udlederkrav skal fastsættes på et niveau, hvor de svarer til anvendelse af BAT, samtidig med, at de skal tilgodese overholdelse af miljøkvalitetskrav i vandmiljøet.

37. Hvis anvendelse af BAT ikke kan sikre, at tilladelse til en ny udledning ikke vil påvirke opfyldelse af miljøkvalitetskrav, hvad så?

Det følger af den kombinerede fremgangsmåde, jf. § 5, stk. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, at uanset ansøgers anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) kan der ikke meddeles tilladelse til en udledning, der vil påvirke opfyldelse af miljøkvalitetskrav i et overfladevand uden for en eventuel blandingszone omkring udledningen.

For så vidt angår udledninger, hvor stoftilførslen er marginal og ikke har afgørende betydning for, om miljøkvalitetskrav på sigt kan opfyldes i et vandområde, se FAQ 62. Hvordan vurderes det, om en udledning vil medføre overskridelse af miljøkvalitetskrav?

F. Vilkår

38. Hvordan vurderes det, om miljøkvalitetskrav er overholdt?

Miljøkvalitetskrav for vand er i bekendtgørelse om krav til udladning af visse forurenende stoffer og bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål fastsat som 'generelt kvalitetskrav' (som svarer til AA-EQS i direktivet om miljøkvalitetskrav) og 'maksimumkoncentration' (som svarer til direktivets MAC-EQS).

Det generelle kvalitetskrav anvendes ved vurdering af overvågningsresultater og klassificering af tilstand for det enkelte miljøfarlige forurenende stof. For de stoffer, som har EU-fastsatte miljøkvalitetskrav for vand, bestemmer overholdelse af det generelle kvalitetskrav overfladevandets kemiske tilstand. For de stoffer, der har nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav for vand, indgår overholdelse af det generelle kvalitetskrav ved klassificering af overfladevandets økologiske tilstand.

Der er fastsat nærmere bestemmelser om anvendelse af det generelle kvalitetskrav og maksimumskoncentration i bilag 2, afsnit 4, nr. 3 og 4, i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål. Det fremgår her, at:

"For et givet overfladevandområde betyder anvendelse af det generelle kvalitetskrav, at det aritmetiske gennemsnit af koncentrationer, der er målt på forskellige tidspunkter af året, ved hvert repræsentativt målepunkt inden for vandområdet ikke overstiger kravværdien.

Beregningen af det aritmetiske gennemsnit, den benyttede analysemetode og den metode, hvorefter miljøkvalitetskravene anvendes, hvis der ikke er nogen hensigtsmæssig analysemetode, som opfylder mindstekravene til ydeevne, skal være i overensstemmelse med fastsatte regler om tekniske specifikationer for kemisk analyse og kontrol af vandets tilstand.

For et givet overfladevandområde betyder anvendelse af en maksimumkoncentration, at den koncentration, der er målt ved hvert repræsentativt målepunkt inden for vandområdet, ikke er højere end kravværdien.

Der kan dog indføres statistiske metoder, som f.eks. percentil beregning, for at opnå et acceptabelt pålidelighedsniveau og en acceptabel præcision, jf. afsnit 3.1 i bilag 1 til bekendtgørelse om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder, med henblik på at fastslå, om maksimumkoncentrationen er overholdt. De statistiske metoder skal i givet fald være i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser, der er fastsat efter undersøgelsesproceduren i artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011."

Tilsvarende skal der fortages vurderinger af påvirkningen af overholdelsen af eventuelle miljøkvalitetskrav for de miljøfarlige forurenende stoffer i matricerne biota og sediment, se [FAQ 33. Vil overholdelse af det generelle kvalitetskrav for vand for bioakkumulerende stoffer sikre samme beskyttelse som overholdelse af miljøkvalitetskravet for biota?](#) og [FAQ 35. Sikrer overholdelse af miljøkvalitetskrav for vand også overholdelse af miljøkvalitetskrav for sediment?](#)

39. Hvordan reguleres en udledning til vandløb nær vandløbets udlob i marine vandområder

Bilagene til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål skelner mellem miljøkvalitetskrav for indlandsvand (vandløb og søer) og miljøkvalitetskrav for andet overfladevand. Miljøkvalitetskravet for andet overfladevand vil ofte være strengere end det, der gælder for indlandsvand. Ved udledning af forurenende stoffer til et vandløb skal det sikres, at udledningen ikke hindrer opfyldelse af miljøkvalitetskrav, i vandløbet og nedstrøms liggende marine områder.

Generelt gælder det, at hvis et vandområde med en udledning indirekte påvirker et eller flere nedstrøms liggende vandområder skal disse inddrages i vurderingen.

40. Skal der fastsættes udlederkrav, når udledningen vurderes at være 'uden betydning for vandmiljøet'?

Der skal i en tilladelse til udledning fastsættes vilkår til at sikre, at en udledning sker under anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). For stoffer, hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav, og i situationer, hvor udledningen ved anvendelse af BAT vurderes at være uden betydning for vandmiljøet, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, træffer miljømyndigheden afgørelse uden fastsættelse af miljøkvalitetskrav. I sådanne situationer fastsættes eventuelle udlederkrav som en del af vilkår for anvendelse af BAT og ikke som udlederkrav, der specifikt relaterer sig til at sikre, at miljøkvalitetskravet overholdt.

41. Kan en udledning af prioriterede stoffer være uden betydning for vandmiljøet, således at myndigheden kan undlade at fastsætte udlederkrav?

Om der er behov for at fastsætte udlederkrav for at sikre, at miljøkvalitetskrav er overholdt, er uafhængigt af, om stoffet er et prioriteret stof anført i tabel 2 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål eller et hvilket som helst andet forurenende stof. Svaret er derfor som til FAQ40. Skal der fastsættes udlederkrav, når udledningen vurderes at være 'uden betydning for vandmiljøet'?

42. Hvordan fastsættes et udlederkrav for et miljøfarligt forurenende stof i en ny tilladelse?

Et udlederkrav for et miljøfarligt forurenende stof i en tilladelse skal fastsættes under anvendelse af den kombinerede fremgangsmåde, det vil sige, at det fastsatte udlederkrav både skal sikre, at der anvendes bedste tilgængelige teknik, og at udledningen - uden for en eventuelt udpeget blandingszone - ikke vil påvirke overholdelse af relevante miljøkvalitetskrav i det øvrige berørte overfladevand og/eller målsatte overfladevandområde. Se også [FAQ 37 Hvis anvendelse af BAT ikke kan sikre, at tilladelse til en ny udledning ikke vil påvirke opfyldelse af miljøkvalitetskrav, hvad så?](#)

Endvidere skal den værdi, som udlederkravet fastsættes til, sikre, at stoffet ikke akkumuleres i sediment eller i biota, hvis det har en tendens hertil. Se de øvrige spørgsmål/svar under afsnit F "Vilkår", afsnit G "Beregninger" og eventuelt afsnit H "Blandingszoner" for nærmere vejledning om fastsættelse af udlederkrav.

43. Hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i vandområdet?

Der kan kun tillades udledning til et overfladevandområde, hvor et eller flere miljøkvalitetskrav er overskredet, og hvor miljømålet derfor ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke direkte eller indirekte vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål. Det følger af bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 8, stk. 3, der bl.a. udmønter vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1.

En nærmere beskrivelse af, hvordan Miljøministeriet forstår EU-rettens krav om at forebygge forringelse af overfladevandområdets tilstand samt kravet om ikke at hindre mulighed for målopfyldelse, fremgår af vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer afsnit 8.3.2.

Indsatsbekendtgørelsen gælder kun for de målsatte overfladevandområder, mens bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer også gælder for udledninger til overfladevand, som ikke er målsat. Miljøstyrelsen vurderer, at EU-rettens krav om at forebygge forringelse af tilstanden skal forstås på samme måde for målsatte overfladevandområder og for ikke-målsat overfladevand.

Miljømyndigheden kan ifølge § 8 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenede stoffer udpege blandingszoner omkring udledningspunkter. Koncentrationerne af stoffer kan overskride relevante miljøkvalitetskrav for stofferne inden for blandingszonen, hvis overskridelsen ikke påvirker opfyldelse af disse krav i det øvrige overfladevandområde. Miljømyndigheden fastsætter nærmere, hvilke miljøkvalitetskrav der kan overskrides, herunder i hvilket omfang. Det er ikke afgørende for muligheden for at udpege en blandingszone for et givet stof, om miljøkvalitetskravet for det pågældende stof er overholdt eller ej i det berørte overfladevandområde, så længe koncentrationen af stoffet ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål.

Fastsættelse af udlederkrav for stoffer, der i forvejen findes i overfladevandet i koncentrationer, der overskrider miljøkvalitetskrav, kan ske ud fra nedenstående tilgang. Det bemærkes generelt, at udlederkravet altid skal vurderes konkret i forhold til udledningen og overfladevandet, og det skal kunne eftervises ved beregninger, at der er sikkerhed for, at udledningen ikke vil medføre påvirkning af opfyldelsen af miljøkvalitetskravene i overfladevandet uden for blandingszonen.

Omfanget af den samlede påvirkning (kumulative effekter) af overfladevandområdet fra øvrige kilder skal således inddrages, jf. bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 8, stk. 5. Når det eller de forurenende stoffer, som udledningen omfatter, i forvejen findes i og/eller udledes til det berørte overfladevand, skal koncentrationen i overfladevandet af stoffet eller stofferne indgå i beregningen, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen. Se også FAQ 22 om hvad er for skellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration"?

I. Miljøkvalitetskrav for vand er overskredet i overfladevandet

Hvis det generelle kvalitetskrav eller maksimumkoncentrationen for et givet stof i vand allerede er overskredet i overfladevandet, kan miljømyndigheden kun give tilladelse til en udledning til vand eller luft, hvis den ved beregninger kan vise, at udledningen med sikkerhed ikke vil påvirke opfyldelse af miljøkvalitetskravet i overfladevandet uden for den udpegede blandingszone.

For at sikre et tilstrækkeligt og ensartet miljøbeskyttelsesniveau bør miljømyndigheden kun tillade en koncentrationsstigning på mindst muligt og højst 5 % af værdien af stoffets generelle kvalitetskrav for vand beregnet i blandingszonens rand, jf. FAQ67.

For udledninger til luft bør en beregnet koncentrationsstigning som følge af depositionen overalt i overfladevandet være mindst mulig og ikke mere end 5 % af værdien af stoffets generelle kvalitetskrav.

Miljømyndigheden skal derudover ved beregning sikre, at udledningen til vand eller luft ikke medfører en stigning i koncentrationen af pågældende stof på et repræsentativt målepunkt. I beregningen skal indgå den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det modtagende overfladevand. Ved vurdering af, om en beregnet stigning i koncentrationen vil være målbare, kan miljømyndigheden tage udgangspunkt i, hvad der kan måles med de ved overvågning af overfladevand almindeligt anvendte analysemetoder, der opfylder kravene til analysemetoder for kemisk analyse og kontrol ved overvågning af overfladevand, sediment og biota som fastsat i bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger.

Miljømyndigheden kan træffe afgørelse ud fra de fortyndingsmodeller, der er henvist til i FAQ68, som har en begrænsning i deres rækkevidde. Ansøger kan vælge for egen regning at få udført supplerende fortyndingsberegninger i større afstand fra udledningspunktet, hvis det repræsentative målepunkt er placeret længere væk fra udledningspunktet end rækkevidden for fortyndingsmodellerne anvist i FAQ68.

II. Miljøkvalitetskrav for biota er overskredet i overfladevandet

Det generelle kvalitetskrav for vand er for de fleste stoffer fastsat til en værdi, der sikrer samme beskyttelse som miljøkvalitetskravet for biota.

Derfor, hvis miljøkvalitetskravet for biota for et givet stof allerede er overskredet i overfladevandet, uden at det generelle kvalitetskrav for vand er overskredet, kan miljømyndigheden ved fastsættelse af udlederkrav for en udledning se bort fra overskridelsen af miljøkvalitetskravet for biota, hvis udledningen ikke medfører overskridelse af det generelle kvalitetskrav for vand ved randen af en eventuel blandingszone.

Hvis både miljøkvalitetskravet for biota og det generelle kvalitetskrav for vand for et givet stof allerede er overskredet i overfladevandet, kan myndigheden fastsætte udlederkrav for en udledning som anført ovenfor under (I).

Hvis retningslinjen under (I) er overholdt, kan myndigheden lægge til grund, at udledningen ikke vil medføre en væsentlig stigning i koncentrationen af stoffet i biota (se evt. [FAQ50. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. §6, stk. 1, nr. 5?](#))

Hvis miljøkvalitetskravet for biota for et givet stof, for hvilket der ikke er fastsat et generelt kvalitetskrav for vand, fx kviksølv og hexachlorbenzen, allerede er overskredet i overfladevandet, kan myndigheden lægge udledningens indvirkning på koncentrationsstigninger i biota og på overskridelse af miljøkvalitetskravet for biota til grund for fastsættelse af udlederkrav, se [FAQ46. Hvad skal inddrages ved](#)

fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat en maksimumkoncentration for stoffet?

III. Miljøkvalitetskrav for sediment er overskredet i overfladevandet

Det generelle kvalitetskrav for vand sikrer ikke nødvendigvis beskyttelsen af sedimentmiljøet.

Hvis miljøkvalitetskravet for sediment for et givet stof er overskredet i overfladevandet, kan miljømyndigheden kun give tilladelse til en udledning, som ikke vil medføre en stigning i koncentrationen af det pågældende stof i sedimentet og dermed påvirke opfyldelsen af miljøkvalitetskravet.

Den beregnede gennemsnitlige årlige stigning af koncentrationen i sedimentet som følge af en udledning bør derfor være mindst mulig og ikke mere end 1 % af værdien for miljøkvalitetskravet for sediment. For udledninger til luft bør en beregnet koncentrationsstigning som følge af depositionen overalt i overfladevandet være mindst mulig og ikke mere end 1 % af værdien af stoffets miljøkvalitetskrav for sediment.

Miljømyndigheden skal derudover ved beregning sikre, at udledningen til vand eller luft ikke medfører en stigning i koncentrationen af pågældende stof i sedimentet på et repræsentativt målepunkt. I beregningen skal indgå den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det modtagende overfladevand. I vurderingen af, hvorvidt en stigning er målbar, kan inddrages de almindeligt anvendte analysemetoder, som i bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger er fastsat for målinger for kemisk analyse og kontrol af overfladevands tilstand, sedimenter og biota til brug for overvågningen.

Ifølge bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer gælder derudover generelt for stoffer, der har tendens til at ophobes i sedimentet, at uafhængigt af, om et miljøkvalitetskrav for et givet stof i sediment er overskredet eller ikke er overskredet, skal miljømyndigheden sikre, at udledningen ikke medfører en *væsentlig stigning* i koncentrationen af pågældende stof i sedimentet, jf. FAQ 51.

De nævnte hensyn til beskyttelse af sedimentmiljøet kan medføre, at miljømyndigheden må fastsætte strengere udlederkrav for et givet stof end det udlederkrav, der følger af hensynet til beskyttelse af matricerne vand og biota, jf. ovenstående retningslinjer (I) og (II).

Hvad forstås ved et repræsentativt målepunkt?

Det repræsentative målepunkt vælges eller placeres ud fra følgende:

Trin 1.

Hvis der er en overvågningsstation, der overvåges eller har været overvåget for MFS i det berørte overfladevandområde, anvendes denne som målepunkt. Hvis der er flere overvågningsstationer med målinger af MFS i overfladevandområdet, vælges den station, der vurderes at være mest repræsentativ for overfladevandområdet, fx stationen med flest og/eller nyeste data for MFS. Overvågningsstationer kan fremsøges via miljodata.dk

(<https://miljoedata.miljoportal.dk/>) ved at filtrere under kemi (f.eks. på Miljøfarlige stoffer i vand – vandløb).

Trin 2.

Hvis trin 1 ikke er muligt, men der er andre overvågningsstationer i overfladevandområdet, som anvendes til vurdering af miljøtilstanden, anvendes den station, der vurderes bedst at repræsentere overfladevandet som helhed.

Trin 3.

Hvis der ingen overvågningsstationer er i det berørte overfladevand, kan miljømyndigheden anvende følgende kriterier for placering af et målepunkt til brug for beregninger:

- a. Kystvande: Hvis dybdeforholdene kendes, placeres det teoretiske målepunkt for vand og sediment, hvor overfladevandet er dybest. Hvis dybdeforholdene ikke kendes, placeres det fiktive målepunkt i overfladevandets geografiske midtpunkt.
- b. Søer: Hvis dybdeforholdene kendes, placeres det teoretiske målepunkt for vand og sediment, hvor søen er dybest. Hvis dybdeforholdene ikke kendes, placeres det fiktive målepunkt i søens geografiske midtpunkt.
- c. Vandløb: Det teoretiske målepunkt placeres i midtpunktet for vandløbsstrækningens eller vandløbsvandområdets udstrækning under hensyn til egnethed og repræsentativitet i forhold til strækningen eller vandområdet.

44. Hvordan beregnes stigningen i koncentrationen af et stof i sediment som følge af en udledning

Med mindre der i den enkelte sag foreligger konkret viden om fx stoftransport fra vandområdet via vandudskiftning, udveksling af stof med andre vandområder eller for delingen af stof i sedimentet og i vandfasen, kan det konservativt antages, at alt stof i udledningen akkumuleres i sedimentet.

Beregningen af koncentrationsstigningen i sedimentet foretages på grundlag af den årligt udledte stofmængde. Spredningen af stoffet i vandområdet antages at ske jævnt fordelt over bunden på et afgrænset areal i de øverste 3-5 cm, se [ECHA guide: Guidance of information requirements and Chemical Safety Assessment 2016; Generic guide for surface water scenarios 2015](#)

Ved beregning af den årlige koncentrationsstigning i sedimentet i mg/kg tørstof indgår oplysninger om sedimentets massefylde og tørstofindhold.

Hvis der foreligger konkret viden om opblandingsdybden som følge af bioturbation, kan denne anvendes.

Størrelsen af arealet vurderes i forhold til fx vandudskiftning, type og topografi og under inddragelse af udledningens størrelse og specielt for vandløb kan der være behov for at inddrage sedimenttransportforholdene.

45. Hvordan sikres det, at tilladelse til en ny udledning ikke medfører overskridelse af miljøkvalitetskravet for sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 1.

Miljømyndigheden skal ved beregning sikre, jf. § 7, stk. 1, at udledningen ikke medfører overskridelse af miljøkvalitetskravet for sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Hvis det udledte stof findes i forvejen i sedimentet i det berørte overfladevand, skal koncentrationen heraf indgå i beregningen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Det følger heraf, at summen af den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i sedimentet og en eventuel stigning i koncentrationen af stoffet som følge af udledningen ikke må påvirke overholdelse af miljøkvalitetskravet for sediment. Se FAQ44. Hvordan beregnes stigningen i koncentrationen af et stof i sediment som følge af en udledning?

46. Hvad skal inddrages ved fastsættelse af udlederkrav i nye tilladelser til udledninger for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat andre miljøkvalitetskrav for stoffet?

For et stof, for hvilket der er fastsat en maksimumkoncentration eller et miljøkvalitetskrav for biota, uden at der er fastsat et generelt kvalitetskrav for vand, fx kviksølv og hexachlorbenzen, bør bl.a. følgende inddrages ved fastsættelse af udlederkrav:

- Den udledte stofmængde og koncentration i forhold til andre tilførsler fra punktkilder, diffus belastning og atmosfærisk deposition til overfladevandet, udledningens betydning for koncentrationen i overfladevandet
- Forventes der en faldende tendens i tilførslen af stoffet til overfladevandet grundet indsatser/reguleringer?
- Hvad sker der med stoffet i overfladevandet, herunder med hensyn til transport (evt. til andet overfladevand) og form (opløsning, binding, kemisk reaktion, sedimentation, ophobning, akkumulering, immobilisering, nedbrydning/omsætning mv.)?
- Opvejes påvirkningen som følge af andre indsatser og reguleringer, således at påvirkningen ikke er til hinder for opfyldelse af miljøkvalitetskravene i overfladevandet – eventuelt i overfladevandet uden for en eventuelt udpeget blandingszone
- Medfører projektet, at den totale udledning af stoffer fra virksomheden til overfladevandet reduceres f.eks. pga. bedre luftrensning?
- Vil påvirkningen kunne registreres ved målinger, se eventuelt FAQ 43 Hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i vandområdet?

47. *Hvordan fastsættes udlederkrav i en ny tilladelse, når der udpeges en blandingszone?*

Ifølge § 8, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer skal myndigheden fastsætte, hvilke miljøkvalitetskrav der kan overskrides i blandingszonen, herunder i hvilket omfang.

Fastsættelsen af udlederkrav skal ske i overensstemmelse med § 5 om den kombinerede fremgangsmåde i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, se FAQnr. 36. Kan der fastsættes lempeligere udlederkrav end svarende til anvendelsen af bedste tilgængelige teknik så længe miljøkvalitetskrav kan opfyldes?, FAQnr. 37. Hvis anvendelsen af bedste tilgængelige teknik ikke sikrer opfyldelse af miljøkvalitetskrav, hvad så? Og FAQnr. 43. Hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en ny tilladelse til udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i overfladevand og/eller målsat vandområde?

Se også FAQnr. 68. Hvilken fortynding kan man regne med efter en udledning? og FAQnr. 67. Hvor stor kan en blandingszone være?

48. Hvad betyder øget forurening i henhold til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer?

I vandrammedirektivets artikel 2, nr. 33, er begrebet "forurening" defineret som:
"Direkte eller indirekte udledning som følge af menneskelige aktiviteter af stoffer eller varme til luft, vand eller jord, der kan skade menneskers sundhed eller kvaliteten af vandøkosystemer eller terrestriske økosystemer, som er direkte afhængige af vandøkosystemer, eller medføre skade på materielle værdier eller forringelse eller forstyrrelse af naturfaciliteter og anden legitim anvendelse af miljøet"

Et "forurenende stof" er i vandrammedirektivets artikel 2, nr. 31 defineret som *"ethvert stof, der kan forårsage forurening, herunder navnlig stoffer nævnt i bilag VIII"*. Direktivets bilag VII indeholder en oversigt over de stoffer, for hvilke der er EU-fastsatte miljøkvalitetskrav. I forudsættelse heraf må "forurening" her forstås som en skade på kvaliteten af vandøkosystemer som følge af udledning af visse stoffer.

Da miljøkvalitetskrav udtrykker den koncentration af et forurenende stof, der ikke bør overskrides af hensyn til menneskers sundhed og miljøet, jf. § 2, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, må det lægges til grund, at der i et overfladevand, hvori koncentrationer af forurenende stoffer ikke overskrider miljøkvalitetskravene, ikke er forurening forstået som en forringet tilstand i vandøkosystemer forårsaget af en udledning af visse stoffer, jf. ovenfor.

"Øget forurening" som omhandlet i bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 4, må derfor forstås som en yderligere forringelse af en tilstand i berørte overfladevandområder, som i forvejen er forringet derved, at koncentrationer af forurenende stoffer overskrider miljøkvalitetskravene. Den nævnte bestemmelse, som fastsætter, at udledningen ikke må medføre øget forurening, supplerer således bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 1, som fastsætter, at udledningen ikke må medføre overskridelse af miljøkvalitetskrav – hvilket jo forudsætter, at miljøkvalitetskravene ikke er overskredet i forvejen. De to bestemmelser udmønter tilsammen miljømålet i vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra a, nr. i, om at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder.

49. Hvordan vurderes det, om et stof har tendens til at ophobes i sediment og biota?

Ifølge § 6, stk. 1, nr. 5, i bekendtgørelse om krav til udladning af visse forurenende stoffer skal miljømyndigheden fastsætte vilkår i udladningstilladelser, der sikrer, at koncentrationen af stoffer, som har tendens til at blive akkumuleret i sediment eller biota, ikke stiger i væsentlig grad i de pågældende matricer.

Der er en række stoffer, for hvilke der ikke er fastsat sediment- og biotakrav, som har tendens til at ophobes i sediment og/eller biota. Oplysninger om et stofs tendens til at ophobes kan ofte findes i datablade for stofferne på Miljøstyrelsens hjemmeside, her

<https://mst.dk/kemi/kemikalier/graensevaerdier-og-kvalitetskriterier/miljoekvalitetskriterier/>

Hvis der ikke er oplysninger herom i databladene, kan en vurdering foretages som beskrevet nedenfor.

Biokoncentreringsfaktoren (BCF) kan benyttes til at vurdere, om et stof vil have tendens til at ophobes i biota. En BCF på 100 eller derover indikerer, at stoffet har potentiale til at ophobes og dermed forekomme i højere koncentrationer i organismer end i vand. Alternativt kan fordelingskoefficienten K_{ow} benyttes. Fordelingskoefficienten er udtryk for et givent stofs fedtopløselighed og tendens til at ophobes i biota. Stoffer med en koefficient på $\log K_{ow} < 3$ forventes ikke umiddelbart at ophobes i biota. Stoffer med en fordelingskoefficient på $\log K_{ow} \geq 3$ vil sandsynligvis ophobes i biota. Med en søgning på CAS-nummer kan BCF og værdier for $\log K_{ow}$ findes på bl.a. PubChems hjemmeside, <https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/>

Hvis der er tilgængelige oplysninger om stoffet, er beregninger af $\log K_{ow}$ ofte at finde under feltet "Chemical and Physical Properties" afsnit 3.2. Foreligger der oplysninger om BCF, er resultaterne ofte at finde under "Ecological Information".

Fordelingskoefficienten kan også benyttes ved vurdering af, om et stof ophobes i sediment. Stoffer med en fordelingskoefficient på $\log K_{ow} < 3$ forventes ikke umiddelbart at binde til sediment. For stoffer med en fordelingskoefficient på $\log K_{ow} \geq 3$ er det sandsynligt, at stoffet binder til sediment.

Fordelingskoefficienterne kan således anvendes til vurderingen af, om stoffer vil ophobes i sediment og/eller biota. Fordelingskoefficienter kan ligeledes indgå i estimering af koncentrationsforøgelse i sediment og biota som følge af en udladning. Se FAQ 50. Hvordan sikres det, at en udladning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. § 6, stk. 1, nr. 5? og FAQ 51. Hvordan sikres det, at en udladning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?

50. *Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?*

Udlederkrav som sikrer, at en udledning ikke medfører overskridelse af det generelle kvalitetskrav for vand i overfladevandområdet uden for en acceptabel blandingszone, vil som udgangspunkt samtidig sikre, at udledningen ikke medfører en væsentlig stigning i koncentrationen af stoffet i biota.

For de stoffer, hvor der ikke er fastsat et generelt kvalitetskrav for vand, fx kviksølv og hexachlorbenzen, henvises til FAQ om fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, se FAQ46. Hvad skal inddrages ved fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat en maksimumkoncentration for stoffet?

51. Hvordan sikres det, at en ny udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i sediment, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?

Hvis den gennemsnitlige årlige stigning af koncentrationen af et givet stof i sedimentet som følge af en udledning udgør 5 % eller mere af miljøkvalitetskravet for sediment, bør den betragtes som værende væsentlig. Hvis miljøkvalitetskravet for sediment er overskredet i forvejen i det pågældende overfladevand, henvises til FAQ nr. 43 Hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en ny tilladelse til udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i overfladevand?

For stoffer, for hvilke der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for sediment, kan der anvendes en værdi for *Predicted No Effect Concentrations* (PNEC) som estimat for et miljøkvalitetskrav eller kvalitetskriterium. PNEC-værdier kan for visse stoffer findes på Kemikalieagenturets (ECHA) hjemmeside eller i (andre) databaser, se [FAQ 31](#). [Hvor finder man økotoxikologiske data for stoffer, der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterier for?](#)

Såfremt der er fastsat miljøkvalitetskrav eller udarbejdet kvalitetskriterium for vand, men ikke for sediment, kan der beregnes et ligevægtsbaseret estimat for et miljøkvalitetskrav eller kvalitetskriterium for sediment, se CIS Guidance no.27 on deriving environmental quality standards', opdateret i 2018 efter validering ved SCHERR.

<file:///C:/Users/BO04603/Downloads/Guidance%20No%2027%20-%20Deriving%20Environmental%20Quality%20Standards%20-%20version%202018-1-1.pdf>

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d5b2b9b9-32fb-11e8-b5fe-01aa75ed71a1>

En sådan beregning vil være behæftet med usikkerhed, og eksperimentelle data (såsom PNEC-værdier) er at foretrække.

52. Hvordan fastlægges længden af en periodisk udledning?

For udledninger, som sker periodisk, fastsættes kontrolperioden af miljømyndigheden fra udledningens start til udledningens ophør, når både start og ophør sker momentant. Hvis udledningens ophør sker gradvist, bør kontrolperioden fastsættes ud fra en konkret vurdering af udledningsforholdene, fx som perioden fra udledningens start til det tidspunkt, hvor miljømyndigheden vurderer, at 90 % af stofmængden i den samlede udledning vil være udledt.

53. Krav til detektionsgrænser for målinger i spildevandsudledninger og hvordan kontrollerer man udlederkravet, hvis det er lavere end detektionsgrænsen

Når der i en tilladelse eller et påbud skal fastsættes udlederkrav og kontrolkrav for stoffer med meget lave generelle kvalitetskrav, kan der være en udfordring i forhold til analysemetodernes detektionsgrænser. Det skal bemærkes, at den acceptable uledningskoncentration (udlederkravet) kan fastsættes til en højere værdi end det generelle kvalitetskrav, hvis der udpeges en blandingszone i henhold til § 8 i bekendtgørelse om udledning af visse forurenende stoffer, og den heri opnåede fortynding indregnes ved fastsættelse af udlederkravet.

For en række navngivne stoffer fastsætter bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger¹¹ krav til analysekvaliteten (detektionsgrænse (LD), ekspanderet usikkerhed, akkreditering og metoder) for de miljømålinger, der udføres som grundlag for miljømyndighedernes afgørelser om udledninger af rensset spildevand og perkolat fra deponeringsanlæg. Blandt disse stoffer er det alene for en række metaller, der er fastsat miljøkvalitetskrav, herunder bly, cadmium, kviksølv og nikkel.

For andre stoffer, som normalt forekommer i spildevand og perkolat, er der ikke bekendtgørelsen fastsat krav til analysekvaliteten. Miljømyndigheder bør ved fastsættelse af kontrolkrav sikre, at der er et passende forhold mellem analysemetodernes detektionsgrænse og den uledningskoncentration, som skal måles. Som udgangspunkt bør detektionsgrænsen være lig med eller mindre end 10 % af den koncentration, der forventes at skulle måles, for dermed at sikre, at kvantifikationsgrænsen (LQ) i alle tilfælde er klart under dette koncentrationsniveau.

For en række stoffer kan det være teknisk vanskeligt at få udført analyser med tilstrækkeligt lave detektionsgrænser. Miljømyndighederne kan da om nødvendigt anvende analysemetoder med detektionsgrænser tættere på det koncentrationsniveau, der skal måles.

Hvis der ikke er tilgængelige analysemetoder med tilstrækkelig lave detektionsgrænser og kvantifikationsgrænser til, at stofindholdet i udledningen kan bestemmes, kan det være nødvendigt at estimere udløbskoncentrationen. Det kan ske fx ud fra virksomhedens oplysninger om forbruget af stoffet i produktionen eller ud fra viden om et højere, målbart koncentrationsniveau i relevante delstrømme før rensning med inddragelse af fortynding og rensningsgraden i beregningen. Er der tale om udledning fra et renseanlæg, vil miljømyndigheden til estimering af koncentrationen i udløbet fra anlægget tilsvarende kunne tage udgangspunkt i målt koncentration i tilledningen til anlægget og indregne forventet rensegrad. En sådan estimeret værdi for stofkoncentrationen i uledningspunktet kan herefter indgå som grundlag for miljømyndighedens vurdering af, om det fastsatte udlederkrav overskrides.

Er et udlederkrav lavere end detektionsgrænsen, er det tilsvarende muligt at vælge et kontrolpunkt, hvor stofkoncentrationen er målbart, og inddrage den forventede fortynding og rensegrad med henblik på vurdering af, om det fastsatte udlederkrav er overholdt i uledningspunktet.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 529 af 14. maj 2023 om kvalitetskrav til miljømålinger

Det skal fremgå af vilkår i miljømyndighedernes afgørelse, hvordan overholdelse af udlederkrav skal dokumenteres, herunder med angivelse af analysemetoder og krav til detektionsgrænser, målefrekvens og kontrolmetode, og hvordan måleværdier lavere end detektionsgrænsen skal indgå i kontrolberegningen. Miljømyndigheden kan for at sikre en bedre kvantificering ved egenkontrollen vælge at øge prøvetagningsfrekvensen for udvalgte stoffer, hvis detektionsgrænsen ligger tæt på det koncentrationsniveau, der skal måles.

Ved beregning af middelværdier for en måleserie kan måleresultater lavere end detektionsgrænsen indgå i beregningerne på følgende måde

- Hvis mindre end 10 % af alle målinger har koncentrationer over detektionsgrænsen, er det ikke muligt at beregne en middelværdi.
- Hvis mere end 10 % men mindre end 50 % af alle målinger har koncentrationer over detektionsgrænsen, sættes alle måleresultater under detektionsgrænsen til nul.
- Hvis 50 % eller mere af alle målinger har koncentrationer over detektionsgrænsen, sættes alle måleresultater under detektionsgrænsen til halvdelen af detektionsgrænsen.

Målinger af koncentrationer af stoffer i udledningen, fx screeningsmålinger, indgår ofte som del af grundlaget for miljømyndighedernes vurdering af, om det er nødvendigt at fastsætte et regulerende krav for udledningen af de pågældende stoffer. Såfremt disse målinger er lavere end detektionsgrænsen, og stoffet dermed ikke er påvist i udledningen, vil det ikke i alle tilfælde være et tilstrækkeligt grundlag til at vurdere behovet for fastsættelse af et regulerende krav. Det gælder for stoffer med særligt lave miljøkvalitetskrav for vand, og hvor målinger i udledning på grund af en begrænsning i analysemetodens detektionsgrænse ikke giver et tilstrækkeligt datagrundlag til at kunne fastsætte et udlederkrav, der vil sikre, at der ikke sker overskridelse af miljøkvalitetskravet for det pågældende stof i det berørte vandområde. I sådanne tilfælde skal der foretages en konkret vurdering, om der er behov for at tilvejebringe oplysninger om koncentrationen af stoffet i udledningen på baggrund af estimerede værdier.

54. Hvordan kan en revision af virksomheders godkendelse henholdsvis tilladelse til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer gennemføres?

Revision af virksomheders tilladelse til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer skal gennemføres i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer og kan, indtil der i bekendtgørelse om indsatsprogrammer er fastlagt en prioritering af indsatsen til begrænsning af udledninger til samme vandområde, gennemføres trinvis således:

- Udledning af forurenende stoffer skal begrænses ved hjælp af bedste tilgængelige teknik.
- Udledninger, der i sig selv hindrer overholdelse af miljøkvalitetskrav i et overfladevand, skal reduceres og om nødvendigt helt ophøre. Det betyder, at det i disse tilfælde beregningsmæssigt skal kunne eftervises, at udledningen - uanset tilladte overskridelser af miljøkvalitetskrav i en eventuel blandingszone - ikke fremover vil påvirke overholdelse af miljøkvalitetskravene i det øvrige overfladevand uden for blandingszonen, se [FAQ64. Hvad er en blandingszone?](#) og [FAQ67. Hvor stor kan en blandingszone være, og at udledningen ikke giver anledning til væsentlige stigninger i koncentrationer i sediment og biota?](#), [FAQ51. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i sediment, jf. §6, stk. 1, nr. 5?](#) og [FAQ50. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. §6, stk. 1, nr. 5?](#) Bemærk, at den i forvejen forekommende koncentration, der skyldes andre kilder, ikke inddrages under dette punkt.
- Udstrækningen af en eventuel blandingszone, se evt. [FAQ64. Hvad er en blandingszone?](#) og [FAQ67. Hvor stor kan en blandingszone være?](#) skal søges reduceret ved yderligere tiltag, fx indførelse af ny teknologi, substitution af stoffer eller forbedret rensning, eventuelt under inddragelse af en teknisk økonomisk redegørelse. Der skal tages hensyn til i forvejen forekommende koncentrationer af pågældende stoffer i det berørte overfladevand.
- Udlederkrav søges fastsat, så der kan udpeges en blandingszone i henhold til [FAQ64. Hvad er en blandingszone](#) og [FAQ67. Hvor stor kan en blandingszone være](#) og [FAQ43. Hvordan fastsættes kravværdier for et givets stof i en udledning til overfladevand, hvor miljøkvalitetskravet er overskredet i forvejen, eventuelt under inddragelse af en teknisk økonomisk redegørelse.](#) Igen inddrages den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det berørte overfladevand.

Følgende tre spørgsmål/svar nr. 55, 56 og 57 er ikke omfattet af denne høring, da de fortsat er under revision og derfor endnu ikke opdateret

(55 Hvilke stoffer skal tages i betragtning ved udledning fra spildevandsforsyningsrens anlæg? - ikke opdateret, og derfor ikke i høring)

Der må her skelnes mellem almindeligt belastede rens anlæg og særligt belastede rens anlæg.

Almindeligt belastede rens anlæg er rens anlæg, der modtager spildevand fra bymæssig bebyggelse med husholdninger og almindeligt forekommende virksomhedsbelastning.

Stoffer, som almindeligvis kræver opmærksomhed i forhold til udledning fra rens anlæg, er følgende:

bly*

nikkel*

kobber

zink

chrom

kviksølv*

bisphenol A

nonylphenoler*

PFOS

bromerede flammehæmmere*

PAH'er*

DEHP*

17- β østradiol

*Prioriterede stoffer under vandrammedirektivet, for stofgrupper er et eller flere af stofferne prioriterede stoffer.

Udledningen af forurenende stoffer bør så vidt muligt begrænses ved kilden. For rens anlæg, der modtager spildevand fra særligt miljøbelastende virksomheder, bør miljømyndigheden sikre, at afledningen ikke er til hinder for, at miljøkvalitetskrav for de pågældende stoffer vil kunne opfyldes i det vandområde, hvor udledningen fra rens anlægget sker, jf. spildevandsbekendtgørelsens § 13, stk. 3. I visse situationer bør der også fastsættes vilkår for de pågældende stoffer i rens anlæggets udledning.

Den vanskelige udfordring ligger i forurenende stoffer, som tilføres diffust til et rensesanlæg via husholdningsspildevand og regnvand. Miljømyndigheden har her kun få muligheder for at begrænse udledningen ved kilden.

Risikoen for, at det efter udledning fra et spildevandsforsynings rensesanlæg ikke er muligt at opfylde et miljøkvalitetskrav, er størst ved udledning fra ikke-avancerede rensesanlæg (f.eks. MB- og M-anlæg) og særligt, hvis de udleder til vandområder med lille fortynding, dvs. vandløb med ringe vandføring.

Kvaliteten af udledningen skal derfor forbedres. Afledningen af forurenende stoffer skal i størst muligt omfang begrænses allerede ved kilden, men det kan også være nødvendigt at fastsætte krav i rensesanlæggets udledningstilladelse.

(56 Skal der analyseres for alle de stoffer, der indgår i bilag til bekendtgørelsen, for at finde ud af, om stofferne findes i udledninger fra renselanlæg? — Ikke opdateret, og derfor ikke i høring)

Som udgangspunkt kan det antages, at udledningen fra et renselanlæg indeholder stoffer i de koncentrationer, der er påvist med resultaterne af det nationale overvågningsprogram for punktkilder, differentieret efter type af rensning. Behovet for at analysere for disse stoffer i udledningen fra et renselanlæg må derfor bero på en vurdering af, om overvågningsprogrammets resultater er repræsentative for det konkrete renselanlæg.

For renselanlæg, hvor der er kendskab til en tilslutning, som kan have indflydelse på udledningen af stoffer, dvs. en tilslutning som ikke kan forventes at være i overensstemmelse med anbefalingerne i Miljøstyrelsens vejledning om tilslutning af industrispildevand til offentlige spildevandsanlæg, kan der være behov for at analysere for de specifikke stoffer, som tilslutningen må forventes at indeholde. Læs mere om: Tilslutning af industrispildevand til offentlige spildevandsanlæg

(57 Skal der fastsættes udlederkrav for forurenende stoffer i udledning fra spildevandsforsyningers renselanlæg? — Ikke opdateret og derfor ikke i høring)

Det er Styrelsen for Vand og Naturforvaltnings erfaring, at mulighederne for, at et vandområde opfylder miljøkvalitetskrav, ikke bliver afgørende forringede ved, at området modtager spildevand fra et vandselskabs renselanlæg, når renselanlægget har gennemgået avanceret rensning og i øvrigt er velfungerende (svarende til bedste tilgængelige teknik for renselanlæg), der er god regulering af tilsluttede industrier og forudsat, at der er tilstrækkelig vandføring til, at der sker en vis opblanding i vandmiljøet umiddelbart efter udledning. Det kan være nødvendigt at udpege en blandingszone omkring en renselanlægsudledning, så miljøkvalitetskravene først behøver at være opfyldt uden for denne zone, jf. bekendtgørelsens § 12.

Under disse forudsætninger er det Styrelsen for Vand og Naturforvaltnings opfattelse, at det almindeligvis ikke vil være aktuelt at fastsætte udlederkrav, der specifikt skal sikre, at miljøkvalitetskrav er opfyldt.

Er de nævnte forudsætninger ikke til stede, er der grundlag for at arbejde med at forbedre kvaliteten af udledningen fra renselanlægget, herunder at begrænse afledningen af forurenende stoffer allerede ved kilden. Der kan eventuel også være grundlag for at fastsætte udlederkrav, der specifikt skal sikre, at miljøkvalitetskrav er opfyldt.

G. Beregninger

58. Skal der foretages kontrolmålinger i det overfladevand, der udledes til?

Når der meddeles tilladelse til udlledning af forurenende stoffer, skal det ved beregning sikres, at miljøkvalitetskrav for det berørte overfladevand kan overholdes, jf. bekendtgørelse om krav til udlledning af visse forurenende stoffer, § 7, stk. 1. Det betyder, at miljømyndigheden ved fastsættelse af udllederkrav skal sandsynliggøre og ved beregning vise, at miljøkvalitetskravene kan forventes overholdt, når udlledningen er en realitet. Bekendtgørelsen forudsætter ikke, at der foretages kontrolmålinger i vandmiljøet hverken i forbindelse med ansøgninger eller under driften.

59. Hvordan reguleres udledning af stoffer, hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, men hvor der er udarbejdet kvalitetskriterier eller forslag hertil

Miljøkvalitetskrav er fastsat i tabel 3-5 i bilag 2 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål.

For stoffer, hvor der ikke er fastsat miljøkvalitetskrav i bekendtgørelsen, men hvor Miljøstyrelsen har udarbejdet kvalitetskriterier eller forslag hertil, skal disse anvendes af miljømyndigheden ved fastsættelse af vilkår i en udledningstilladelse/miljøgodkendelse eller i et påbud, jf. § 7, stk. 4, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

Ved miljøgodkendelse skal der i den forbindelse tages forbehold for, at vilkåret kan blive revideret, hvis miljøkvalitetskravet fastsættes til en anden værdi end kvalitetskriteriet eller forslaget hertil, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Se endvidere FAQ 38. Hvordan vurderes det, om miljøkvalitetskrav er overholdt?

60. Hvordan beregnes luftemissioners påvirkning af vandområder?

Følgende beregningsmodel kan for stoffer med høj bindingskapacitet til partikler anvendes til beregning af en luftbåren forurenings påvirkning af vandområder:

Antagelser:

- 1) Der kan ses bort fra deposition til vandløb pga. det relative lille overfladeareal.
- 2) For stoffer med stor bindingskapacitet til jord fx tungmetaller og PAH'er, kan der ses bort fra det forureningsbidrag, der er fra deposition på landjord.

Beregningsmodel for stoffer med høj bindingskapacitet:

- 1) Den luftbårne forurening fra en kilde beregnes med en OML-beregning, hvor forureningspåvirkningen bestemmes på baggrund af retning og afstand fra kilden.
- 2) Det vurderes ud fra OML-resultaterne og GIS-kort over vandområdet, hvor stort et areal den luftbårne forurening påvirker i vandområdet. Udbredelsen vil typisk være mindre end 15 km fra kilden, da belastningen længere væk ofte vil være minimal.
- 3) Af hensyn til forsigtighedsprincippet regnes der som udgangspunkt med, at depositionen (dep) på arealet svarer til den maksimale belastning beregnet i OML-modellen.
- 4) Opblandingsdybden (dyb) er middeldybden i området. Hvis der forventes springlag anvendes springlagets dybde - dog max 2 m.
- 5) Påvirkningen af vandkoncentrationen beregnes som følger:

$$\Delta C = \text{dep} / \text{dyb}$$

Hvis opholdstiden i vandområdet er mindre end ét år, kan ΔC reduceres med faktoren: opholdstid / 365. Formlen lyder således:

$$\Delta C = (\text{dep} / \text{dyb}) * (\text{opholdstid} / 365)$$

Hvor:

ΔC er koncentrationsøgningen i det modtagne vandområde [$\mu\text{g}/\text{l}$ pr. år]

dep er den beregnede deposition [mg/m^2 pr. år]

dyb er opblandingsdybden [m]

Opholdstid er vandets opholdstid i det berørte vandområde [dage (max. 365)]

61. Hvordan fastsættes udlederkrav, når der er flere udledninger til et vandområde?

Hvis udledningssteder eller blandingszoner ligger tæt på hinanden, og især hvor blandingszoner overlapper, skal udledningernes samlede bidrag til forhøjelse af stofkoncentrationen i vandområdet indgå ved bestemmelse af den i forvejen forekommende stofkoncentration i vandområdet, som skal indgå ved fastsættelse af vilkår, jf. § 7, stk. 1-3, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer.

62. Hvordan vurderes det, om en ny tilladelse til udledning vil medføre påvirkning af opfyldelse af miljøkvalitetskrav?

Der skal tages udgangspunkt i den koncentration, som kan opnås i udledningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Ved vurdering af, om opfyldelse af et generelt kvalitetskrav for vand i overfladevand vil blive påvirket som følge af meddelelse af en ny tilladelse til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer, skal miljømyndigheden inddrage den stofkoncentration, som eventuelt allerede er til stede i vandmiljøet, [FAQ 22. Hvad er forskellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration"?](#), og den koncentrationsforøgelse, som udledningen eventuelt vil kunne give anledning til som en gennemsnitsbetragtning over et år eller eventuelt over en kortere periode, hvis udledning kun finder sted i perioder.

Ved vurdering af om en maksimumkoncentration vil være overholdt, skal miljømyndigheden inddrage de samme forhold, men med den væsentlige forskel, at maksimumkoncentrationen aldrig må overskrides, [jf. FAQ 38 Hvordan vurderes det, om miljøkvalitetskrav er overholdt?](#)

Tilsvarende skal der foretages vurderinger i forhold til påvirkningen af opfyldelsen af eventuelle miljøkvalitetskrav fastsat for matricerne biota og sediment for de miljøfarlige forurenende stoffer, se [FAQ 33. Vil overholdelse af det generelle kvalitetskrav for vand for bioakkumulerende stoffer sikre samme beskyttelse som overholdelse af miljøkvalitetskravet for biota?](#) og [FAQ 44. "Hvordan beregnes stigningen i koncentrationen af et stof i sediment som følge af en udledning?"](#)

63. *Hvor findes oplysninger om i forvejen forekommende koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer?*

Oplysninger om i forvejen forekommende koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevandområder kan findes på Miljødata.dk på Danmarks Miljøportal på adressen

<https://miljoedata.miljoportal.dk/>

Alternativt kan oplysninger foreløbigt stadig findes i overfladevandsdatabasen ODA

<https://odaforalle.au.dk/login.aspx>

H. Blandingszoner

64. Hvad er en blandingszone?

En blandingszone er ifølge § 8, stk. 1, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer et område omkring et udledningspunkt, hvor koncentrationen af et eller flere forurenende stoffer må overskride de fastsatte miljøkvalitetskrav. Udledningen må dog ikke påvirke opfyldelse af kravene i den del af vandområdet, som ligger uden for blandingszonen.

Ved udpegning af blandingszoner skal der i tilladelsen fastsættes vilkår, der sikrer, at udstrækningen af blandingszonen mindskes i fremtiden.

Blandingszoner kan udpeges omkring udledningspunkter for punktkilder. Det vil typisk være ved spildevandsudledninger. Udsivninger fra deponeringsanlæg direkte til vandområder betragtes også som punktkilder, såfremt deponeringsanlægget har en gældende miljøgodkendelse.

Se endvidere [FAQ 65. Hvornår er det relevant at udpege en blandingszone?](#)

65. Hvornår er det relevant at udpege en blandingszone?

Det kan være relevant at udpege en blandingszone, når der trods anvendelse af bedste tilgængelige tekniske eller vil ske udledning af et forurenende stof i en koncentration over det generelle kvalitetskrav og eller maksimumkoncentrationen.

Se [FAQ67 Hvor stor kan en blandingszone være?](#)

66. *Hvor kan man finde yderligere oplysninger om udpegning af blandingszoner?*

Der er i EU-regi u darbejdet tekniske retningslinjer for udpegning af blandingszoner: Tekniske retningslinjer for udpegning af blandingszoner i henhold til art. 4, stk. 4, i direktiv 2008/105/EF_(K(2010)9369 endelig) [https://circabc.europa.eu/sd/a/fe7c0991-9432-4d6e-bed1-1a3be0df772/DA_ACT_C\(2010\)9369.doc](https://circabc.europa.eu/sd/a/fe7c0991-9432-4d6e-bed1-1a3be0df772/DA_ACT_C(2010)9369.doc)

Der er endvidere som supplement hertil u darbejdet et baggrundsdokument: Technical Background Document on Identification of Mixing Zones.

67. Hvor stor kan en blandingszone være?

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer skal udstrækningen af en blandingszone begrænses til udledningspunktets umiddelbare nærhed. Udstrækningen skal også afpasses til koncentrationerne af forurenende stoffer ved udledningspunktet og efter de betingelser for udledning af stofferne, der er fastsat i udledningstilladelsen, herunder at udledningen reduceres mest muligt med anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Hvis blandingszonens udstrækning på trods af begrænsning og afpasning bliver større, end hvad der ud fra andre hensyn er acceptabelt for det pågældende vandområde, må der træffes yderligere foranstaltninger med henblik på at reducere udledningen af de stoffer, der er årsag hertil, eller der bør vælges et andet udledningssted.

Størrelsen af blandingszonen kan variere afhængigt af, hvilket stof i udledningen man ser på.

Vandløb:

Ved udpegnings af blandingszoner i vandløb bør forhold som vandløbets størrelse og vandgennemstrømning inddrages ved afgrænsning af blandingszonen. Som udgangspunkt bør blandingszonen begrænses til et område inden for en afstand af 10 gange vandløbsbredden fra udledningsstedet.

Søer:

Ved udpegnings af blandingszoner i søer bør forhold som søens størrelse og vandgennemstrømning inddrages ved afgrænsning af blandingszonen. Som udgangspunkt bør blandingszonen begrænses til et område inden for 50 meter fra udledningsstedet og bør maksimalt udgøre 10 % af søens areal.

Kystvande:

I kystvande bør udstrækningen af blandingszonen som udgangspunkt begrænses til maksimalt 350 meter fra udledningsstedet for åbne kystvande og maksimalt 100 meter fra udledningsstedet for fjorde og lukkede kystvande.

Typeinddeling af kystvande og oversigter over åbne kystvande, fjorde og lukkede kystvande fremgår af del A, afsnit 3.3, i bilag 1 til bekendtgørelse om basisanalyser.

68. Hvilken fortynding kan man regne med efter en udledning?

Spildevandet vil normalt blive fortyndet gennem opblanding i det berørte vandområde, afhængigt af de i forvejen forekommende koncentrationer af de stoffer, som udledes med spildevandet.

Hvis der er udpeget en blandingszone for et stof omkring udledningsstedet, kan fortyndingen inden for blandingszonen inddrages ved fastsættelse af udlederkrav. Principper for fortynding i blandingszone indgår i Miljøstyrelsens Miljøprojekt nr. 690, 2002, "Udledning af miljøfarlige stoffer med spildevand" (<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2002/87-7972-107-9/html/indhold.htm>).

Der eksisterer en lang række modeller, som kan bruges til at beregne den fortynding, der sker inden for en blandingszone. Simple modeller er generelt mere konservative (giver mindre fortynding) end mere avancerede modeller, som inddrager konkret viden om fx strømningsforhold omkring udledningspunktet. Det er som udgangspunkt myndigheden, som er ansvarlig for at udføre beregningen i forbindelse med fastsættelse af vilkår, som sikrer, at miljøkvalitetskrav for de udledte stoffer overholdes i det berørte vandområde. De mere avancerede modeller er relevante i tilfælde, hvor udledningens påvirkning af vandområdet baseret på den konservative beregning er uacceptabel. Her står det ansøger frit for at bidrage med yderligere data og modeller, som kan gøre beslutningsgrundlaget mindre konservativt, og dermed opnå et mere detaljeret beslutningsgrundlag.

Vandløb:

I ovennævnte miljøprojekt henvises til en beregningsmodel for fortynding i vandløb, med henvisning til en lærebog. Modellen er lagt ind i et regneark, som kan tilgås her [[link til regneark indsættes](#)].

Der skal i den konkrete sag tages stilling til, hvilken vandføring for vandløbet og for udledningen, der skal indsættes i modellen. I forhold til overholdelse af miljøkvalitetskravet bør medianminimumsvandføringen for vandløbet anvendes. I forhold til det generelle kvalitetskrav kan det afhængigt af den konkrete sag (variationer over året i udledningen og vandføringen i vandløbet) overvejes at bruge en anden værdi for vandføringen i vandløbet, fx mindste månedsmiddelvandføring.

Søer og kystvande:

I søer og kystvande vil strømforhold generelt ikke være så ensartede og velbeskrevne som i vandløb. De varierende strømforhold skal derfor beskrives og indgå i beregninger af fortyndingen inden for en blandingszone. Det kan derfor være nødvendigt med væsentligt mere avancerede modeller, som kræver specialistviden fra fx rådgivende firmaer. En screeningsmodel for de fleste havområder i Danmark findes her:

<https://worldwide.dhigroup.com/dk/fortyndingsmodel>.

En række modeller beregner fortyndinger ud fra viden om skiftende strømforhold over tid omkring udledningspunktet. Resultaterne vil ofte blive gengivet på kort med kurver, der viser udstrækning af områder med en given fortynding. Kurverne er beregnet som en fraktal i en statistisk fordeling af mange enkeltresultater, fx kan en kurve angive, at der er en fortynding på 50 gange i fx 95 % af tiden (95 %

fraktil). I vurderinger i forhold til overholdelse af miljøkvalitetskrav bør der altid vælges en høj fraktil på 90-95%.

69. Kan hele fortyndingen inden for en blandingszone altid benyttes ved fastsættelse af udllederkrav?

Udledning af forurenende stoffer skal altid for hvert enkelt stof i udledningen begrænses mest muligt, som minimum gennem anvendelse af bedste tilgængelig teknik (BAT), jf. § 3 i miljøbeskyttelsesloven og § 5 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer. Det er derfor ikke i overensstemmelse med gældende regler at fastsætte udllederkrav, der indregner den fulde fortynding i en blandingszone, når anvendelse af bedste tilgængelig teknik kan begrænse udledningen af visse stoffer yderligere. Udllederkrav skal fastsættes på et niveau, hvor de er udtryk for anvendelse af bedste tilgængelig teknik, samtidig med, at de skal tilgodese opfyldelse af miljøkvalitetskrav uden for en blandingszone i vandmiljøet.

70. Giver udpegning af en blandingszone ret til fremtidig udledning af stoffer?

Nej, udpegning af en blandingszone giver ikke i sig selv ret til fortsat udledning eller til udledning af yderligere stoffer.

I. Indsendelse af oplysninger

71. Hvordan indberettes blandingszoner til Miljøstyrelsen?

Miljøstyrelsen skal ifølge § 12, stk. 3, underrettes om udpegning af blandingszoner. Underretningen skal ske på mailadressen mst@mst.dk og det skal af titlen tydeligt fremgå, at der er tale om underretning om udpegning af blandingszoner. Underretningen foretages af miljømyndigheden og skal indeholde følgende oplysninger:

- Oplysninger om blandingszonernes lokalisering og udstrækning
- Oplysninger om de fremgangsmåder og metoder, der er anvendt til at fastlægge blandingszonerne
- Oplysninger om hvilke foranstaltninger, der er truffet med henblik på at mindske blandingszonernes udstrækning.

Hvis blandingszoner fx ved en revision af en tilladelse eller godkendelse ændres, herunder mindskes eller bortfalder, skal Miljøstyrelsen underrettes herom.

Miljøstyrelsen, den **2023**

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: Ang: SV: SV: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Aktnummer: 74

Akt ID: 494431

Dato: 11-10-2023 11:21:54

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Ang SV SV SV Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag.eml

Den 22. marts 2024

Til: Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk)
Fra: Maria Aviaja Sander Holm (msh@jm.dk)
Titel: Ang: SV: SV: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag
Sendt: 11-10-2023 11:21

Aftale 🗓️

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>
Dato: 11. oktober 2023 kl. 11.18.49 CEST
Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>
Emne: SV: SV: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

OK, vi tager jer ud mhp. udsendelse snarest - men I må stadig gerne kigge på det, når I har mulighed for det.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen
Teamleder | Jura
+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Privatlivspolitik

Fra: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>
Sendt: 11. oktober 2023 09:39
Til: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>
Emne: Ang: SV: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Vi har først en pause kl 12.30. Så det når vi desværre ikke. Og jeg forventer ikke, at vi når det i dag. Men vi ser på det over frokost. Så hvis det skal gå i dag, må I overveje at tage os ud.

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>
Dato: 11. oktober 2023 kl. 09.36.38 CEST
Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>
Emne: SV: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Helt forståeligt – hvis I har mulighed for at vende tilbage inden 12.30, vil det også være fint.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen
Teamleder | Jura
+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

Fra: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Sendt: 11. oktober 2023 09:25

Til: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Emne: Ang: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Lise

Både jeg og Nina er utilgængelige i dag grundet seminar. Måske vi kan se på det under frokosten. Men det kan jeg desværre ikke garantere.

Bh Maria

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Dato: 11. oktober 2023 kl. 09.24.09 CEST

Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Cc: Mikkel August von Buchwald <mivo@jm.dk>

Emne: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Jeg har forsøgt at ringe. Der er nu et stærkt ønske her om at kunne udsende orienteringsnotatet snarest muligt i dag, så vil høre, om I har mulighed for at vende tilbage med, hvad vi kan skrive ift. jer inden kl. 11?

Jeg beklager meget hastværket og ring mig endelig op, hvis der er behov for at vende noget.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura

+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Privatlivspolitik

Fra: Lise Marie Johannessen

Sendt: 10. oktober 2023 10:03

Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Cc: Mikkel August von Buchwald <mivo@jm.dk>

Emne: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Meget fint, tak. Jeg vedhæfter her notatet og følgebrevet, som det pt ligger hos ministeren.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura

+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Privatlivspolitik

Fra: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Sendt: 10. oktober 2023 09:51

Til: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Cc: Mikkel August von Buchwald <mivo@jm.dk>

Emne: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Lise

Det lyder godt med en orienteringssag. Jeg har møder i en lang kæde frem til kl. 16.00 i dag – men vi vil gerne lige løbe over notat og følgebrev. Vil du ikke sende det til mig og Mikkel von Buchwald (cc) her, så sætter vi det i gang her.

Med venlig hilsen

Maria Aviaja Sander Holm
Kontorchef

JUSTITSMINISTERIET

EU-retskontoret

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf. direkte: +45 29 26 18 85

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Sendt: 10. oktober 2023 09:05

Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Emne: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Jeg har netop forsøgt at træffe dig på telefonen vedrørende denne sag, som vi vendte med jer i slutningen af august.

Miljøministeriet har nu justeret og udbygget det tidligere fremsendte notat om fortolkning og opfølgning på Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 vedrørende bl.a. vandrammedirektivets forringelsesbegreb, som I foreslog, at vi udsender til de øvrige relevante ministerier til orientering (frem for en ØU-sag). Da der er lagt op til at skrive i følgebrevene, at Justitsministeriet ikke har haft bemærkninger til ministeriets fortolkning, hører vi gerne, om I vil se notatet inden, og om I i øvrigt har bemærkninger til denne bemærkning?

Sagen, herunder udkast til nye vejledninger og orienteringsnotat, ligger pt hos vores minister, og skal efter planen sendes ud torsdag.

Når du har mulighed for det, må du meget gerne ringe mig op for en kort drøftelse.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura

+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

Fra: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Sendt: 23. august 2023 17:05

Til: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Emne: Ang: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Lise

Jeg nåede desværre ikke at vende tilbage til dig i dag - beklager. Jeg ringer i morgen formiddag. Det håber jeg passer dig.

God aften.

Bh Maria

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Dato: 22. august 2023 kl. 16.14.24 CEST

Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Cc: Paolo Perotti <paope@mim.dk>

Emne: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Jeg har forsøgt at træffe dig på telefonen vedrørende ovenstående sag, som vi drøftede med jer før sommerferien.

Der er nu blevet udarbejdet vedhæftede reviderede cover til en ØU-sag. Bilaget er t.o. det samme, som I tidligere har set.

Ifølge planen skal sagen behandles på FØ den 5. september.

Vi vil indledningsvist meget gerne kort forventningsafstemme i forhold til jeres involvering i sagen og den videre proces. Når du har mulighed for det i morgen, må du derfor meget gerne ringe mig op for en kort drøftelse.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura

+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Privatlivspolitik

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Aktnummer: 73

Akt ID: 494421

Dato: 10-10-2023 10:03:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] SV Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag.eml
[2] Bilag 2 - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx
[3] Bilag 3 - Følgebrev.docx

Den 22. marts 2024

Til: Maria Aviaja Sander Holm (msh@jm.dk)
Cc: Mikkel August von Buchwald (mivo@jm.dk)
Fra: Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk)
Titel: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag
Sendt: 10-10-2023 10:03
Bilag: Bilag 2 - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet.docx; Bilag 3 - Følgrebrev.docx;

Kære Maria,

Meget fint, tak. Jeg vedhæfter her notatet og følgebrevet, som det pt ligger hos ministeren.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen
Teamleder | Jura
+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Privatlivspolitik

Fra: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>
Sendt: 10. oktober 2023 09:51
Til: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>
Cc: Mikkel August von Buchwald <mivo@jm.dk>
Emne: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Lise

Det lyder godt med en orienteringssag. Jeg har møder i en lang kæde frem til kl. 16.00 i dag – men vi vil gerne lige løbe over notat og følgebrev. Vil du ikke sende det til mig og Mikkel von Buchwald (cc) her, så sætter vi det i gang her.

Med venlig hilsen

Maria Aviaja Sander Holm
Kontorchef

JUSTITSMINISTERIET
EU-retskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: +45 29 26 18 85
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>
Sendt: 10. oktober 2023 09:05
Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>
Emne: SV: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Jeg har netop forsøgt at træffe dig på telefonen vedrørende denne sag, som vi vendte med jer i slutningen af august.

Miljøministeriet har nu justeret og udbygget det tidligere fremsendte notat om fortolkning og opfølgning på Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 vedrørende bl.a. vandrammedirektivets forringelsesbegreb, som I foreslog, at vi udsender til de øvrige relevante ministerier til orientering (frem for en ØU-sag). Da der er lagt op til at skrive i følgebrevene, at Justitsministeriet ikke har haft bemærkninger til ministeriets fortolkning, hører vi gerne, om I vil se notatet inden, og om I i øvrigt har bemærkninger til denne bemærkning?

Sagen, herunder udkast til nye vejledninger og orienteringsnotat, ligger pt hos vores minister, og skal efter planen sendes ud torsdag.

Når du har mulighed for det, må du meget gerne ringe mig op for en kort drøftelse.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura

+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

Fra: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Sendt: 23. august 2023 17:05

Til: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Emne: Ang: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Lise

Jeg nåede desværre ikke at vende tilbage til dig i dag - beklager. Jeg ringer i morgen formiddag. Det håber jeg passer dig.

God aften.

Bh Maria

Fra: Lise Marie Johannessen <limni@mim.dk>

Dato: 22. august 2023 kl. 16.14.24 CEST

Til: Maria Aviaja Sander Holm <msh@jm.dk>

Cc: Paolo Perotti <paope@mim.dk>

Emne: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Kære Maria,

Jeg har forsøgt at træffe dig på telefonen vedrørende ovenstående sag, som vi drøftede med jer før sommerferien.

Der er nu blevet udarbejdet vedhæftede reviderede cover til en ØU-sag. Bilaget er t.o. det samme, som I tidligere har set.

Ifølge planen skal sagen behandles på FØ den 5. september.

Vi vil indledningsvist meget gerne kort forventningsafstemme i forhold til jeres involvering i sagen og den videre proces. Når du har mulighed for det i morgen, må du derfor meget gerne ringe mig op for en kort drøftelse.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura

+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Privatlivspolitik](#)

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Den 6. oktober 2023

Notat om fortolkning og håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Miljøministeriet har som følge af en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 23. februar 2023 haft suspenderet dele af ministeriets vejledninger. Afgørelsen vedrører udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (tungmetaller, lægemidler, pesticid- og biocidmidler, PFOS mv.) til vandløb, søer og kystvande. Pga. usikkerheden om fortolkning af EU-reglerne har mange miljømyndigheder de facto sat tilfældevis til udledning af miljøfarlige stoffer i bero.

Berørte aktiviteter er den grønne omstilling, som f.eks. etablering af PtX-anlæg, vindmøller og solceller. Derudover er infrastrukturprojekter, generel virksomhedsproduktion, havbrug, medicinalindustrien, forbrændingsanlæg og rensningsanlæg mm omfattet. Det er en EU-forpligtelse at forebygge forringelse af vandområdernes tilstand.

Afgørelsen vedrører tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til vandområder, som i forvejen er i "ikke-god tilstand". Mange danske vandområder er i "ikke-god tilstand" pga. overskridelser af miljøkvalitetskrav. Miljøministeriet har i lyset af Klagenævnets afgørelse foretaget en fornyet analyse af EU-Domstolens praksis og vil på denne baggrund præcisere ministeriets vejledninger. I de følgende afsnit redegøres for den konkrete sag, Miljøministeriets fortolkning af afgørelsen og de reviderede vejledninger, som ministeriet vil sende i høring på baggrund heraf.

1. Sammenfatning

Miljøministeriet vurderer, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 kan læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof i et vandområde, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriet har på baggrund af denne fortolkning revideret sine vejledninger således, at det afgørende for, om der kan tillades en udledning af et forurenende stof til et overfladevandområde, hvor miljøkvalitetskravet for det pågældende stof allerede er overskredet, er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet. Det bliver i vejledningen nærmere præciseret, hvorledes denne vurdering skal foretages i praksis.

2. Nærmere om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet (Klagenævnet) har i en afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461 fortolket EU-Domstolens praksis om forpligtelsen til at forebygge "forringelse af tilstanden" i vandrammedirektivet i forhold til forurenende stoffer således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i det lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med direktivets artikel 4, stk. 1. Miljøministeriet kan tilslutte sig denne fortolkning.

Klagenævnet udtalte imidlertid i samme afgørelse, at *"størrelsen af mertilførslen [af kobber] ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden"*.

Denne udtalelse har givet anledning til tvivl, idet det ikke er klart, hvad Klagenævnet mener med "enhver mertilførsel" i denne sammenhæng.

Sagen ved Klagenævnet vedrørte konkret en udledning af kobber. Det er Miljøministeriets vurdering, at Klagenævnets vurdering som udgangspunkt må overføres på øvrige forurenende stoffer, uanset om der er fastsat et miljøkvalitetskrav nationalt, eller om miljøkvalitetskravet følger af direktiv om miljøkvalitetskrav.

En isoleret naturlig sproglig forståelse af en enhver "mertilførsel" af et stof vil være en enhver "udledning" af et forurenende stof. Imidlertid synes Klagenævnet i afgørelsen at anvende begreberne "mertilførsel" og "merudledning" som synonym for "stigning i koncentrationen".

Idet en udledning af et forurenende stof i en given koncentration (f.eks. i spildevand) ikke nødvendigvis vil føre til en stigning i koncentrationen af det pågældende forurenende stof i vandområdet, er det væsentligt at afklare, hvad Klagenævnet mener med "enhver mertilførsel" i relation til forringelse. Nedenfor gennemgås på den baggrund de væsentligste præmisser i Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets læsning heraf. Understregninger og fremhævelser er foretaget her.

3. Den konkrete sag og det faglige grundlag for Klagenævnets vurdering

Sagen vedrørte konkret etablering af en forbindelsesvej i Horsens, som ville blive ført over Bygholm Å. Tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i Bygholm Å var i forvejen "ikke-god", hvilket bl.a. skyldes en overskridelse af kobber i vandet. Der ville i forbindelse med vejprojektet ske en udledning af vejvand fra vejanlæggets regnvandsbassiner til Bygholm Å indeholdende kobber.

Under Klagenævnets gennemgang af miljøkonsekvensrapporten, side 24 under overskriften "Kobber", fremgår bl.a., at:

"... den beregnede middel stofkoncentration af kobber i udløbsvandet fra vejbasiner er opgjort til 0,028 mg/l."

"... miljøkvalitetskravet for kobber i vand er 1,66 µg/l, og at data fra basisanalysen 2021-2027 viser en overskridelse af dette stof i Bygholm Å, idet koncentrationen er 1,717 µg/l".

I forhold til betydningen for Bygholm Å fremgår det videre af Klagenævnets reference til miljøkonsekvensrapporten, side 25, at:

"... den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne i et worst-case-scenario vil resultere i en koncentration af kobber i Bygholm Å på 1,751 µg/l ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber. Selvom en stigning fra 1,717 µg/l til mindre end 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog overskredet."

Den konkrete udledning, som sagen drejer sig om, vil ifølge dette føre til en stigning i koncentrationen af kobber i Bygholm Å på 0,034 µg/l (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l).

Klagenævnet udtaler herefter:

"Videre fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, at **den meget lille merpåvirkning af kobber, som her er 0,034 µg/l** i en middelsituation svarende til en 2 % påvirkning af grænseværdien, ikke vil være afgørende for, om der opnås målsætningsopfyldelse på de økologiske parametre (fisk, smådyr og planter), der ligeledes skal vurderes under den økologiske tilstand. Videre fremgår det, at påvirkningen er så lille, at den kan defineres som ikke betydende i overensstemmelse med den grænse for mertilførsel af miljøfremmede stoffer på 5 %, som fremgår af Miljøstyrelsens FAQ om udledning af miljøfremmede stoffer.

Samlet er det vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at afløbet fra regnvandsbassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål."

Klagenævnet benytter her begrebet "merpåvirkning" som synonym for "en stigning i koncentrationen", idet den omtalte "merpåvirkning" af kobber på 0,034 µg/l, er den stigning i koncentrationen, som udledningen vil medføre (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l), jf. ovenfor.

4. Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse vedrørende påvirkningen af målsatte overfladevandområder fremgår af afgørelsen s. 47 og frem.

Klagenævnet gennemgår indledningsvis målsætningen for Bygholm Å, forpligtelsen til at forebygge forringelse af overfladevand som fortolket af EU-Domstolen, de danske gennemførelsesbestemmelser og Miljøstyrelsens vejledninger.

Klagenævnet udtaler herefter følgende på side 52:

*"Det er et flertal i Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at **forringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal forstås således**, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, **skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en forringelse** af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1."*

Klagenævnet konstaterer her, at forringelse af tilstanden i forhold til et forurenende stof, hvor grænseværdien i forvejen er overskredet, skal forstås således, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som forringelse.

Klagenævnet udtaler i forlængelse heraf på side 52:

*"Et flertal i Miljø- og Fødevarerklagenævnet **finder på den baggrund, at § 25-tilladelsen ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse** af Bygholm Å's økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer. § 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.*

Klagenævnet har lige ovenfor defineret forringelse som enhver efterfølgende stigning i koncentrationen. Når Klagenævnet på den baggrund konkluderer, at tilladelsen er i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre "en forringelse", må det i denne sammenhæng forstås således, at det er fordi, at projektet vil medføre "en stigning i koncentrationen".

Klagenævnet udtaler herefter på side 52:

*"Flertallet har lagt vægt på, at miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet, at tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er ikke-god, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt **at projektet ifølge miljøkonsekvensvurdering vil medføre en merudledning af kobber til vandløbet på op til 0,034 µg/l** svarende til ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation. Flertallet bemærker i den forbindelse, at der **ikke i sagen er grundlag for at tilside-sætte Horsens Kommunes vurdering af, at projektet vil medføre en mertilførsel af kobber til vandløbet, hvorfor flertallet har lagt dette til grund for sagen.**"*

Den "merudledning" af kobber på op til 0,034 µg/l, som flertallet lægger vægt på i første punktum, skal som det fremgår ovenfor forstås som en "stigning i koncentrationen" på 0,034 µg/l.

Flertallet har således lagt vægt på, at projektet vil medføre en stigning i koncentrationen (på 0,034 µg/l).

Klagenævnet henviser i præmissen desuden til kommunens vurdering af, at projektet vil medføre en "mertilførsel" af kobber. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunens vurdering, som refereret i Klagenævnets afgørelse, side 9, også knytter sig til koncentrationsstigninger:

*"Da **koncentrationsstigningerne** i kumulation med andre kendte kilder er ganske lille, vurderes udledningen ikke at have nogen signifikant samlet betydning for vandløbet. [...] Horsens Kommune har derfor vurderet, at afløbet fra bassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overflade-*

vandområdets tilstand, ikke medfører risiko for fald i nogen af kvalitetselementerne, eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål i forhold til de stoffer, hvor der i dag er overskridelser jf. Miljøstyrelsens undersøgelser fra 2015.”

Klagenævnet udtaler som begrundelse for sin afgørelse videre på side 53:

”Endvidere har flertallet lagt vægt på, at det følger af EU-Domstolens praksis, at også midlertidige og lokalt afgrænsede forringelser af tilstanden for et overfladevand er i strid med forpligtigelsen til at forebygge forringelse af tilstanden, og at den tærskel, over hvilken der konstateres en tilsidesættelse af forpligtigelsen til at forebygge forringelser af et vandområdets tilstand, skal være så lav som muligt.

Derudover har flertallet lagt vægt på, at **størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, **idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden**, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har flertallet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand, jf. EU-Domstolens dom i Land Nordrhein-Westfalen. At det i miljøkonsekvensrapporten er vurderet, at mertilførslen af kobber ikke vil være afgørende for, om der opnås målopfyldelse for kvalitetselementerne for fisk, smådyr og vandplanter, kan ikke føre til, at mertilførslen kan tillades, idet **mertilførslen af kobber medfører en selvstændig forringelse i forhold til kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer.**”

Når Klagenævnets udtalelse om ”størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende” læses i sammenhæng med de foregående præmisser, hvor Klagenævnet dels definerer forringelse som ”enhver stigning i koncentration”, dels anvender begrebet ”mertilførsel” som synonym for ”stigning i koncentrationen” (som i sagen var vurderet til 0,034 µg/l), kan udtalelsen forstås således, at størrelsen af *koncentrationsstigningen* ikke er afgørende, idet enhver stigning i koncentrationen, som fastslået ovenfor, vil betyde en forringelse af tilstanden. Denne konklusion er i overensstemmelse med EU-Domstolens udtalelse i Land Nordrhein-Westfalen.

Klagenævnet udtaler herefter på side 53:

”Som konsekvens af ovenstående bemærker flertallet endvidere, at det efter flertallets vurdering **ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand at tillade en mertilførsel af kobber efter en konkret væsentlighedsvurdering** som anført i Miljøstyrelsens vejledning til indsatsbekendtgørelsen, når kvalitetskravet allerede er overskredet. **Vejledningen er ikke i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen. Nævnet konstaterer, at der i miljøkonsekvensrapporten desuden er henvist til Miljøstyrelsens FAQ-spørgsmål 43 om, at en merudledning **ikke må medføre en forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration ved blandingszonens rand på mere end 5 %**, men at der i den konkrete sag ikke er udpeget en blandingszone. [...]”

Klagenævnets udtalelser om "mertilførsel" må på baggrund af ovenstående forstås som en "stigning i koncentrationen". Klagenævnet må i det lys forstås at læse Miljøstyrelsens vejledning om indsatsbekendtgørelsen således, at den giver mulighed for en konkret vurdering af, hvorvidt en stigning i koncentrationen er "væsentlig". Vejledningsteksten (refereret i afgørelsen, side 51) lyder bl.a. således:

"Hvorvidt der for disse vandområder kan træffes afgørelse, der medfører en tilførsel af MFS [miljøfarlige forurenende stoffer], beror på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. [...] Vurderes påvirkningen at være ubetydelig, kan der som udgangspunkt gives tilladelse til påvirkningen."

Klagenævnet fastslår således, at det ikke er i overensstemmelse med forpligtelsen til at forebygge forringelse at tillade en stigning i koncentrationen ("påvirkning") efter en konkret væsentlighedsvurdering, som anført i Miljøstyrelsens vejledning.

Klagenævnet udtaler herefter i forhold til Miljøstyrelsens vejledning, jf. 2. punktum i Klagenævnets udtalelse ovenfor, at vejledningen ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver stigning i koncentrationen udgør forringelse.

Afgørelsen kan dermed læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig"/"signifikant") – idet dette ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, særligt Land Nordrhein-Westfalen, som fastslår, at "enhver stigning i koncentrationen" skal anses for en forringelse.

5. Konklusion – Miljøministeriets vurdering af Klagenævnets afgørelse fsva. betydningen af et absolut forbud mod "mertilførsel"

Klagenævnets afgørelse kan på baggrund af ovenstående analyse læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan i det lys endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriets forståelse af forringelsesbegrebet understøttes endvidere af EU-Kommissionens skriftlige tilkendegivelse over for Miljøministeriet, hvoraf bl.a. fremgår, at Kommissionen fortolker vandrammedirektivet således, at det afgørende for, om der indtræder forringelse, er, hvorvidt der sker en *stigning i koncentrationen i vandområdet*. Miljøministeriets nabo-tjek viser tillige, at flere nabolande, som vi sammenligner os med, generelt har en tilsvarende forståelse af vandrammedirektivet og EU-Domstolens afgørelser.

Det kan dog uanset ovenstående ikke udelukkes, at Miljøministeriets udlægning af afgørelsen og den nærmere udmøntning af ministeriets fortolkning i Miljøstyrelsens nye vejledning kan blive underkendt i nye sager ved Klagenævnet.

Ovenstående læsning af Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets udmøntning heraf ændrer endvidere ikke på, at det afgørende i sidste ende er, hvorledes EU-Domstolen vil fortolke begrebet "enhver forringelse" i denne sammenhæng.

6. Nærmere om udmøntningen af Miljøministeriets fortolkning

På baggrund af ovenstående fortolkning af Klagenævnets afgørelse har Miljøministeriet nu revideret de dele af vejledningerne, som var suspenderet. Ovenstående fortolkning er dermed udmøntet i revideret udkast til vejledning til indsatsbekendtgørelsen og til Miljøstyrelsens spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet. Det er bl.a. præciseret, hvordan forringelsesbegrebet skal forstås, og hvilke elementer der skal inddrages i den konkrete vurdering af, om en udledning vil medføre en forringelse.

Miljømyndighederne skal altid foretage en konkret vurdering af, om en udledning af et givet forurenende stof vil medføre en stigning i koncentrationen og dermed udgøre en forringelse. Miljøministeriet lægger til grund, at det afgørende for denne vurdering er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet.

En tilførsel af et forurenende stof medfører ikke automatisk, at der sker en stigning i koncentrationen af det pågældende stof. Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er lavere end eller lig den koncentration, der i forvejen er i vandområdet, medfører således som udgangspunkt ikke en stigning i koncentrationen.

Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er højere end den koncentration, der er i forvejen i vandområdet, *kan* medføre en stigning i koncentrationen, som dog ikke nødvendigvis vil være målbar i et for vandområdet repræsentativt målepunkt.

Det afhænger af koncentrationen af det tilførte stof, den i forvejen forekommende koncentration i vandområdet, vandudvekslingen med tilstødende vandområder og stoffets skæbne i miljøet, herunder eventuel omdannelse eller nedbrydning.

Fører en udledning af et forurenende stof til en målbar stigning i koncentrationen i et repræsentativt målepunkt i et overfladevandområde, sådan at koncentrationen herefter påviseligt vil overskride miljøkvalitetskrav for stoffet i målepunktet, eller i de tilfælde, hvor kvalitetskrav for et eller flere stoffer allerede er overskredet i punktet, påviseligt stiger yderligere, sker der en forringelse af det pågældende vandområdes tilstand. Dette vil stride mod forpligtelsen til at forebygge forringelser.

De reviderede vejledningerne offentliggøres endeligt efter høringsperioden.

Miljøministeriet
Departementet

[Relevant ministerium]

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2023-4492
Ref. RISLB
Den 6. oktober 2023

Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Miljø- og Fødevarerklagenævnet traf d. 23. februar 2023 en afgørelse, der potentielt kunne have store samfundsmæssige konsekvenser, idet Klagenævnet i afgørelsen udtaler sig generelt om, hvordan forringelsesbegrebet i relation til vandrammedirektivet skal forstås.

Afgørelsen har givet anledning til tvivl. Miljøministeriet har på den baggrund været i dialog med EU-Kommissionen og gennemført et nabotjek i en række sammenlignelige EU-lande.

Vedlagte notat beskriver Miljøministeriets fortolkning og håndtering af afgørelsen samt betydningen heraf. Det bemærkes, at Justitsministeriet ikke har haft bemærkninger til ministeriets fortolkning.

Afgørelsen har desuden aktualiseret visse problemstillinger vedrørende fx regnvand og vand fra veje samt udledning af miljøfarlige stoffer fra renseanlæg og overløb, der kan indeholde miljøfarlige stoffer. Miljøministeriet finder det derfor relevant at nedsætte to arbejdsgrupper med relevante interessenter med henblik på at afklare, hvorvidt der er klar og tilstrækkelig regulering af disse områder.

De vejledninger, der på baggrund af afgørelsen blev suspenderet, er nu revideret og sendes i en 3-ugers høring. Det er forventningen, at sagsbehandlingen genoptages så snart indholdet er kendt.

Med venlig hilsen

Paolo Perotti

Aktdetaljer

Akttitel: SV: Opfølgning på telefonsamtale Aktnummer: 72

Akt ID: 494105

Dato: 16-10-2023 14:55:15

Type: Intern

Dokumenter: [1] SV Opfølgning på telefonsamtale.eml
[2] T.o. om reviderede vejledninger til kommuner m.v. om udledning af miljøfarlige stoffer.eml
[3] T.o. om reviderede vejledninger til kommuner m.v. om udledning af miljøfarlige stoffer.eml

Den 22. marts 2024

Til: Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Fra: Peter Østergård Have (pst@mim.dk)
Titel: SV: Opfølgning på telefonsamtale
Sendt: 16-10-2023 14:55
Bilag: T.o. om reviderede vejledninger til kommuner m.v. om udledning af miljøfarlige stoffer.eml; T.o. om reviderede vejledninger til kommuner m.v. om udledning af miljøfarlige stoffer.eml;

Kære Rikke
T.o. har jeg orienteret ØM og EM, jf. vedhæftede.
Fortsat god efterårsferie!

Mvh Peter

Fra: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>
Sendt: 12. oktober 2023 14:45
Til: Peter Østergård Have <pst@mim.dk>
Cc: Sara Wæver Hagelund <sawah@mim.dk>
Emne: SV: Opfølgning på telefonsamtale

<https://mst.dk/nyheder/2023/oktober/ny-vejledning-om-udledning-af-miljoefarlige-stoffer>

Link til nyheden.

Venlig hilsen

Rikke Slot Benyahia
Teamleder | Vand og Klimatilspasning
+45 21 82 28 81 | rislb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Fra: Peter Østergård Have <pst@mim.dk>
Sendt: 12. oktober 2023 14:16
Til: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>
Emne: SV: Opfølgning på telefonsamtale

God idé. Er der et link eller to, som jeg kan indsætte, fx til MSTs nyhed?

Fra: Rikke Slot Benyahia <rislb@mim.dk>
Sendt: 12. oktober 2023 13:15
Til: Peter Østergård Have <pst@mim.dk>
Emne: Opfølgning på telefonsamtale

Kære Peter
Hvis du stadig ønsker at sende en mail til Lone i EM og Michael i ØM, så hermed et udkast:

”Kære Michael / Lone

For nogle uger siden orienterede jeg dig om status for arbejdet med klagenævnsafgørelsen. Vi har nu færdiggjort analysen og sendt et notat til jer med resultatet af analysen og udmøntningen heraf.

De reviderede vejledninger er netop sendt i høring. Vores forventning er at sagsbehandlingen genoptages så snart indholdet er kendt. I vender bare tilbage, hvis I har spørgsmål eller lignende.

Mvh. Peter”

Venlig hilsen

Rikke Slot Benyahia

Teamleder | Vand og Klimatilpasning
+45 21 82 28 81 | rislb@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Til: lonank@em.dk (Lone Ank (EM-DEP))
Fra: Peter Østergård Have (pst@mim.dk)
Titel: T.o. om reviderede vejledninger til kommuner m.v. om udledning af miljøfarlige stoffer
Sendt: 16-10-2023 14:53

Kære Lone

T.o. For nogle uger siden orienterede jeg dig om status for arbejdet med opfølgning på en afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet om udledning af miljøfarlige stoffer til vandmiljøet. Vi har i MIM nu færdiggjort analysen og sendt et notat til jer med resultatet af analysen og udmøntningen heraf. Arbejdet har resulteret i, at der er blevet udarbejdet reviderede vejledninger til miljømyndighedernes håndtering af sager om udledning af miljøfarlige stoffer. Disse vejledninger er netop sendt i høring, jf. link nedenfor.

Vores forventning er at sagsbehandlingen genoptages så snart indholdet af de reviderede vejledninger er kendt.

<https://mst.dk/nyheder/2023/oktober/ny-vejledning-om-udledning-af-miljoefarlige-stoffer>

I vender bare tilbage, hvis I har spørgsmål eller lignende.

Venlig hilsen

Peter Østergård Have
Afdelingschef
+45 22 15 95 42 | pst@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Til: micli@oem.dk (Michael Lindved)
Fra: Peter Østergård Have (pst@mim.dk)
Titel: T.o. om reviderede vejledninger til kommuner m.v. om udledning af miljøfarlige stoffer
Sendt: 16-10-2023 14:52

Kære Michael

T.o. For nogle uger siden orienterede jeg dig om status for arbejdet med opfølgning på en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet om udledning af miljøfarlige stoffer til vandmiljøet. Vi har i MIM nu færdiggjort analysen og sendt et notat til jer med resultatet af analysen og udmøntningen heraf. Arbejdet har resulteret i, at der er blevet udarbejdet reviderede vejledninger til miljømyndighedernes håndtering af sager om udledning af miljøfarlige stoffer. Disse vejledninger er netop sendt i høring, jf. link nedenfor.

Vores forventning er at sagsbehandlingen genoptages så snart indholdet af de reviderede vejledninger er kendt.

<https://mst.dk/nyheder/2023/oktober/ny-vejledning-om-udledning-af-miljoefarlige-stoffer>

I vender bare tilbage, hvis I har spørgsmål eller lignende.

Mvh Peter

Venlig hilsen

Peter Østergård Have
Afdelingschef
+45 22 15 95 42 | pst@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Aktdetaljer

Akttitel: Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet Aktnummer: 71

Akt ID: 494106

Dato: 11-10-2023 15:11:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.eml
[2] Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx.pdf
[3] Følgebrev.pdf

Den 22. marts 2024

Til: jajon@oem.dk (jajon@oem.dk), Malthe Nørgaard Nielsen (manie@oem.dk), froki@fm.dk (froki@fm.dk), cag@fm.dk (cag@fm.dk), KFH@TRM.dk (KFH@TRM.dk), Laura Nielsen Wester (EM-DEP (lauwes@em.dk), kth@fmn.dk (kth@fmn.dk), Charlotte Arp Vibegaard (carp@fvm.dk), Maria Aviaja Sander Holm (msh@jm.dk), Kathrine Bløcher (katbl@kefm.dk), Morten Ejrnæs (mejr@fvm.dk)
Cc: Paolo Perotti (paope@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk)
Fra: Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk)
Titel: Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
Sendt: 11-10-2023 15:11
Bilag: Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx.pdf; Følgebrev.pdf;

Kære alle

I er tidligere blevet orienteret om Miljøministeriets arbejde med opfølgning på afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Vi har nu færdiggjort analysearbejdet og sender de reviderede vejledninger i høring inden udgangen af denne uge.

Vedhæftet er følgebrev og notat, der beskriver resultatet af Miljøministeriets analyse og udmøntningen heraf.

I bedes i relevant omfang videreforsende resultatet på jeres respektive ressortområder.

I er mere end velkommen til at kontakte os, såfremt der er spørgsmål.

Venlig hilsen

Rikke Slot Benyahia
Teamleder | Vand og Klimatilspasning
+45 21 82 28 81 | rislb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Youtube | Privatlivspolitik

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Den 6. oktober 2023

Notat om fortolkning og håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Miljøministeriet har som følge af en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 23. februar 2023 haft suspenderet dele af ministeriets vejledninger. Afgørelsen vedrører udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (tungmetaller, lægemidler, pesticid- og biocidmidler, PFOS mv.) til vandløb, søer og kystvande. Pga. usikkerheden om fortolkning af EU-reglerne har mange miljømyndigheder de facto sat tilladelser til udledning af miljøfarlige stoffer i bero.

Berørte aktiviteter er den grønne omstilling, som f.eks. etablering af PtX-anlæg, vindmøller og solceller. Derudover er infrastrukturprojekter, generel virksomhedsproduktion, havbrug, medicinalindustrien, forbrændingsanlæg og rensningsanlæg mm omfattet. Det er en EU-forpligtelse at forebygge forringelse af vandområdets tilstand.

Afgørelsen vedrører tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til vandområder, som i forvejen er i "ikke-god tilstand". Mange danske vandområder er i "ikke-god tilstand" pga. overskridelser af miljøkvalitetskrav. Miljøministeriet har i lyset af Klagenævnets afgørelse foretaget en fornyet analyse af EU-Domstolens praksis og vil på denne baggrund præcisere ministeriets vejledninger. I de følgende afsnit redegøres for den konkrete sag, Miljøministeriets fortolkning af afgørelsen og de reviderede vejledninger, som ministeriet vil sende i høring på baggrund heraf.

1. Sammenfatning

Miljøministeriet vurderer, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 kan læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof i et vandområde, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriet har på baggrund af denne fortolkning revideret sine vejledninger således, at det afgørende for, om der kan tillades en udledning af et forurenende stof til et overfladevandområde, hvor miljøkvalitetskravet for det pågældende stof allerede er overskredet, er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet. Det bliver i vejledningen nærmere præciseret, hvorledes denne vurdering skal foretages i praksis.

2. Nærmere om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet (Klagenævnet) har i en afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461 fortolket EU-Domstolens praksis om forpligtelsen til at forebygge "forringelse af tilstanden" i vandrammedirektivet i forhold til forurenende stoffer således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i det lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med direktivets artikel 4, stk. 1. Miljøministeriet kan tilslutte sig denne fortolkning.

Klagenævnet udtalte imidlertid i samme afgørelse, at *"størrelsen af mertilførslen [af kobber] ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden"*.

Denne udtalelse har givet anledning til tvivl, idet det ikke er klart, hvad Klagenævnet mener med "enhver mertilførsel" i denne sammenhæng.

Sagen ved Klagenævnet vedrørte konkret en udledning af kobber. Det er Miljøministeriets vurdering, at Klagenævnets vurdering som udgangspunkt må overføres på øvrige forurenende stoffer, uanset om der er fastsat et miljøkvalitetskrav nationalt, eller om miljøkvalitetskravet følger af direktiv om miljøkvalitetskrav.

En isoleret naturlig sproglig forståelse af en enhver "mertilførsel" af et stof vil være en enhver "udledning" af et forurenende stof. Imidlertid synes Klagenævnet i afgørelsen at anvende begreberne "mertilførsel" og "merudledning" som synonym for "stigning i koncentrationen".

Idet en udledning af et forurenende stof i en given koncentration (f.eks. i spildevand) ikke nødvendigvis vil føre til en stigning i koncentrationen af det pågældende forurenende stof i vandområdet, er det væsentligt at afklare, hvad Klagenævnet mener med "enhver mertilførsel" i relation til forringelse. Nedenfor gennemgås på den baggrund de væsentligste præmisser i Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets læsning heraf. Understregninger og fremhævelser er foretaget her.

3. Den konkrete sag og det faglige grundlag for Klagenævnets vurdering

Sagen vedrørte konkret etablering af en forbindelsesvej i Horsens, som ville blive ført over Bygholm Å. Tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i Bygholm Å var i forvejen "ikke-god", hvilket bl.a. skyldes en overskridelse af kobber i vandet. Der ville i forbindelse med vejprojektet ske en udledning af vejvand fra vejanlæggets regnvandsbassiner til Bygholm Å indeholdende kobber.

Under Klagenævnets gennemgang af miljøkonsekvensrapporten, side 24 under overskriften "Kobber", fremgår bl.a., at:

"... den beregnede middel stofkoncentration af kobber i udløbsvandet fra vejbasiner er opgjort til 0,028 mg/l."

"... miljøkvalitetskravet for kobber i vand er 1,66 µg/l, og at data fra basisanalysen 2021-2027 viser en overskridelse af dette stof i Bygholm Å, idet koncentrationen er 1,717 µg/l".

I forhold til betydningen for Bygholm Å fremgår det videre af Klagenævnets reference til miljøkonsekvensrapporten, side 25, at:

"... den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne i et worst-case-scenario vil resultere i en koncentration af kobber i Bygholm Å på 1,751 µg/l ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber. Selvom en stigning fra 1,717 µg/l til mindre end 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog overskredet."

Den konkrete udledning, som sagen drejer sig om, vil ifølge dette føre til en stigning i koncentrationen af kobber i Bygholm Å på 0,034 µg/l (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l).

Klagenævnet udtaler herefter:

"Videre fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, at **den meget lille merpåvirkning af kobber, som her er 0,034 µg/l** i en middelsituation svarende til en 2 % påvirkning af grænseværdien, ikke vil være afgørende for, om der opnås målsætningsopfyldelse på de økologiske parametre (fisk, smådyr og planter), der ligeledes skal vurderes under den økologiske tilstand. Videre fremgår det, at påvirkningen er så lille, at den kan defineres som ikke betydende i overensstemmelse med den grænse for mertilførsel af miljøfremmede stoffer på 5 %, som fremgår af Miljøstyrelsens FAQ om udledning af miljøfremmede stoffer.

Samlet er det vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at afløbet fra regnvandsbassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål."

Klagenævnet benytter her begrebet "merpåvirkning" som synonym for "en stigning i koncentrationen", idet den omtalte "merpåvirkning" af kobber på 0,034 µg/l, er den stigning i koncentrationen, som udledningen vil medføre (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l), jf. ovenfor.

4. Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse vedrørende påvirkningen af målsatte overfladevandområder fremgår af afgørelsen s. 47 og frem.

Klagenævnet gennemgår indledningsvis målsætningen for Bygholm Å, forpligtelsen til at forebygge forringelse af overfladevand som fortolket af EU-Domstolen, de danske gennemførelsesbestemmelser og Miljøstyrelsens vejledninger.

Klagenævnet udtaler herefter følgende på side 52:

*”Det er et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at **forringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal forstås således**, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, **skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en forringelse** af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1.”*

Klagenævnet konstaterer her, at forringelse af tilstanden i forhold til et forurenende stof, hvor grænseværdien i forvejen er overskredet, skal forstås således, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som forringelse.

Klagenævnet udtaler i forlængelse heraf på side 52:

*”Et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnet **finder på den baggrund, at § 25-tilladelsen ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse af Bygholm Å’s økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetsselementet for miljøfarlige forurenende stoffer. § 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.***

Klagenævnet har lige ovenfor defineret forringelse som enhver efterfølgende stigning i koncentrationen. Når Klagenævnet på den baggrund konkluderer, at tilladelsen er i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre ”en forringelse”, må det i denne sammenhæng forstås således, at det er fordi, at projektet vil medføre ”en stigning i koncentrationen”.

Klagenævnet udtaler herefter på side 52:

*”**Flertallet har lagt vægt på, at miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet, at tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er ikke-god, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt at projektet ifølge miljøkonsekvensvurdering vil medføre en merudledning af kobber til vandløbet på op til 0,034 µg/l** svarende til ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation. Flertallet bemærker i den forbindelse, at der **ikke i sagen er grundlag for at tilside-sætte Horsens Kommunes vurdering af, at projektet vil medføre en mertilførsel af kobber til vandløbet, hvorfor flertallet har lagt dette til grund for sagen.***

Den ”merudledning” af kobber på op til 0,034 µg/l, som flertallet lægger vægt på i første punktum, skal som det fremgår ovenfor forstås som en ”stigning i koncentrationen” på 0,034 µg/l.

Flertallet har således lagt vægt på, at projektet vil medføre en stigning i koncentrationen (på 0,034 µg/l).

Klagenævnet henviser i præmissen desuden til kommunens vurdering af, at projektet vil medføre en ”mertilførsel” af kobber. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunens vurdering, som refereret i Klagenævnets afgørelse, side 9, også knytter sig til koncentrationsstigninger:

*”**Da koncentrationsstigningerne i kumulation med andre kendte kilder er ganske lille, vurderes udledningen ikke at have nogen signifikant samlet betydning for vandløbet. [...] Horsens Kommune har derfor vurderet, at afløbet fra bassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overflade-***

vandområdets tilstand, ikke medfører risiko for fald i nogen af kvalitetselementerne, eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål i forhold til de stoffer, hvor der i dag er overskridelser jf. Miljøstyrelsens undersøgelser fra 2015.”

Klagenævnet udtaler som begrundelse for sin afgørelse videre på side 53:

”Endvidere har flertallet lagt vægt på, at det følger af EU-Domstolens praksis, at også midlertidige og lokalt afgrænsede forringelser af tilstanden for et overfladevand er i strid med forpligtigelsen til at forebygge forringelse af tilstanden, og at den tærskel, over hvilken der konstateres en tilsidesættelse af forpligtigelsen til at forebygge forringelser af et vandområdets tilstand, skal være så lav som muligt.

Derudover har flertallet lagt vægt på, at **størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, **idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden**, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har flertallet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand, jf. EU-Domstolens dom i Land Nordrhein-Westfalen. At det i miljøkonsekvensrapporten er vurderet, at mertilførslen af kobber ikke vil være afgørende for, om der opnås målopfyldelse for kvalitetselementerne for fisk, smådyr og vandplanter, kan ikke føre til, at mertilførslen kan tillades, idet mertilførslen af kobber medfører en selvstændig forringelse i forhold til kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer.”

Når Klagenævnets udtalelse om ”størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende” læses i sammenhæng med de foregående præmisser, hvor Klagenævnet dels definerer forringelse som ”enhver stigning i koncentration”, dels anvender begrebet ”mertilførsel” som synonym for ”stigning i koncentrationen” (som i sagen var vurderet til 0,034 µg/l), kan udtalelsen forstås således, at størrelsen af *koncentrationsstigningen* ikke er afgørende, idet enhver stigning i koncentrationen, som fastslået ovenfor, vil betyde en forringelse af tilstanden. Denne konklusion er i overensstemmelse med EU-Domstolens udtalelse i Land Nordrhein-Westfalen.

Klagenævnet udtaler herefter på side 53:

”Som konsekvens af ovenstående bemærker flertallet endvidere, at det efter flertallets vurdering ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand at tillade en mertilførsel af kobber efter en konkret væsentlighedsvurdering som anført i Miljøstyrelsens vejledning til indsatsbekendtgørelsen, når kvalitetskravet allerede er overskredet. **Vejledningen er ikke i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen. Nævnet konstaterer, at der i miljøkonsekvensrapporten desuden er henvist til Miljøstyrelsens FAQ-spørgsmål 43 om, at en merudledning ikke må medføre en forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration ved blandingszonens rand på mere end 5 %, men at der i den konkrete sag ikke er udpeget en blandingszone. [...]”

Klagenævnets udtalelser om "mertilførsel" må på baggrund af ovenstående forstås som en "stigning i koncentrationen". Klagenævnet må i det lys forstås at læse Miljøstyrelsens vejledning om indsatsbekendtgørelsen således, at den giver mulighed for en konkret vurdering af, hvorvidt en stigning i koncentrationen er "væsentlig". Vejledningsteksten (refereret i afgørelsen, side 51) lyder bl.a. således:

"Hvorvidt der for disse vandområder kan træffes afgørelse, der medfører en tilførsel af MFS [miljøfarlige forurenende stoffer], beror på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. [...] Vurderes påvirkningen at være ubetydelig, kan der som udgangspunkt gives tilladelse til påvirkningen."

Klagenævnet fastslår således, at det ikke er i overensstemmelse med forpligtelsen til at forebygge forringelse at tillade en stigning i koncentrationen ("påvirkning") efter en konkret væsentlighedsvurdering, som anført i Miljøstyrelsens vejledning.

Klagenævnet udtaler herefter i forhold til Miljøstyrelsens vejledning, jf. 2. punktum i Klagenævnets udtalelse ovenfor, at vejledningen ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver stigning i koncentrationen udgør forringelse.

Afgørelsen kan dermed læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig"/"signifikant") – idet dette ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, særligt Land Nordrhein-Westfalen, som fastslår, at "enhver stigning i koncentrationen" skal anses for en forringelse.

5. Konklusion – Miljøministeriets vurdering af Klagenævnets afgørelse fsva. betydningen af et absolut forbud mod "mertilførsel"

Klagenævnets afgørelse kan på baggrund af ovenstående analyse læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan i det lys endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriets forståelse af forringelsesbegrebet understøttes endvidere af EU-Kommissionens skriftlige tilkendegivelse over for Miljøministeriet, hvoraf bl.a. fremgår, at Kommissionen fortolker vandrammedirektivet således, at det afgørende for, om der indtræder forringelse, er, hvorvidt der sker en stigning i koncentrationen i vandområdet. Miljøministeriets nabotjek viser tillige, at flere nabolande, som vi sammenligner os med, generelt har en tilsvarende forståelse af vandrammedirektivet og EU-Domstolens afgørelser.

Det kan dog uanset ovenstående ikke udelukkes, at Miljøministeriets udlægning af afgørelsen og den nærmere udmøntning af ministeriets fortolkning i Miljøstyrelsens nye vejledning kan blive underkendt i nye sager ved Klagenævnet.

Ovenstående læsning af Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets udmøntning heraf ændrer endvidere ikke på, at det afgørende i sidste ende er, hvorledes EU-Domstolen vil fortolke begrebet "enhver forringelse" i denne sammenhæng.

6. Nærmere om udmøntningen af Miljøministeriets fortolkning

På baggrund af ovenstående fortolkning af Klagenævnets afgørelse har Miljøministeriet nu revideret de dele af vejledningerne, som var suspenderet. Ovenstående fortolkning er dermed udmøntet i revideret udkast til vejledning til indsatsbekendtgørelsen og til Miljøstyrelsens spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet. Det er bl.a. præciseret, hvordan forringelsesbegrebet skal forstås, og hvilke elementer der skal inddrages i den konkrete vurdering af, om en udledning vil medføre en forringelse.

Miljømyndighederne skal altid foretage en konkret vurdering af, om en udledning af et givet forurenende stof vil medføre en stigning i koncentrationen og dermed udgøre en forringelse. Miljøministeriet lægger til grund, at det afgørende for denne vurdering er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet.

En tilførsel af et forurenende stof medfører ikke automatisk, at der sker en stigning i koncentrationen af det pågældende stof. Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er lavere end eller lig den koncentration, der i forvejen er i vandområdet, medfører således som udgangspunkt ikke en stigning i koncentrationen.

Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er højere end den koncentration, der er i forvejen i vandområdet, *kan* medføre en stigning i koncentrationen, som dog ikke nødvendigvis vil være målbar i et for vandområdet repræsentativt målepunkt.

Det afhænger af koncentrationen af det tilførte stof, den i forvejen forekommende koncentration i vandområdet, vandudvekslingen med tilstødende vandområder og stoffets skæbne i miljøet, herunder eventuel omdannelse eller nedbrydning.

Fører en udledning af et forurenende stof til en målbar stigning i koncentrationen i et repræsentativt målepunkt i et overfladevandområde, sådan at koncentrationen herefter påviseligt vil overskride miljøkvalitetskrav for stoffet i målepunktet, eller i de tilfælde, hvor kvalitetskrav for et eller flere stoffer allerede er overskredet i punktet, påviseligt stiger yderligere, sker der en forringelse af det pågældende vandområdes tilstand. Dette vil stride mod forpligtelsen til at forebygge forringelser.

De reviderede vejledningerne offentliggøres endeligt efter høringsperioden.

Miljøministeriet
Departementet

Finansministeriet
Justitsministeriet
Økonomiministeriet
Erhvervsministeriet
Ministeriet for Klima- Energi og Forsyning
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Transportministeriet
Forsvarsministeriet

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2023-4492
Ref. RISLB
Den 11. oktober 2023

Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf d. 23. februar 2023 en afgørelse, der potentielt kunne have store samfundsmæssige konsekvenser, idet Klagenævnet i afgørelsen udtaler sig generelt om, hvordan forringelsesbegrebet i relation til vandrammedirektivet skal forstås.

Afgørelsen har givet anledning til tvivl. Miljøministeriet har på den baggrund været i dialog med EU-Kommissionen og gennemført et nabotjek i en række sammenlignelige EU-lande.

Vedlagte notat beskriver Miljøministeriets fortolkning og håndtering af afgørelsen samt betydningen heraf.

Afgørelsen har desuden aktualiseret visse problemstillinger vedrørende fx regnvand og vand fra veje samt udledning af miljøfarlige stoffer fra renseanlæg og overløb, der kan indeholde miljøfarlige stoffer. Miljøministeriet finder det derfor relevant at nedsætte to arbejdsgrupper med relevante interessenter med henblik på at afklare, hvorvidt der er klar og tilstrækkelig regulering af disse områder.

De vejledninger, der på baggrund afgørelsen blev suspenderet, er nu revideret og sendes i en 3-ugers høring. Det er forventningen, at sagsbehandlingen genoptages så snart indholdet er kendt.

Med venlig hilsen

Paolo Perotti

Miljøministeriet

Akt detaljer

Den 22. marts 2024

Akttitel: T.o. hjemvist sag pga. forringelse af tilstanden
Aktnummer: 70

Akt ID: 371280

Dato: 23-02-2023 14:12:50

Type: Intern

Dokumenter: [1] T.o. hjemvist sag pga. forringelse af tilstanden.eml

Fra: Jane Hansen <jahan@mst.dk>
Sendt: 23. februar 2023 14:07
Til: Lene Carpentier <lecar@mim.dk>
Emne: Vs: Opfølgning på samtale (MST Id nr.: 6932532)

Kære Lene

Til orientering.

Venlig hilsen

Jane Hansen
Kontorchef | Hav- og Vandmiljø
+45 20 16 19 84 | +45 20 16 19 84 | jahan@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen | Tolderlundsvej 5 | 5000 Odense C | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Sådan håndterer vi dine personoplysninger

Til: Jane Hansen (jahan@mst.dk)
Fra: Sanne Lehrmann (sle@naevneneshus.dk)
Titel: Opfølgning på samtale
Sendt: 23-02-2023 13:17

Kære Jane Hansen

Tak for snakken tidligere i dag.

Som aftalt sender jeg hermed et link vores nyhed om afgørelsen: [Nævnenes Hus - nyhedsarkiv](#)

Med venlig hilsen

SANNE LEHRMANN
Teamchef

Team Miljøvurdering
Miljø og Natur

Nævnenes Hus
Erhvervsministeriet
Toldboden 2
DK - 8800 Viborg
www.naevneshus.dk
sle@naevneshus.dk
Tlf. 72 40 56 00
Dir. 72 40 58 01

Miljøministeriet

Aktdetaljer

Akttitel: Meget håndgjort tegning af den juridiske uenighed:0)
Aktnummer: 69

Akt ID: 372595

Dato: 27-02-2023 17:06:12

Type: Intern

Dokumenter: [1] Meget håndgjort tegning af den juridiske uenighed0).eml (MEDTAGES IKKE)
[2] Scannet fra MIM-VVG-MF-004.pdf (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: VS: Notat om MFKN om forringelse
Aktnummer: 68

Akt ID: 385689

Dato: 21-03-2023 13:49:32

Type: Intern

Dokumenter: [1] VS Notat om MFKN om forringelse.eml (MEDTAGES IKKE)
[2] Notat om MFKN Afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22-02461.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: Orientering STM og FM om suspension af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (til brug for kommende ØU-sag m.v.)

Aktnummer: 67

Akt ID: 400205

Dato: 20-04-2023 21:27:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Orientering STM og FM om suspension af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (til brug for kommende ØU-sag m.v.).eml
[2] Notat - Ny afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet om begrænset mulighed for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer.docx

Den 22. marts 2024

Til: Statsministeriet (stm@stm.dk), Finansministeriet (fm@fm.dk)
Cc: Katrine Rafn (kalra@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk), Kristine Raunkjær Stubdrup (krrst@mim.dk), Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk)
Fra: Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk)
Titel: Orientering STM og FM om suspension af vejledninger om udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (til brug for kommende ØU-sag m.v.)
Sendt: 20-04-2023 21:27
Bilag: Notat - Ny afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet om begrænset mulighed for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer.docx;

Kære Statsministeriet og Finansministeriet

Se venligst vedlagte notat fra Miljøministeriet vedr. ny afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet om begrænset mulighed for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer og suspension af vejledninger om udledning af miljøfarlige stoffer (til brug for kommende ØU-sag m.v.).

Venlig hilsen

Jens Christian Pabst Berthelsen
Fuldmægtig | Vand og klimatilpasning
+45 20 11 65 16 | jecpb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Vester Voldgade 123 | 1552 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Youtube | Privatlivspolitik

NOTAT

Miljøministeriet
DepartementetVand og Klimatilpasning
J.nr. 2023-2821
Den 20. april 2023

Ny afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet om begrænset mulighed for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 23. februar 2023 truffet afgørelse om, at Miljøstyrelsens "Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer" ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af vandmiljø og EU-domstolens praksis om dette. Miljøministeriet har på den baggrund suspenderet dele af de gældende vejledninger og iværksat en hasteprocess med at få analyseret afgørelsens betydning og konsekvenser samt et muligt handlerum.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledninger, at miljømyndigheder, som skal træffe en afgørelse, der medfører en tilførsel af miljøfarlige stoffer, skal foretage en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdet tilstand. Miljøministeriet har hidtil vurderet, at det er i overensstemmelse med EU-retten, at det vurderes, om mertilførslen har betydning for vandområdets tilstand.

Nævnet finder modsat, at hvis et miljøkvalitetskrav allerede er overskredet, vil enhver mertilførsel af dette stof betyde en forringelse af tilstanden, og at det ikke kan tillades efter vandrammedirektivet. Om enhver mertilførsel udgør en forringelse er et principielt spørgsmål.

Der er overskridelser af miljøkvalitetskrav for en række stoffer i stort set samtlige danske kystvandområder. Afgørelsen kan derfor få stor betydning for en lang række virksomheder, som i fremtiden ikke kan få eller opretholde en eksisterende tilladelse til at udlede selv en minimal mængde af et givent stof til vandmiljøet, som oftest vil være forudsætning for opretholdelse og udvikling af produktionen. Afgørelsen vil også kunne få betydning for samfundskritisk infrastruktur, bl.a. veje, renseanlæg, vedligehold af sejlrender (klapning), nye banestrækninger samt kraftvarmeverker, hvor omlægning af energiproduktionen fra ex. kul til træflis på et energianlæg vil blive umuliggjort, idet der oftest vil være en mindre mertilførsel af fx kviksølv.

Suspensionen betyder, at Miljøstyrelsen og kommuner som miljømyndigheder i mellemtiden ikke skal træffe afgørelse i overensstemmelse med de suspenderede dele af vejledningerne. Det har betydning for den vurdering, der skal foretages, når der gives udledningstilladelse, herunder når der udpeges blandingszoner i vandområder, hvor miljøkvalitetskrav for miljøfarlige forurenende stoffer er overskredet. Miljømyndighederne skal træffe afgørelser i overensstemmelse med de gældende regler og nu også klagenævnets afgørelse. I praksis vil miljømyndighederne formentlig afvente at træffe afgørelser, indtil ministeriet er færdige med at analysere afgørelsen. Såfremt miljømyndighederne træffer afgørelse efter gældende ret, vil konsekvensen sandsynligvis være, at mange virksomheder, kraftvarmeverker og renseanlæg m.fl. ikke kan få en ny eller få revideret en eksisterende miljøgodkendelse.

Hvornår en given virksomhed kan blive påvirket af den nye praksis, som fastlagt af klagenævnet, afhænger af behovet for ny eller revurderet udledningstilladelse. Det er endnu ikke afklaret, om klagenævnsafgørelsen vil betyde krav om genbehandling af allerede eksisterende tilladelser.

Igangsatte handlinger

Miljøministeren har drøftet nævnsafgørelsen med Novo Nordisk ved Lars Fruergaard, hvor det blev aftalt, at holde tæt kontakt vedrørende Novo Nordisk kommende aktiviteter, som bliver relevante i forhold til de forventede ansøgninger om nye eller reviderede miljøgodkendelser i 3. kvartal.

MIM har indtil videre iværksat følgende opfølgning på afgørelsen:

- 1) De dele af styrelsens vejledninger, som nævnet har taget stilling til med afgørelsen, er suspenderet indtil videre.
- 2) Miljøministeriet er i gang med at analysere afgørelsen og dens rækkevidde. Justitsministeriet er inddraget i analysen af afgørelsen.
- 3) Der er nedsat en tværministeriel følgegruppe med kontorchefer i berørte ministerier (STM, FM, JM, ØM, TRM, KEFM, FVM og KM).
- 4) Der er igangsat dialog med andre, sammenlignelige EU-lande for at afdække praksis.
- 5) Miljøministeriet går i dialog med EU-Kommissionen mhp. oplysning af Kommissionens forståelse af reglerne.
- 6) Der udarbejdes en regeringssag med henblik på beslutning om regeringens evt. handlinger i forlængelse af nævnsafgørelsen.
- 7) Revideret vejledning, som tager højde for nævnsafgørelsen, forventes offentliggjort til sommer.
- 8) Den 6. marts 2023 blev Miljø- og Fødevarerudvalget orienteret om suspension af dele af Miljøstyrelsens vejledninger om udledning af miljøfarlige stoffer.

Aktdetaljer

Akttitel: Vs: MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
Aktnummer: 66

Akt ID: 491257

Dato: 16-10-2023 11:30:35

Type: Udgående

Dokumenter: [1] MOF - Oversendelsesbrev.docx
[2] Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx
[3] Aktdokument.html

Den 22. marts 2024

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023-4492
Den 11. oktober 2023

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed notat om Miljøministeriets håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 og udkast til nye vejledninger, som på baggrund af afgørelsen blev suspenderet. De reviderede vejledninger sendes nu i offentlig høring.

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf d. 23. februar 2023 en afgørelse, der potentielt kunne have store samfundsmæssige konsekvenser, idet Klagenævnet i afgørelsen udtaler sig generelt om, hvordan forringelsesbegrebet i relation til vandrammedirektivet skal forstås.

Afgørelsen har givet anledning til tvivl. Miljøministeriet har på den baggrund været i dialog med EU-Kommissionen og gennemført et nabotjek i en række sammenlignelige EU-lande.

Vedlagte notat beskriver Miljøministeriets fortolkning og håndtering af afgørelsen samt betydningen heraf.

Afgørelsen har desuden aktualiseret visse problemstillinger vedrørende fx regnvand og vand fra veje samt udledning af miljøfarlige stoffer fra renseanlæg og overløb, der kan indeholde miljøfarlige stoffer. Miljøministeriet finder det derfor relevant at nedsætte to arbejdsgrupper med relevante interesser med henblik på at afklare, hvorvidt der er klar og tilstrækkelig regulering af disse områder.

Jeg og Miljøministeriet står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for uddybning.

Magnus Heunicke

/

Paolo Perotti

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Den 6. oktober 2023

Notat om fortolkning og håndtering af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Miljøministeriet har som følge af en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 23. februar 2023 haft suspenderet dele af ministeriets vejledninger. Afgørelsen vedrører udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (tungmetaller, lægemidler, pesticid- og biocidmidler, PFOS mv.) til vandløb, søer og kystvande. Pga. usikkerheden om fortolkning af EU-reglerne har mange miljømyndigheder de facto sat tilfældevis til udledning af miljøfarlige stoffer i bero.

Berørte aktiviteter er den grønne omstilling, som f.eks. etablering af PtX-anlæg, vindmøller og solceller. Derudover er infrastrukturprojekter, generel virksomhedsproduktion, havbrug, medicinalindustrien, forbrændingsanlæg og rensningsanlæg mm omfattet. Det er en EU-forpligtelse at forebygge forringelse af vandområdernes tilstand.

Afgørelsen vedrører tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til vandområder, som i forvejen er i "ikke-god tilstand". Mange danske vandområder er i "ikke-god tilstand" pga. overskridelser af miljøkvalitetskrav. Miljøministeriet har i lyset af Klagenævnets afgørelse foretaget en fornyet analyse af EU-Domstolens praksis og vil på denne baggrund præcisere ministeriets vejledninger. I de følgende afsnit redegøres for den konkrete sag, Miljøministeriets fortolkning af afgørelsen og de reviderede vejledninger, som ministeriet vil sende i høring på baggrund heraf.

1. Sammenfatning

Miljøministeriet vurderer, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 kan læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof i et vandområde, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriet har på baggrund af denne fortolkning revideret sine vejledninger således, at det afgørende for, om der kan tillades en udledning af et forurenende stof til et overfladevandområde, hvor miljøkvalitetskravet for det pågældende stof allerede er overskredet, er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet. Det bliver i vejledningen nærmere præciseret, hvorledes denne vurdering skal foretages i praksis.

2. Nærmere om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet (Klagenævnet) har i en afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461 fortolket EU-Domstolens praksis om forpligtelsen til at forebygge ”forringelse af tilstanden” i vandrammedirektivet i forhold til forurenende stoffer således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i det lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med direktivets artikel 4, stk. 1. Miljøministeriet kan tilslutte sig denne fortolkning.

Klagenævnet udtalte imidlertid i samme afgørelse, at *”størrelsen af mertilførslen [af kobber] ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden”*.

Denne udtalelse har givet anledning til tvivl, idet det ikke er klart, hvad Klagenævnet mener med ”enhver mertilførsel” i denne sammenhæng.

Sagen ved Klagenævnet vedrørte konkret en udledning af kobber. Det er Miljøministeriets vurdering, at Klagenævnets vurdering som udgangspunkt må overføres på øvrige forurenende stoffer, uanset om der er fastsat et miljøkvalitetskrav nationalt, eller om miljøkvalitetskravet følger af direktiv om miljøkvalitetskrav.

En isoleret naturlig sproglig forståelse af en enhver ”mertilførsel” af et stof vil være en enhver ”udledning” af et forurenende stof. Imidlertid synes Klagenævnet i afgørelsen at anvende begreberne ”mertilførsel” og ”merudledning” som synonym for ”stigning i koncentrationen”.

Idet en udledning af et forurenende stof i en given koncentration (f.eks. i spildevand) ikke nødvendigvis vil føre til en stigning i koncentrationen af det pågældende forurenende stof i vandområdet, er det væsentligt at afklare, hvad Klagenævnet mener med ”enhver mertilførsel” i relation til forringelse. Nedenfor gennemgås på den baggrund de væsentligste præmisser i Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets læsning heraf. Understregninger og fremhævelser er foretaget her.

3. Den konkrete sag og det faglige grundlag for Klagenævnets vurdering

Sagen vedrørte konkret etablering af en forbindelsesvej i Horsens, som ville blive ført over Bygholm Å. Tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i Bygholm Å var i forvejen ”ikke-god”, hvilket bl.a. skyldes en overskridelse af kobber i vandet. Der ville i forbindelse med vejprojektet ske en udledning af vejvand fra vejanlæggets regnvandsbassiner til Bygholm Å indeholdende kobber.

Under Klagenævnets gennemgang af miljøkonsekvensrapporten, side 24 under overskriften ”Kobber”, fremgår bl.a., at:

"... den beregnede middel stofkoncentration af kobber i udløbsvandet fra vejbasiner er opgjort til 0,028 mg/l."

"... miljøkvalitetskravet for kobber i vand er 1,66 µg/l, og at data fra basisanalysen 2021-2027 viser en overskridelse af dette stof i Bygholm Å, idet koncentrationen er 1,717 µg/l".

I forhold til betydningen for Bygholm Å fremgår det videre af Klagenævnets reference til miljøkonsekvensrapporten, side 25, at:

"... den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne i et worst-case-scenario vil resultere i en koncentration af kobber i Bygholm Å på 1,751 µg/l ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber. Selvom en stigning fra 1,717 µg/l til mindre end 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog overskredet."

Den konkrete udledning, som sagen drejer sig om, vil ifølge dette føre til en stigning i koncentrationen af kobber i Bygholm Å på 0,034 µg/l (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l).

Klagenævnet udtaler herefter:

"Videre fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, at **den meget lille merpåvirkning af kobber, som her er 0,034 µg/l** i en middelsituation svarende til en 2 % påvirkning af grænseværdien, ikke vil være afgørende for, om der opnås målsætningsopfyldelse på de økologiske parametre (fisk, smådyr og planter), der ligeledes skal vurderes under den økologiske tilstand. Videre fremgår det, at påvirkningen er så lille, at den kan defineres som ikke betydende i overensstemmelse med den grænse for mertilførsel af miljøfremmede stoffer på 5 %, som fremgår af Miljøstyrelsens FAQ om udledning af miljøfremmede stoffer.

Samlet er det vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at afløbet fra regnvandsbassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet tilstand eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål."

Klagenævnet benytter her begrebet "merpåvirkning" som synonym for "en stigning i koncentrationen", idet den omtalte "merpåvirkning" af kobber på 0,034 µg/l, er den stigning i koncentrationen, som udledningen vil medføre (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l), jf. ovenfor.

4. Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse vedrørende påvirkningen af målsatte overfladevandområder fremgår af afgørelsen s. 47 og frem.

Klagenævnet gennemgår indledningsvis målsætningen for Bygholm Å, forpligtelsen til at forebygge forringelse af overfladevand som fortolket af EU-Domstolen, de danske gennemførelsesbestemmelser og Miljøstyrelsens vejledninger.

Klagenævnet udtaler herefter følgende på side 52:

*”Det er et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at **ferringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal forstås således**, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, **skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en ferringelse** af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1.”*

Klagenævnet konstaterer her, at ferringelse af tilstanden i forhold til et forurenende stof, hvor grænseværdien i forvejen er overskredet, skal forstås således, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som ferringelse.

Klagenævnet udtaler i forlængelse heraf på side 52:

*”Et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnet **finder på den baggrund, at § 25-tilladelsen ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en ferringelse** af Bygholm Å’s økologiske tilstand i form af en ferringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer. § 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.*

Klagenævnet har lige ovenfor defineret ferringelse som enhver efterfølgende stigning i koncentrationen. Når Klagenævnet på den baggrund konkluderer, at tilladelsen er i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre ”en ferringelse”, må det i denne sammenhæng forstås således, at det er fordi, at projektet vil medføre ”en stigning i koncentrationen”.

Klagenævnet udtaler herefter på side 52:

*”Flertallet har lagt vægt på, at miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet, at tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er ikke-god, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt **at projektet ifølge miljøkonsekvensvurdering vil medføre en merudledning af kobber til vandløbet på op til 0,034 µg/l** svarende til ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation. Flertallet bemærker i den forbindelse, at der **ikke i sagen er grundlag for at tilside-sætte Horsens Kommunes vurdering af, at projektet vil medføre en mertilførsel af kobber til vandløbet, hvorfor flertallet har lagt dette til grund for sagen.**”*

Den ”merudledning” af kobber på op til 0,034 µg/l, som flertallet lægger vægt på i første punktum, skal som det fremgår ovenfor forstås som en ”stigning i koncentrationen” på 0,034 µg/l.

Flertallet har således lagt vægt på, at projektet vil medføre en stigning i koncentrationen (på 0,034 µg/l).

Klagenævnet henviser i præmissen desuden til kommunens vurdering af, at projektet vil medføre en ”mertilførsel” af kobber. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunens vurdering, som refereret i Klagenævnets afgørelse, side 9, også knytter sig til koncentrationsstigninger:

*”Da **koncentrationsstigningerne** i kumulation med andre kendte kilder er ganske lille, vurderes **udledningen ikke at have nogen signifikant samlet betydning for vandløbet**. [...] Horsens Kommune har **derfor vurderet, at afløbet fra bassinerne til Bygholm Å ikke medfører en ferringelse af overflade-***

vandområdets tilstand, ikke medfører risiko for fald i nogen af kvalitetselementerne, eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål i forhold til de stoffer, hvor der i dag er overskridelser jf. Miljøstyrelsens undersøgelser fra 2015.”

Klagenævnet udtaler som begrundelse for sin afgørelse videre på side 53:

”Endvidere har flertallet lagt vægt på, at det følger af EU-Domstolens praksis, at også midlertidige og lokalt afgrænsede forringelser af tilstanden for et overfladevand er i strid med forpligtigelsen til at forebygge forringelse af tilstanden, og at den tærskel, over hvilken der konstateres en tilsidesættelse af forpligtigelsen til at forebygge forringelser af et vandområdets tilstand, skal være så lav som muligt.

*Derudover har flertallet lagt vægt på, at **størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, **idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden**, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har flertallet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand, jf. EU-Domstolens dom i Land Nordrhein-Westfalen. At det i miljøkonsekvensrapporten er vurderet, at mertilførslen af kobber ikke vil være afgørende for, om der opnås målopfyldelse for kvalitetselementerne for fisk, smådyr og vandplanter, kan ikke føre til, at mertilførslen kan tillades, idet mertilførslen af kobber medfører en selvstændig forringelse i forhold til kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer.”*

Når Klagenævnets udtalelse om ”størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende” læses i sammenhæng med de foregående præmisser, hvor Klagenævnet dels definerer forringelse som ”enhver stigning i koncentration”, dels anvender begrebet ”mertilførsel” som synonym for ”stigning i koncentrationen” (som i sagen var vurderet til 0,034 µg/l), kan udtalelsen forstås således, at størrelsen af *koncentrationsstigningen* ikke er afgørende, idet enhver stigning i koncentrationen, som fastslået ovenfor, vil betyde en forringelse af tilstanden. Denne konklusion er i overensstemmelse med EU-Domstolens udtalelse i *Land Nordrhein-Westfalen*.

Klagenævnet udtaler herefter på side 53:

*”Som konsekvens af ovenstående bemærker flertallet endvidere, at det efter flertallets vurdering ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand at tillade en mertilførsel af kobber efter en konkret væsentlighedsvurdering som anført i Miljøstyrelsens vejledning til indsatsbekendtgørelsen, når kvalitetskravet allerede er overskredet. **Vejledningen er ikke i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen. Nævnet konstaterer, at der i miljøkonsekvensrapporten desuden er henvist til Miljøstyrelsens FAQ-spørgsmål 43 om, at en merudledning ikke må medføre en forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration ved blandingszonens rand på mere end 5 %, men at der i den konkrete sag ikke er udpeget en blandingszone. [...]”*

Klagenævnets udtalelser om "mertilførsel" må på baggrund af ovenstående forstås som en "stigning i koncentrationen". Klagenævnet må i det lys forstås at læse Miljøstyrelsens vejledning om indsatsbekendtgørelsen således, at den giver mulighed for en konkret vurdering af, hvorvidt en stigning i koncentrationen er "væsentlig". Vejledningsteksten (refereret i afgørelsen, side 51) lyder bl.a. således:

"Hvorvidt der for disse vandområder kan træffes afgørelse, der medfører en tilførsel af MFS [miljøfarlige forurenende stoffer], beror på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. [...] Vurderes påvirkningen at være ubetydelig, kan der som udgangspunkt gives tilladelse til påvirkningen."

Klagenævnet fastslår således, at det ikke er i overensstemmelse med forpligtelsen til at forebygge forringelse at tillade en stigning i koncentrationen ("påvirkning") efter en konkret væsentlighedsvurdering, som anført i Miljøstyrelsens vejledning.

Klagenævnet udtaler herefter i forhold til Miljøstyrelsens vejledning, jf. 2. punktum i Klagenævnets udtalelse ovenfor, at vejledningen ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver stigning i koncentrationen udgør forringelse.

Afgørelsen kan dermed læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig"/"signifikant") – idet dette ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, særligt Land Nordrhein-Westfalen, som fastslår, at "enhver stigning i koncentrationen" skal anses for en forringelse.

5. Konklusion – Miljøministeriets vurdering af Klagenævnets afgørelse fsva. betydningen af et absolut forbud mod "mertilførsel"

Klagenævnets afgørelse kan på baggrund af ovenstående analyse læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan i det lys endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriets forståelse af forringelsesbegrebet understøttes endvidere af EU-Kommissionens skriftlige tilkendegivelse over for Miljøministeriet, hvoraf bl.a. fremgår, at Kommissionen fortolker vandrammedirektivet således, at det afgørende for, om der indtræder forringelse, er, hvorvidt der sker en stigning i koncentrationen i vandområdet. Miljøministeriets nabo-tjek viser tillige, at flere nabolande, som vi sammenligner os med, generelt har en tilsvarende forståelse af vandrammedirektivet og EU-Domstolens afgørelser.

Det kan dog uanset ovenstående ikke udelukkes, at Miljøministeriets udlægning af afgørelsen og den nærmere udmøntning af ministeriets fortolkning i Miljøstyrelsens nye vejledning kan blive underkendt i nye sager ved Klagenævnet.

Ovenstående læsning af Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets udmøntning heraf ændrer endvidere ikke på, at det afgørende i sidste ende er, hvorledes EU-Domstolen vil fortolke begrebet ”enhver forringelse” i denne sammenhæng.

6. Nærmere om udmøntningen af Miljøministeriets fortolkning

På baggrund af ovenstående fortolkning af Klagenævnets afgørelse har Miljøministeriet nu revideret de dele af vejledningerne, som var suspenderet. Ovenstående fortolkning er dermed udmøntet i revideret udkast til vejledning til indsatsbekendtgørelsen og til Miljøstyrelsens spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet. Det er bl.a. præciseret, hvordan forringelsesbegrebet skal forstås, og hvilke elementer der skal inddrages i den konkrete vurdering af, om en udledning vil medføre en forringelse.

Miljømyndighederne skal altid foretage en konkret vurdering af, om en udledning af et givet forurenende stof vil medføre en stigning i koncentrationen og dermed udgøre en forringelse. Miljøministeriet lægger til grund, at det afgørende for denne vurdering er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet.

En tilførsel af et forurenende stof medfører ikke automatisk, at der sker en stigning i koncentrationen af det pågældende stof. Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er lavere end eller lig den koncentration, der i forvejen er i vandområdet, medfører således som udgangspunkt ikke en stigning i koncentrationen.

Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er højere end den koncentration, der er i forvejen i vandområdet, *kan* medføre en stigning i koncentrationen, som dog ikke nødvendigvis vil være målbar i et for vandområdet repræsentativt målepunkt.

Det afhænger af koncentrationen af det tilførte stof, den i forvejen forekommende koncentration i vandområdet, vandudvekslingen med tilstødende vandområder og stoffets skæbne i miljøet, herunder eventuel omdannelse eller nedbrydning.

Fører en udledning af et forurenende stof til en målbar stigning i koncentrationen i et repræsentativt målepunkt i et overfladevandområde, sådan at koncentrationen herefter påviseligt vil overskride miljøkvalitetskrav for stoffet i målepunktet, eller i de tilfælde, hvor kvalitetskrav for et eller flere stoffer allerede er overskredet i punktet, påviseligt stiger yderligere, sker der en forringelse af det pågældende vandområdes tilstand. Dette vil stride mod forpligtelsen til at forebygge forringelser.

De reviderede vejledningerne offentliggøres endeligt efter høringsperioden.

Til: Laura Brink (laekb@mim.dk)
Fra: Laura Brink (laekb@mim.dk)
Titel: Vs: MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
Sendt: 16-10-2023 11:30
Bilag: MOF - Oversendelsesbrev.docx; Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx;

Venlig hilsen

Laura Elisabeth Kudsk Brink
Ministersekretær | Minister- og ledelsessekretariat
+45 20 11 56 86 | laekb@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#) | [Privatlivspolitik](#)

Til: lov@ft.dk (lov@ft.dk)
Cc: Tommy Jørgensen (tommy.jorgensen@ft.dk)
Fra: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Titel: MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
Sendt: 11-10-2023 14:59

Venlig hilsen

Carole Adda Erichsen
Kontorfunktionær | Sagsstyringsenheden | Minister- og ledelsessekretariat

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Aktdetaljer

Akttitel: MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet

Aktnummer: 65

Akt ID: 489208

Dato: 11-10-2023 14:59:18

Type: Udgående

Dokumenter: [1] MOF - Oversendelsesbrev.docx
[2] Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx
[3] Aktdokument.html

Den 22. marts 2024

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023-4492
Den 11. oktober 2023

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed notat om Miljøministeriets håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 og udkast til nye vejledninger, som på baggrund af afgørelsen blev suspenderet. De reviderede vejledninger sendes nu i offentlig høring.

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf d. 23. februar 2023 en afgørelse, der potentielt kunne have store samfundsmæssige konsekvenser, idet Klagenævnet i afgørelsen udtaler sig generelt om, hvordan forringelsesbegrebet i relation til vandrammedirektivet skal forstås.

Afgørelsen har givet anledning til tvivl. Miljøministeriet har på den baggrund været i dialog med EU-Kommissionen og gennemført et nabotjek i en række sammenlignelige EU-lande.

Vedlagte notat beskriver Miljøministeriets fortolkning og håndtering af afgørelsen samt betydningen heraf.

Afgørelsen har desuden aktualiseret visse problemstillinger vedrørende fx regnvand og vand fra veje samt udledning af miljøfarlige stoffer fra renseanlæg og overløb, der kan indeholde miljøfarlige stoffer. Miljøministeriet finder det derfor relevant at nedsætte to arbejdsgrupper med relevante interessenter med henblik på at afklare, hvorvidt der er klar og tilstrækkelig regulering af disse områder.

Jeg og Miljøministeriet står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for uddybning.

Magnus Heunicke

/

Paolo Perotti

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Den 6. oktober 2023

Notat om fortolkning og håndtering af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Miljøministeriet har som følge af en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 23. februar 2023 haft suspenderet dele af ministeriets vejledninger. Afgørelsen vedrører udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (tungmetaller, lægemidler, pesticid- og biocidmidler, PFOS mv.) til vandløb, søer og kystvande. Pga. usikkerheden om fortolkning af EU-reglerne har mange miljømyndigheder de facto sat tilfaldelser til udledning af miljøfarlige stoffer i bero.

Berørte aktiviteter er den grønne omstilling, som f.eks. etablering af PtX-anlæg, vindmøller og solceller. Derudover er infrastrukturprojekter, generel virksomhedsproduktion, havbrug, medicinalindustrien, forbrændingsanlæg og rensningsanlæg mm omfattet. Det er en EU-forpligtelse at forebygge forringelse af vandområdets tilstand.

Afgørelsen vedrører tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til vandområder, som i forvejen er i "ikke-god tilstand". Mange danske vandområder er i "ikke-god tilstand" pga. overskridelser af miljøkvalitetskrav. Miljøministeriet har i lyset af Klagenævnets afgørelse foretaget en fornyet analyse af EU-Domstolens praksis og vil på denne baggrund præcisere ministeriets vejledninger. I de følgende afsnit redegøres for den konkrete sag, Miljøministeriets fortolkning af afgørelsen og de reviderede vejledninger, som ministeriet vil sende i høring på baggrund heraf.

1. Sammenfatning

Miljøministeriet vurderer, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 kan læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof i et vandområde, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriet har på baggrund af denne fortolkning revideret sine vejledninger således, at det afgørende for, om der kan tillades en udledning af et forurenende stof til et overfladevandområde, hvor miljøkvalitetskravet for det pågældende stof allerede er overskredet, er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet. Det bliver i vejledningen nærmere præciseret, hvorledes denne vurdering skal foretages i praksis.

2. Nærmere om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet (Klagenævnet) har i en afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461 fortolket EU-Domstolens praksis om forpligtelsen til at forebygge ”forringelse af tilstanden” i vandrammedirektivet i forhold til forurenende stoffer således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i det lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med direktivets artikel 4, stk. 1. Miljøministeriet kan tilslutte sig denne fortolkning.

Klagenævnet udtalte imidlertid i samme afgørelse, at *”størrelsen af mertilførslen [af kobber] ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden”*.

Denne udtalelse har givet anledning til tvivl, idet det ikke er klart, hvad Klagenævnet mener med ”enhver mertilførsel” i denne sammenhæng.

Sagen ved Klagenævnet vedrørte konkret en udledning af kobber. Det er Miljøministeriets vurdering, at Klagenævnets vurdering som udgangspunkt må overføres på øvrige forurenende stoffer, uanset om der er fastsat et miljøkvalitetskrav nationalt, eller om miljøkvalitetskravet følger af direktiv om miljøkvalitetskrav.

En isoleret naturlig sproglig forståelse af en enhver ”mertilførsel” af et stof vil være en enhver ”udledning” af et forurenende stof. Imidlertid synes Klagenævnet i afgørelsen at anvende begreberne ”mertilførsel” og ”merudledning” som synonym for ”stigning i koncentrationen”.

Idet en udledning af et forurenende stof i en given koncentration (f.eks. i spildevand) ikke nødvendigvis vil føre til en stigning i koncentrationen af det pågældende forurenende stof i vandområdet, er det væsentligt at afklare, hvad Klagenævnet mener med ”enhver mertilførsel” i relation til forringelse. Nedenfor gennemgås på den baggrund de væsentligste præmisser i Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets læsning heraf. Understregninger og fremhævelser er foretaget her.

3. Den konkrete sag og det faglige grundlag for Klagenævnets vurdering

Sagen vedrørte konkret etablering af en forbindelsesvej i Horsens, som ville blive ført over Bygholm Å. Tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i Bygholm Å var i forvejen ”ikke-god”, hvilket bl.a. skyldes en overskridelse af kobber i vandet. Der ville i forbindelse med vejprojektet ske en udledning af vejvand fra vejanlæggets regnvandsbassiner til Bygholm Å indeholdende kobber.

Under Klagenævnets gennemgang af miljøkonsekvensrapporten, side 24 under overskriften ”Kobber”, fremgår bl.a., at:

"... den beregnede middel stofkoncentration af kobber i udløbsvandet fra vejbasiner er opgjort til 0,028 mg/l."

"... miljøkvalitetskravet for kobber i vand er 1,66 µg/l, og at data fra basisanalysen 2021-2027 viser en overskridelse af dette stof i Bygholm Å, idet koncentrationen er 1,717 µg/l".

I forhold til betydningen for Bygholm Å fremgår det videre af Klagenævnets reference til miljøkonsekvensrapporten, side 25, at:

"... den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne i et worst-case-scenario vil resultere i en koncentration af kobber i Bygholm Å på 1,751 µg/l ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber. Selvom en stigning fra 1,717 µg/l til mindre end 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog overskredet."

Den konkrete udledning, som sagen drejer sig om, vil ifølge dette føre til en stigning i koncentrationen af kobber i Bygholm Å på 0,034 µg/l (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l).

Klagenævnet udtaler herefter:

*"Videre fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, at **den meget lille merpåvirkning af kobber, som her er 0,034 µg/l** i en middelsituation svarende til en 2 % påvirkning af grænseværdien, ikke vil være afgørende for, om der opnås målsætningsopfyldelse på de økologiske parametre (fisk, smådyr og planter), der ligeledes skal vurderes under den økologiske tilstand. Videre fremgår det, at påvirkningen er så lille, at den kan defineres som ikke betydende i overensstemmelse med den grænse for mertilførsel af miljøfremmede stoffer på 5 %, som fremgår af Miljøstyrelsens FAQ om udledning af miljøfremmede stoffer."*

Samlet er det vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at afløbet fra regnvandsbassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål."

Klagenævnet benytter her begrebet "merpåvirkning" som synonym for "en stigning i koncentrationen", idet den omtalte "merpåvirkning" af kobber på 0,034 µg/l, er den stigning i koncentrationen, som udledningen vil medføre (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l), jf. ovenfor.

4. Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse vedrørende påvirkningen af målsatte overfladevandområder fremgår af afgørelsen s. 47 og frem.

Klagenævnet gennemgår indledningsvis målsætningen for Bygholm Å, forpligtelsen til at forebygge forringelse af overfladevand som fortolket af EU-Domstolen, de danske gennemførelsesbestemmelser og Miljøstyrelsens vejledninger.

Klagenævnet udtaler herefter følgende på side 52:

*"Det er et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at **forringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal forstås således**, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, **skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en forringelse** af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1."*

Klagenævnet konstaterer her, at forringelse af tilstanden i forhold til et forurenende stof, hvor grænseværdien i forvejen er overskredet, skal forstås således, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som forringelse.

Klagenævnet udtaler i forlængelse heraf på side 52:

*"Et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnet **finder på den baggrund, at § 25-tilladelsen ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse** af Bygholm Å's økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer. § 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.*

Klagenævnet har lige ovenfor defineret forringelse som enhver efterfølgende stigning i koncentrationen. Når Klagenævnet på den baggrund konkluderer, at tilladelsen er i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre "en forringelse", må det i denne sammenhæng forstås således, at det er fordi, at projektet vil medføre "en stigning i koncentrationen".

Klagenævnet udtaler herefter på side 52:

*"Flertallet har lagt vægt på, at miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet, at tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er ikke-god, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt **at projektet ifølge miljøkonsekvensvurdering vil medføre en merudledning af kobber til vandløbet på op til 0,034 µg/l** svarende til ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation. Flertallet bemærker i den forbindelse, at der **ikke i sagen er grundlag for at tilside-sætte Horsens Kommunes vurdering af, at projektet vil medføre en mertilførsel af kobber til vandløbet, hvorfor flertallet har lagt dette til grund for sagen.**"*

Den "merudledning" af kobber på op til 0,034 µg/l, som flertallet lægger vægt på i første punktum, skal som det fremgår ovenfor forstås som en "stigning i koncentrationen" på 0,034 µg/l.

Flertallet har således lagt vægt på, at projektet vil medføre en stigning i koncentrationen (på 0,034 µg/l).

Klagenævnet henviser i præmissen desuden til kommunens vurdering af, at projektet vil medføre en "mertilførsel" af kobber. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunens vurdering, som refereret i Klagenævnets afgørelse, side 9, også knytter sig til koncentrationsstigninger:

*"Da **koncentrationsstigningerne** i kumulation med andre kendte kilder **er ganske lille, vurderes udledningen ikke at have nogen signifikant samlet betydning for vandløbet**. [...] Horsens Kommune har derfor vurderet, at afløbet fra bassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overflade-*

vandområdets tilstand, ikke medfører risiko for fald i nogen af kvalitetselementerne, eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål i forhold til de stoffer, hvor der i dag er overskridelser jf. Miljøstyrelsens undersøgelser fra 2015.”

Klagenævnet udtaler som begrundelse for sin afgørelse videre på side 53:

”Endvidere har flertallet lagt vægt på, at det følger af EU-Domstolens praksis, at også midlertidige og lokalt afgrænsede forringelser af tilstanden for et overfladevand er i strid med forpligtigelsen til at forebygge forringelse af tilstanden, og at den tærskel, over hvilken der konstateres en tilsidesættelse af forpligtigelsen til at forebygge forringelser af et vandområdets tilstand, skal være så lav som muligt.

Derudover har flertallet lagt vægt på, at **størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, **idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden**, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har flertallet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand, jf. EU-Domstolens dom i Land Nordrhein-Westfalen. At det i miljøkonsekvensrapporten er vurderet, at mertilførslen af kobber ikke vil være afgørende for, om der opnås målopfyldelse for kvalitetselementerne for fisk, smådyr og vandplanter, kan ikke føre til, at mertilførslen kan tillades, idet mertilførslen af kobber medfører en selvstændig forringelse i forhold til kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer.”

Når Klagenævnets udtalelse om ”størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende” læses i sammenhæng med de foregående præmisser, hvor Klagenævnet dels definerer forringelse som ”enhver stigning i koncentration”, dels anvender begrebet ”mertilførsel” som synonym for ”stigning i koncentrationen” (som i sagen var vurderet til 0,034 µg/l), kan udtalelsen forstås således, at størrelsen af *koncentrationsstigningen* ikke er afgørende, idet enhver stigning i koncentrationen, som fastslået ovenfor, vil betyde en forringelse af tilstanden. Denne konklusion er i overensstemmelse med EU-Domstolens udtalelse i Land Nordrhein-Westfalen.

Klagenævnet udtaler herefter på side 53:

”Som konsekvens af ovenstående bemærker flertallet endvidere, at det efter flertallets vurdering ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand at tillade en mertilførsel af kobber efter en konkret væsentlighedsvurdering som anført i Miljøstyrelsens vejledning til indsatsbekendtgørelsen, når kvalitetskravet allerede er overskredet. **Vejledningen er ikke i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen. Nævnet konstaterer, at der i miljøkonsekvensrapporten desuden er henvist til Miljøstyrelsens FAQ-spørgsmål 43 om, at en merudledning ikke må medføre en forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration ved blandingszonens rand på mere end 5 %, men at der i den konkrete sag ikke er udpeget en blandingszone. [...]”

Klagenævnets udtalelser om "mertilførsel" må på baggrund af ovenstående forstås som en "stigning i koncentrationen". Klagenævnet må i det lys forstås at læse Miljøstyrelsens vejledning om indsatsbekendtgørelsen således, at den giver mulighed for en konkret vurdering af, hvorvidt en stigning i koncentrationen er "væsentlig". Vejledningsteksten (refereret i afgørelsen, side 51) lyder bl.a. således:

"Hvorvidt der for disse vandområder kan træffes afgørelse, der medfører en tilførsel af MFS [miljøfarlige forurenende stoffer], beror på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. [...] Vurderes påvirkningen at være ubetydelig, kan der som udgangspunkt gives tilladelse til påvirkningen."

Klagenævnet fastslår således, at det ikke er i overensstemmelse med forpligtelsen til at forebygge forringelse at tillade en stigning i koncentrationen ("påvirkning") efter en konkret væsentlighedsvurdering, som anført i Miljøstyrelsens vejledning.

Klagenævnet udtaler herefter i forhold til Miljøstyrelsens vejledning, jf. 2. punktum i Klagenævnets udtalelse ovenfor, at vejledningen ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver stigning i koncentrationen udgør forringelse.

Afgørelsen kan dermed læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig"/"signifikant") – idet dette ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, særligt Land Nordrhein-Westfalen, som fastslår, at "enhver stigning i koncentrationen" skal anses for en forringelse.

5. Konklusion – Miljøministeriets vurdering af Klagenævnets afgørelse fsva. betydningen af et absolut forbud mod "mertilførsel"

Klagenævnets afgørelse kan på baggrund af ovenstående analyse læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan i det lys endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriets forståelse af forringelsesbegrebet understøttes endvidere af EU-Kommissionens skriftlige tilkendegivelse over for Miljøministeriet, hvoraf bl.a. fremgår, at Kommissionen fortolker vandrammedirektivet således, at det afgørende for, om der indtræder forringelse, er, hvorvidt der sker en *stigning i koncentrationen i vandområdet*. Miljøministeriets nabotjek viser tillige, at flere nabolande, som vi sammenligner os med, generelt har en tilsvarende forståelse af vandrammedirektivet og EU-Domstolens afgørelser.

Det kan dog uanset ovenstående ikke udelukkes, at Miljøministeriets udlægning af afgørelsen og den nærmere udmøntning af ministeriets fortolkning i Miljøstyrelsens nye vejledning kan blive underkendt i nye sager ved Klagenævnet.

Ovenstående læsning af Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets udmøntning heraf ændrer endvidere ikke på, at det afgørende i sidste ende er, hvorledes EU-Domstolen vil fortolke begrebet ”enhver forringelse” i denne sammenhæng.

6. Nærmere om udmøntningen af Miljøministeriets fortolkning

På baggrund af ovenstående fortolkning af Klagenævnets afgørelse har Miljøministeriet nu revideret de dele af vejledningerne, som var suspenderet. Ovenstående fortolkning er dermed udmøntet i revideret udkast til vejledning til indsatsbekendtgørelsen og til Miljøstyrelsens spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet. Det er bl.a. præciseret, hvordan forringelsesbegrebet skal forstås, og hvilke elementer der skal inddrages i den konkrete vurdering af, om en udledning vil medføre en forringelse.

Miljømyndighederne skal altid foretage en konkret vurdering af, om en udledning af et givet forurenende stof vil medføre en stigning i koncentrationen og dermed udgøre en forringelse. Miljøministeriet lægger til grund, at det afgørende for denne vurdering er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet.

En tilførsel af et forurenende stof medfører ikke automatisk, at der sker en stigning i koncentrationen af det pågældende stof. Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er lavere end eller lig den koncentration, der i forvejen er i vandområdet, medfører således som udgangspunkt ikke en stigning i koncentrationen.

Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er højere end den koncentration, der er i forvejen i vandområdet, *kan* medføre en stigning i koncentrationen, som dog ikke nødvendigvis vil være målbar i et for vandområdet repræsentativt målepunkt.

Det afhænger af koncentrationen af det tilførte stof, den i forvejen forekommende koncentration i vandområdet, vandudvekslingen med tilstødende vandområder og stoffets skæbne i miljøet, herunder eventuel omdannelse eller nedbrydning.

Fører en udledning af et forurenende stof til en målbar stigning i koncentrationen i et repræsentativt målepunkt i et overfladevandområde, sådan at koncentrationen herefter påviseligt vil overskride miljøkvalitetskrav for stoffet i målepunktet, eller i de tilfælde, hvor kvalitetskrav for et eller flere stoffer allerede er overskredet i punktet, påviseligt stiger yderligere, sker der en forringelse af det pågældende vandområdes tilstand. Dette vil stride mod forpligtelsen til at forebygge forringelser.

De reviderede vejledningerne offentliggøres endeligt efter høringsperioden.

Til: lov@ft.dk (lov@ft.dk)
Cc: Tommy Jørgensen (tommy.jorgensen@ft.dk)
Fra: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Titel: MOF - Orientering til udvalget - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
Sendt: 11-10-2023 14:59
Bilag: MOF - Oversendelsesbrev.docx; Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx;

Venlig hilsen

Carole Adda Erichsen

Kontorfunktionær | Sagsstyringsenheden | Minister- og ledelsessekretariat

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Aktdetaljer

Akttitel: Godkendelse af løsning på klagenævnssafgørelse Aktnummer: 64

Akt ID: 472290

Dato: 13-09-2023 11:06:27

Type: Intern

Dokumenter:

- [1] Bilag 6 - FAQ 43.docx
- [2] Bilag 1 - Overblik over interessentinddragelse.docx (MEDTAGES IKKE)
- [3] Bilag 2 - Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx
- [4] Bilag 4 - Oversendelsesbrev til MOF.docx
- [5] Bilag 3 - Følgrebrev.docx
- [6] Bilag 5 - Udkast til revideret vejledning til indsatsbek. afsnit 8.3.2 Miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevandområder.docx
- [7] Cover.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

43) Hvordan fastsættes kravværdier for et givet stof i en udledning, når miljøkvalitetskrav for stoffet i forvejen er overskredet i overfladevandet?

Der kan kun tillades udledning til et overfladevandområde, hvor et eller flere miljøkvalitetskrav er overskredet, og hvor miljømålet derfor ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke direkte eller indirekte vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdet tilstand, og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål. Det følger af bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 8, stk. 3, der bl.a. udmønter vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1.

En nærmere beskrivelse af, hvordan Miljøministeriet forstår EU-rettens krav om at forebygge forringelse af overfladevandområdet tilstand samt kravet om ikke at hindre mulighed for målopfyldelse, fremgår af vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer afsnit 8.3.2.

Indsatsbekendtgørelsen gælder kun for de målsatte overfladevandområder, mens bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer også gælder for udledninger til overfladevand, som ikke er målsat. Miljøstyrelsen vurderer, at EU-rettens krav om at forebygge forringelse af tilstanden skal forstås på samme måde for målsatte overfladevandområder og for ikke-målsat overfladevand.

Miljømyndigheden kan ifølge § 8 i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenede stoffer udpege blandingszoner omkring udledningspunkter. Koncentrationerne af stoffer kan overskride relevante miljøkvalitetskrav for stofferne inden for blandingszonen, hvis overskridelsen ikke påvirker opfyldelse af disse krav i det øvrige overfladevandområde. Miljømyndigheden fastsætter nærmere, hvilke miljøkvalitetskrav der kan overskrides, herunder i hvilket omfang. Det er ikke afgørende for muligheden for at udpege en blandingszone for et givet stof, om miljøkvalitetskravet for det pågældende stof er overholdt eller ej i det berørte overfladevandområde, så længe koncentrationen af stoffet ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdet tilstand og ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål.

Fastsættelse af udlederkrav for stoffer, der i forvejen findes i overfladevandet i koncentrationer, der overskrider miljøkvalitetskrav, kan ske ud fra nedenstående tilgang. Det bemærkes generelt, at udlederkravet altid skal vurderes konkret i forhold til udledningen og overfladevandet, og det skal kunne eftervises ved beregninger, at der er sikkerhed for, at udledningen ikke vil medføre påvirkning af opfyldelsen af miljøkvalitetskravene i overfladevandet uden for blandingszonen.

Omfanget af den samlede påvirkning (kumulative effekter) af overfladevandområdet fra øvrige kilder skal således inddrages, jf. bekendtgørelse om indsatsprogrammer § 8, stk. 5. Når det eller de forurenende stoffer, som udledningen omfatter, i forvejen findes i og/eller udledes til det berørte overfladevand, skal koncentrationen i overfladevandet af stoffet eller stofferne indgå i beregningen, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen. Se også FAQ 22 om hvad er forskellen på "naturlig baggrundskoncentration" og "i forvejen forekommende koncentration"?

I. Miljøkvalitetskrav for vand er overskredet i overfladevandet

Hvis det generelle kvalitetskrav eller maksimumkoncentrationen for et givet stof i vand allerede er overskredet i overfladevandet, kan miljømyndigheden kun give tilladelse til en udledning til vand eller luft, hvis den ved beregninger kan vise, at udledningen med sikkerhed ikke vil påvirke opfyldelse af miljøkvalitetskravet i overfladevandet uden for den udpegede blandingszone.

For at sikre et tilstrækkeligt og ensartet miljøbeskyttelsesniveau bør miljømyndigheden kun tillade en koncentrationsstigning på mindst muligt og højst 5 % af værdien af stoffets generelle kvalitetskrav for vand beregnet i blandingszonens rand, jf. FAQ 67. For udledninger til luft bør en beregnet koncentrationsstigning som følge af depositionen overalt i overfladevandet være mindst mulig og ikke mere end 5 % af værdien af stoffets generelle kvalitetskrav.

Miljømyndigheden skal derudover ved beregning sikre, at udledningen til vand eller luft ikke medfører en stigning i koncentrationen af pågældende stof på et repræsentativt målepunkt. I beregningen skal indgå den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det modtagende overfladevand. Ved vurdering af, om en beregnet stigning i koncentrationen vil være målbar, kan miljømyndigheden tage udgangspunkt i, hvad der kan måles med de ved overvågning af overfladevand almindeligt anvendte analysemetoder, der opfylder kravene til analysemetoder for kemisk analyse og kontrol ved overvågning af overfladevand, sediment og biota som fastsat i bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger.

Miljømyndigheden kan træffe afgørelse ud fra de fortyndingsmodeller, der er henvist til i FAQ 68, som har en begrænsning i deres rækkevidde. Ansøger kan vælge for egen regning at få udført supplerende fortyndingsberegninger i større afstand fra udledningspunktet, hvis det repræsentative målepunkt er placeret længere væk fra udledningspunktet end rækkevidden for fortyndingsmodellerne anvist i FAQ 68.

II. Miljøkvalitetskrav for biota er overskredet i overfladevandet

Det generelle kvalitetskrav for vand er for de fleste stoffer fastsat til en værdi, der sikrer samme beskyttelse som miljøkvalitetskravet for biota.

Derfor, hvis miljøkvalitetskravet for biota for et givet stof allerede er overskredet i overfladevandet, uden at det generelle kvalitetskrav for vand er overskredet, kan miljømyndigheden ved fastsættelse af udlederkrav for en udledning se bort fra overskridelsen af miljøkvalitetskravet for biota, hvis udledningen ikke medfører overskridelse af det generelle kvalitetskrav for vand ved randen af en eventuel blandingszone.

Hvis både miljøkvalitetskravet for biota og det generelle kvalitetskrav for vand for et givet stof allerede er overskredet i overfladevandet, kan myndigheden fastsætte udlederkrav for en udledning som anført ovenfor under (I).

Hvis retningslinjen under (I) er overholdt, kan myndigheden lægge til grund, at udledningen ikke vil medføre en væsentlig stigning i koncentrationen af stoffet i biota (se evt. [FAQ 50. Hvordan sikres det, at en udledning ikke medfører væsentlig koncentrationsstigning i biota, jf. § 6, stk. 1, nr. 5?](#))

Hvis miljøkvalitetskravet for biota for et givet stof, for hvilket der ikke er fastsat et generelt kvalitetskrav for vand, fx kviksølv og hexachlorbenzen, allerede er overskredet i overfladevandet, kan myndigheden lægge udledningens indvirkning på koncentrationsstigninger i biota og på overskridelse af miljøkvalitetskravet for biota til grund for fastsættelse af udlederkrav, se [FAQ 46. Hvad skal inddrages ved fastsættelse af udlederkrav for stoffer uden et generelt kvalitetskrav for vand, men hvor der er fastsat en maksimumkoncentration for stoffet?](#)

III. Miljøkvalitetskrav for sediment er overskredet i overfladevandet

Det generelle kvalitetskrav for vand sikrer ikke nødvendigvis beskyttelsen af sedimentmiljøet.

Hvis miljøkvalitetskravet for sediment for et givet stof er overskredet i overfladevandet, kan miljømyndigheden kun give tilladelse til en udledning, som ikke vil medføre en stigning i koncentrationen af det pågældende stof i sedimentet og dermed påvirke opfyldelsen af miljøkvalitetskravet.

Den beregnede gennemsnitlige årlige stigning af koncentrationen i sedimentet som følge af en udledning bør derfor være mindst mulig og ikke mere end 1 % af værdien for miljøkvalitetskravet for sediment. For udledninger til luft bør en beregnet koncentrationsstigning som følge af depositionen overalt i overfladevandet være mindst mulig og ikke mere end 1 % af værdien af stoffets miljøkvalitetskrav for sediment.

Miljømyndigheden skal derudover ved beregning sikre, at udledningen til vand eller luft ikke medfører en stigning i koncentrationen af pågældende stof i sedimentet på et repræsentativt målepunkt. I beregningen skal indgå den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det modtagende overfladevand. I vurderingen af, hvorvidt en stigning er målbar, kan inddrages de almindeligt anvendte analysemetoder, som i bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger er fastsat for målinger for kemisk analyse og kontrol af overfladevands tilstand, sedimenter og biota til brug for overvågningen.

Ifølge bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer gælder derudover generelt for stoffer, der har tendens til at ophobes i sedimentet, at uafhængigt af, om et miljøkvalitetskrav for et givet stof i sediment er overskredet eller ikke er overskredet, skal miljømyndigheden sikre, at udledningen ikke medfører en *væsentlig stigning* i koncentrationen af pågældende stof i sedimentet, jf. FAQ 51.

De nævnte hensyn til beskyttelse af sedimentmiljøet kan medføre, at miljømyndigheden må fastsætte strengere udlederkrav for et givet stof end det udlederkrav, der følger af hensynet til beskyttelse af matricerne vand og biota, jf. ovenstående retningslinjer (I) og (II).

Hvad forstås ved et repræsentativt målepunkt?

Det repræsentative målepunkt vælges eller placeres ud fra følgende:

Trin 1.

Hvis der er en overvågningsstation, der overvåges eller har været overvåget for MFS i det berørte overfladevandområde, anvendes denne som målepunkt. Hvis der er flere overvågningsstationer med målinger af MFS i overfladevandområdet, vælges den station, der vurderes at være mest repræsentativ for overfladevandområdet, fx stationen med flest og/eller nyeste data for MFS. Overvågningsstationer kan fremsøges via miljødata.dk (<https://miljoedata.miljoportal.dk/>) ved at filtrere under kemi (f.eks. på Miljøfarlige stoffer i vand – vandløb).

Trin 2.

Hvis trin 1 ikke er muligt, men der er andre overvågningsstationer i overfladevandområdet, som anvendes til vurdering af miljøtilstanden, anvendes den station, der vurderes bedst at repræsentere overfladevandet som helhed.

Trin 3.

Hvis der ingen overvågningsstationer er i det berørte overfladevand, kan miljømyndigheden anvende følgende kriterier for placering af et målepunkt til brug for beregninger:

- a. Kystvande: Hvis dybdeforholdene kendes, placeres det teoretiske målepunkt for vand og sediment, hvor overfladevandet er dybest. Hvis dybdeforholdene ikke kendes, placeres det fiktive målepunkt i overfladevandets geografiske midtpunkt.
- b. Søer: Hvis dybdeforholdene kendes, placeres det teoretiske målepunkt for vand og sediment, hvor søen er dybest. Hvis dybdeforholdene ikke kendes, placeres det fiktive målepunkt i søens geografiske midtpunkt.
- c. Vandløb: Det teoretiske målepunkt placeres i midtpunktet for vandløbsstrækningens eller vandløbsvandområdets udstrækning under hensyn til egnethed og repræsentativitet i forhold til strækningen eller vandområdet.

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Den 6. oktober 2023

Notat om fortolkning og håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 (sag 22/02461)

Miljøministeriet har som følge af en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet af 23. februar 2023 haft suspenderet dele af ministeriets vejledninger. Afgørelsen vedrører udledning af miljøfarlige forurenende stoffer (tungmetaller, lægemidler, pesticid- og biocidmidler, PFOS mv.) til vandløb, søer og kystvande. Pga. usikkerheden om fortolkning af EU-reglerne har mange miljømyndigheder de facto sat til-ladelser til udledning af miljøfarlige stoffer i bero.

Berørte aktiviteter er den grønne omstilling, som f.eks. etablering af PtX-anlæg, vindmøller og solceller. Derudover er infrastrukturprojekter, generel virksomhedsproduktion, havbrug, medicinalindustrien, forbrændingsanlæg og rensningsanlæg mm omfattet. Det er en EU-forpligtelse at forebygge forringelse af vandområdets tilstand.

Afgørelsen vedrører tilførsel af miljøfarlige forurenende stoffer til vandområder, som i forvejen er i "ikke-god tilstand". Mange danske vandområder er i "ikke-god tilstand" pga. overskridelser af miljøkvalitetskrav. Miljøministeriet har i lyset af Klagenævnets afgørelse foretaget en fornyet analyse af EU-Domstolens praksis og vil på denne baggrund præcisere ministeriets vejledninger. I de følgende afsnit redegøres for den konkrete sag, Miljøministeriets fortolkning af afgørelsen og de reviderede vejledninger, som ministeriet vil sende i høring på baggrund heraf.

1. Sammenfatning

Miljøministeriet vurderer, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 kan læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof i et vandområde, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriet har på baggrund af denne fortolkning revideret sine vejledninger således, at det afgørende for, om der kan tillades en udledning af et forurenende stof til et overfladevandområde, hvor miljøkvalitetskravet for det pågældende stof allerede er overskredet, er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet. Det bliver i vejledningen nærmere præciseret, hvorledes denne vurdering skal foretages i praksis.

2. Nærmere om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet (Klagenævnet) har i en afgørelse af 23. februar 2023 i sagen 22/02461 fortolket EU-Domstolens praksis om forpligtelsen til at forebygge "forringelse af tilstanden" i vandrammedirektivet i forhold til forurenende stoffer således, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i det lavest mulige tilstandsniveau, skal enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som en forringelse af vandområdets tilstand i strid med direktivets artikel 4, stk. 1. Miljøministeriet kan tilslutte sig denne fortolkning.

Klagenævnet udtalte imidlertid i samme afgørelse, at *"størrelsen af mertilførslen [af kobber] ikke er afgørende, når kvalitetskravet allerede er overskredet, idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden"*.

Denne udtalelse har givet anledning til tvivl, idet det ikke er klart, hvad Klagenævnet mener med "enhver mertilførsel" i denne sammenhæng.

Sagen ved Klagenævnet vedrørte konkret en udledning af kobber. Det er Miljøministeriets vurdering, at Klagenævnets vurdering som udgangspunkt må overføres på øvrige forurenede stoffer, uanset om der er fastsat et miljøkvalitetskrav nationalt, eller om miljøkvalitetskravet følger af direktiv om miljøkvalitetskrav.

En isoleret naturlig sproglig forståelse af en enhver "mertilførsel" af et stof vil være en enhver "udledning" af et forurenende stof. Imidlertid synes Klagenævnet i afgørelsen at anvende begreberne "mertilførsel" og "merudledning" som synonym for "stigning i koncentrationen".

Idet en udledning af et forurenende stof i en given koncentration (f.eks. i spildevand) ikke nødvendigvis vil føre til en stigning i koncentrationen af det pågældende forurenende stof i vandområdet, er det væsentligt at afklare, hvad Klagenævnet mener med "enhver mertilførsel" i relation til forringelse. Nedenfor gennemgås på den baggrund de væsentligste præmisser i Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets læsning heraf. Understregninger og fremhævelser er foretaget her.

3. Den konkrete sag og det faglige grundlag for Klagenævnets vurdering

Sagen vedrørte konkret etablering af en forbindelsesvej i Horsens, som ville blive ført over Bygholm Å. Tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer i Bygholm Å var i forvejen "ikke-god", hvilket bl.a. skyldes en overskridelse af kobber i vandet. Der ville i forbindelse med vejprojektet ske en udledning af vejvand fra vejanlæggets regnvandsbassiner til Bygholm Å indeholdende kobber.

Under Klagenævnets gennemgang af miljøkonsekvensrapporten, side 24 under overskriften "Kobber", fremgår bl.a., at:

"... den beregnede middel stofkoncentration af kobber i udløbsvandet fra vejbasiner er opgjort til 0,028 mg/l."

"... miljøkvalitetskravet for kobber i vand er 1,66 µg/l, og at data fra basisanalysen 2021-2027 viser en overskridelse af dette stof i Bygholm Å, idet koncentrationen er 1,717 µg/l".

I forhold til betydningen for Bygholm Å fremgår det videre af Klagenævnets reference til miljøkonsekvensrapporten, side 25, at:

"... den resulterende koncentration af kobber ved en middelvandføring på 1.600 l/s i Bygholm Å og en udledning på 2,1 l/s fra bassinerne i et worst-case-scenario vil resultere i en koncentration af kobber i Bygholm Å på 1,751 µg/l ved en udledningskoncentration på 28 µg/l total kobber. Selvom en stigning fra 1,717 µg/l til mindre end 1,751 µg/l er en meget begrænset påvirkning, er grænseværdien dog overskredet."

Den konkrete udledning, som sagen drejer sig om, vil ifølge dette føre til en stigning i koncentrationen af kobber i Bygholm Å på 0,034 µg/l (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l).

Klagenævnet udtaler herefter:

*"Videre fremgår det af miljøkonsekvensrapporten, at **den meget lille merpåvirkning af kobber, som her er 0,034 µg/l** i en middelsituation svarende til en 2 % påvirkning af grænseværdien, ikke vil være afgørende for, om der opnås målsætningsopfyldelse på de økologiske parametre (fisk, smådyr og planter), der ligeledes skal vurderes under den økologiske tilstand. Videre fremgår det, at påvirkningen er så lille, at den kan defineres som ikke betydende i overensstemmelse med den grænse for mertilførsel af miljøfremmede stoffer på 5 %, som fremgår af Miljøstyrelsens FAQ om udledning af miljøfremmede stoffer."*

Samlet er det vurderet i miljøkonsekvensrapporten, at afløbet fra regnvandsbassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand eller hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål."

Klagenævnet benytter her begrebet "merpåvirkning" som synonym for "en stigning i koncentrationen", idet den omtalte "merpåvirkning" af kobber på 0,034 µg/l, er den stigning i koncentrationen, som udledningen vil medføre (fra 1,717 µg/l til 1,751 µg/l), jf. ovenfor.

4. Klagenævnets bemærkninger og afgørelse

Klagenævnets bemærkninger og afgørelse vedrørende påvirkningen af målsatte overfladevandområder fremgår af afgørelsen s. 47 og frem.

Klagenævnet gennemgår indledningsvis målsætningen for Bygholm Å, forpligtelsen til at forebygge forringelse af overfladevand som fortolket af EU-Domstolen, de danske gennemførelsesbestemmelser og Miljøstyrelsens vejledninger.

Klagenævnet udtaler herefter følgende på side 52:

*”Det er et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse på baggrund af navnlig Weser- og Land Nordrhein-Westfalen-dommene, at **forringelse af tilstanden i forhold til forurenende stoffer skal forstås således**, at når miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, og vandområdet dermed er i den lavest mulige tilstandsniveau, **skal enhver efterfølgende stigning af koncentrationen af stoffet anses som en forringelse** af vandområdets tilstand i strid med vandrammedirektivets art. 4, stk. 1.”*

Klagenævnet konstaterer her, at forringelse af tilstanden i forhold til et forurenende stof, hvor grænseværdien i forvejen er overskredet, skal forstås således, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af stoffet anses som forringelse.

Klagenævnet udtaler i forlængelse heraf på side 52:

*”Et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnet **finder på den baggrund, at § 25-tilladelsen ikke er i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre en forringelse af Bygholm Å’s økologiske tilstand i form af en forringelse af kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer. § 25-tilladelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.***

Klagenævnet har lige ovenfor defineret forringelse som enhver efterfølgende stigning i koncentrationen. Når Klagenævnet på den baggrund konkluderer, at tilladelsen er i strid med indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, idet projektet vil medføre ”en forringelse”, må det i denne sammenhæng forstås således, at det er fordi, at projektet vil medføre ”en stigning i koncentrationen”.

Klagenævnet udtaler herefter på side 52:

*”Flertallet har lagt vægt på, at miljøkvalitetskravet for kobber er overskredet, at tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer dermed er ikke-god, hvilket er det lavest mulige tilstandsniveau, samt **at projektet ifølge miljøkonsekvensvurdering vil medføre en merudledning af kobber til vandløbet på op til 0,034 µg/l** svarende til ca. 2 % af det generelle kvalitetskrav for kobber i en middelsituation. Flertallet bemærker i den forbindelse, at der **ikke i sagen er grundlag for at tilside-sætte Horsens Kommunes vurdering af, at projektet vil medføre en mertilførsel af kobber til vandløbet, hvorfor flertallet har lagt dette til grund for sagen.**”*

Den ”merudledning” af kobber på op til 0,034 µg/l, som flertallet lægger vægt på i første punktum, skal som det fremgår ovenfor forstås som en ”stigning i koncentrationen” på 0,034 µg/l.

Flertallet har således lagt vægt på, at projektet vil medføre en stigning i koncentrationen (på 0,034 µg/l).

Klagenævnet henviser i præmissen desuden til kommunens vurdering af, at projektet vil medføre en ”mertilførsel” af kobber. Det bemærkes i den forbindelse, at kommunens vurdering, som refereret i Klagenævnets afgørelse, side 9, også knytter sig til koncentrationsstigninger:

*”Da **koncentrationsstigningerne** i kumulation med andre kendte kilder er ganske lille, vurderes **udledningen ikke at have nogen signifikant samlet betydning for vandløbet.** [...] Horsens Kommune har **derfor vurderet, at afløbet fra bassinerne til Bygholm Å ikke medfører en forringelse af overflade-***

vandområdets tilstand, ikke medfører risiko for fald i nogen af kvalitetselementerne, eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål i forhold til de stoffer, hvor der i dag er overskridelser jf. Miljøstyrelsens undersøgelser fra 2015.”

Klagenævnet udtaler som begrundelse for sin afgørelse videre på side 53:

”Endvidere har flertallet lagt vægt på, at det følger af EU-Domstolens praksis, at også midlertidige og lokalt afgrænsede forringelser af tilstanden for et overfladevand er i strid med forpligtigelsen til at forebygge forringelse af tilstanden, og at den tærskel, over hvilken der konstateres en tilsidesættelse af forpligtigelsen til at forebygge forringelser af et vandområdets tilstand, skal være så lav som muligt.

*Derudover har flertallet lagt vægt på, at **størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, **idet enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden**, når tilstandsniveauet er det lavest mulige. Videre har flertallet lagt vægt på, at mertilførslen af kobbers påvirkning af de andre økologiske parametre ikke i sig selv er afgørende for, om der er tale om en forringelse af tilstanden, idet en overskridelse af kvalitetskravet i sig selv må anses som en forringelse af vandløbets tilstand, jf. EU-Domstolens dom i Land Nordrhein-Westfalen. At det i miljøkonsekvensrapporten er vurderet, at mertilførslen af kobber ikke vil være afgørende for, om der opnås målopfyldelse for kvalitetselementerne for fisk, smådyr og vandplanter, kan ikke føre til, at mertilførslen kan tillades, idet **mer tilførslen af kobber medfører en selvstændig forringelse i forhold til kvalitetselementet for miljøfarlige forurenende stoffer.**”*

Når Klagenævnets udtalelse om ”størrelsen af mertilførslen af kobber ikke er afgørende” læses i sammenhæng med de foregående præmisser, hvor Klagenævnet dels definerer forringelse som ”enhver stigning i koncentration”, dels anvender begrebet ”mer tilførsel” som synonym for ”stigning i koncentrationen” (som i sagen var vurderet til 0,034 µg/l), kan udtalelsen forstås således, at størrelsen af *koncentrationsstigningen* ikke er afgørende, idet enhver stigning i koncentrationen, som fastslået ovenfor, vil betyde en forringelse af tilstanden. Denne konklusion er i overensstemmelse med EU-Domstolens udtalelse i *Land Nordrhein-Westfalen*.

Klagenævnet udtaler herefter på side 53:

*”Som konsekvens af ovenstående bemærker flertallet endvidere, at det efter flertallets vurdering **ikke er i overensstemmelse med forpligtigelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand at tillade en mertilførsel af kobber efter en konkret væsentlighedsvurdering** som anført i Miljøstyrelsens vejledning til indsatsbekendtgørelsen, når kvalitetskravet allerede er overskredet. **Vejledningen er ikke i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver efterfølgende stigning i koncentrationen af et forurenende stof udgør en forringelse**, når kvalitetskravet allerede er overskredet, hvorfor der i sagen ikke kan lægges vægt på, at Horsens Kommune har fulgt vejledningen. Nævnet konstaterer, at der i miljøkonsekvensrapporten desuden er henvist til Miljøstyrelsens FAQ-spørgsmål 43 om, at en merudledning **ikke må medføre en forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration ved blandingszonens rand på mere end 5 %**, men at der i den konkrete sag ikke er udpeget en blandingszone. [...]”*

Klagenævnets udtalelser om "mertilførsel" må på baggrund af ovenstående forstås som en "stigning i koncentrationen". Klagenævnet må i det lys forstås at læse Miljøstyrelsens vejledning om indsatsbekendtgørelsen således, at den giver mulighed for en konkret vurdering af, hvorvidt en stigning i koncentrationen er "væsentlig". Vejledningsteksten (refereret i afgørelsen, side 51) lyder bl.a. således:

"Hvorvidt der for disse vandområder kan træffes afgørelse, der medfører en tilførsel af MFS [miljøfarlige forurenende stoffer], beror på en helt konkret vurdering af påvirkningens betydelighed (signifikans) for vandområdets tilstand. [...] Vurderes påvirkningen at være ubetydelig, kan der som udgangspunkt gives tilladelse til påvirkningen."

Klagenævnet fastslår således, at det ikke er i overensstemmelse med forpligtelsen til at forebygge forringelse at tillade en stigning i koncentrationen ("påvirkning") efter en konkret væsentlighedsvurdering, som anført i Miljøstyrelsens vejledning.

Klagenævnet udtaler herefter i forhold til Miljøstyrelsens vejledning, jf. 2. punktum i Klagenævnets udtalelse ovenfor, at vejledningen ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis om, at enhver stigning i koncentrationen udgør forringelse.

Afgørelsen kan dermed læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning, i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig"/"signifikant") – idet dette ikke er i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, særligt Land Nordrhein-Westfalen, som fastslår, at "enhver stigning i koncentrationen" skal anses for en forringelse.

5. Konklusion – Miljøministeriets vurdering af Klagenævnets afgørelse fsva. betydningen af et absolut forbud mod "mertilførsel"

Klagenævnets afgørelse kan på baggrund af ovenstående analyse læses således, at Klagenævnet alene har forholdt sig til en situation, hvor et projekt vil føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof, og at Klagenævnets præmis om, at "enhver mertilførsel vil betyde en forringelse af tilstanden" i den forbindelse skal læses som "enhver stigning i koncentrationen vil betyde en forringelse."

Afgørelsen kan i det lys endvidere læses således, at Klagenævnet kun har underkendt Miljøstyrelsens vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer i det omfang vejledningen tillader en konkret vurdering af, hvorvidt en forventet koncentrationsstigning er væsentlig ("betydelig") og herefter kan tillades, hvis det vurderes ikke at være tilfældet.

Nævnet udtaler dermed ikke andet og mere, end hvad der kan siges allerede at følge af EU-Domstolens praksis.

Miljøministeriets forståelse af forringelsesbegrebet understøttes endvidere af EU-Kommissionens skriftlige tilkendegivelse over for Miljøministeriet, hvoraf bl.a. fremgår, at Kommissionen fortolker vandrammedirektivet således, at det afgørende for, om der indtræder forringelse, er, hvorvidt der sker en stigning i koncentrationen i vandområdet. Miljøministeriets nabo tjek viser tillige, at flere nabolande, som vi sammenligner os med, generelt har en tilsvarende forståelse af vandrammedirektivet og EU-Domstolens afgørelser.

Det kan dog uanset ovenstående ikke udelukkes, at Miljøministeriets udlægning af afgørelsen og den nærmere udmøntning af ministeriets fortolkning i Miljøstyrelsens nye vejledning kan blive underkendt i nye sager ved Klagenævnet.

Ovenstående læsning af Klagenævnets afgørelse og Miljøministeriets udmøntning heraf ændrer endvidere ikke på, at det afgørende i sidste ende er, hvorledes EU-Domstolen vil fortolke begrebet "enhver forringelse" i denne sammenhæng.

6. Nærmere om udmøntningen af Miljøministeriets fortolkning

På baggrund af ovenstående fortolkning af Klagenævnets afgørelse har Miljøministeriet nu revideret de dele af vejledningerne, som var suspenderet. Ovenstående fortolkning er dermed udmøntet i revideret udkast til vejledning til indsatsbekendtgørelsen og til Miljøstyrelsens spørgsmål og svar om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet. Det er bl.a. præciseret, hvordan forringelsesbegrebet skal forstås, og hvilke elementer der skal inddrages i den konkrete vurdering af, om en udledning vil medføre en forringelse.

Miljømyndighederne skal altid foretage en konkret vurdering af, om en udledning af et givet forurenende stof vil medføre en stigning i koncentrationen og dermed udgøre en forringelse. Miljøministeriet lægger til grund, at det afgørende for denne vurdering er, om der vil ske en målbar stigning i koncentration af stoffet på et repræsentativt overvågningspunkt i vandområdet.

En tilførsel af et forurenende stof medfører ikke automatisk, at der sker en stigning i koncentrationen af det pågældende stof. Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er lavere end eller lig den koncentration, der i forvejen er i vandområdet, medfører således som udgangspunkt ikke en stigning i koncentrationen.

Tilførsel af et forurenende stof i en koncentration i udledningen, der er højere end den koncentration, der er i forvejen i vandområdet, *kan* medføre en stigning i koncentrationen, som dog ikke nødvendigvis vil være målbar i et for vandområdet repræsentativt målepunkt.

Det afhænger af koncentrationen af det tilførte stof, den i forvejen forekommende koncentration i vandområdet, vandudvekslingen med tilstødende vandområder og stoffets skæbne i miljøet, herunder eventuel omdannelse eller nedbrydning.

Fører en udledning af et forurenende stof til en målbar stigning i koncentrationen i et repræsentativt målepunkt i et overfladevandområde, sådan at koncentrationen herefter påviseligt vil overskride miljøkvalitetskrav for stoffet i målepunktet, eller i de tilfælde, hvor kvalitetskrav for et eller flere stoffer allerede er overskredet i punktet, påviseligt stiger yderligere, sker der en forringelse af det pågældende vandområdes tilstand. Dette vil stride mod forpligtelsen til at forebygge forringelser.

De reviderede vejledningerne offentliggøres endeligt efter høringsperioden.

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023-4492
Den 11. oktober 2023

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed notat om Miljøministeriets håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023 og udkast til nye vejledninger, som på baggrund af afgørelsen blev suspenderet. De reviderede vejledninger sendes nu i offentlig høring.

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf d. 23. februar 2023 en afgørelse, der potentielt kunne have store samfundsmæssige konsekvenser, idet Klagenævnet i afgørelsen udtaler sig generelt om, hvordan forringelsesbegrebet i relation til vandrammedirektivet skal forstås.

Afgørelsen har givet anledning til tvivl. Miljøministeriet har på den baggrund været i dialog med EU-Kommissionen og gennemført et nabotjek i en række sammenlignelige EU-lande.

Vedlagte notat beskriver Miljøministeriets fortolkning og håndtering af afgørelsen samt betydningen heraf.

Afgørelsen har desuden aktualiseret visse problemstillinger vedrørende fx regnvand og vand fra veje samt udledning af miljøfarlige stoffer fra renseanlæg og overløb, der kan indeholde miljøfarlige stoffer. Miljøministeriet finder det derfor relevant at nedsætte to arbejdsgrupper med relevante interessenter med henblik på at afklare, hvorvidt der er klar og tilstrækkelig regulering af disse områder.

Jeg og Miljøministeriet står naturligvis til rådighed, hvis der er behov for uddybning.

Magnus Heunicke

/

Paolo Perotti

Miljøministeriet
Departementet

[Relevant ministerium]

Vand og Klimatilpasning
J.nr. 2023-4492
Ref. RISLB
Den 11. oktober 2023

Orientering om Miljøministeriets håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Miljø- og Fødevarerklagenævnet traf d. 23. februar 2023 en afgørelse, der potentielt kunne have store samfundsmæssige konsekvenser, idet Klagenævnet i afgørelsen udtaler sig generelt om, hvordan forringelsesbegrebet i relation til vandrammedirektivet skal forstås.

Afgørelsen har givet anledning til tvivl. Miljøministeriet har på den baggrund været i dialog med EU-Kommissionen og gennemført et nabotjek i en række sammenlignelige EU-lande.

Vedlagte notat beskriver Miljøministeriets fortolkning og håndtering af afgørelsen samt betydningen heraf.

Afgørelsen har desuden aktualiseret visse problemstillinger vedrørende fx regnvand og vand fra veje samt udledning af miljøfarlige stoffer fra renseanlæg og overløb, der kan indeholde miljøfarlige stoffer. Miljøministeriet finder det derfor relevant at nedsætte to arbejdsgrupper med relevante interessenter med henblik på at afklare, hvorvidt der er klar og tilstrækkelig regulering af disse områder.

De vejledninger, der på baggrund af afgørelsen blev suspenderet, er nu revideret og sendes i en 3-ugers høring. Det er forventningen, at sagsbehandlingen genoptages så snart indholdet er kendt.

Med venlig hilsen

Paolo Perotti

8.3.2 Miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevandområder

Administration af godkendelser og tilladelser mv. til udledning af miljøfarlige forurenende stoffer sker i henhold til den relevante lovgivning, jf. blandt andet bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder. Det følger bl.a. også heraf, at udledningen af forurenende stoffer skal begrænses ved hjælp af bedste tilgængelige teknik.

I tilknytning til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder gælder § 8 i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Der er endnu ikke i forbindelse med vandplanlægningen gennemført kvantitative beregninger af konkrete indsatsbehov for miljøfarlige forurenende stoffer i overfladevandområder, ligesom der ikke er fastlagt konkrete indsatser over for miljøfarlige forurenende stoffer. Der følger – ved siden af den øvrige generelle regulering på området – af § 9 dog en generel forpligtelse til at gennemføre kildeopsporing m.v., jf. afsnit 4.3.

Rammerne for at tillade udledning er først og fremmest, at udledning skal ske i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven eller anden relevant sektorlovgivning. Dette krav gælder uafhængigt af § 8 i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og kan selvstændigt føre til, at en udledning ikke kan tillades.

§ 8 fastlægger en yderligere ramme for at tillade udledning ved at stille krav om, at udledning ikke må forringe berørte vandområders tilstand eller forhindre, at målet for de berørte områder kan nås. Det betyder overordnet for rammerne efter § 8, at en udledning ikke må føre til overskridelse af miljøkvalitetskrav eller modvirke en gennemført eller planlagt reduktion, herunder som forudsat ved prognoser for strukturudvikling (baseline).

Ved vurdering af om en udledning forventes at ville medføre en forringelse af berørte vandområders tilstand gælder, at hvis miljøkvalitetskravet for et forurenende stof allerede er overskredet, må en ny udledning ikke føre til yderligere overskridelse af miljøkvalitetskravet for det pågældende stof ved en stigning i koncentration af stoffet i det samlede vandområde. Der antages at ske en stigning i koncentrationen, hvis stigningen vil kunne påvises ud fra repræsentative overvågningspunkter i berørte overfladevandområder. Der kan vejledende henvises til principperne ved udledning fra punktkilder i [MST FAQ].

Det vil afhænge af en konkret vurdering, om en udledning må forventes at føre til en stigning i koncentrationen som beskrevet ovenfor, herunder navnlig ud fra oplysninger om de berørte vandområders aktuelle tilstand og belastning fra øvrige udledninger og forureningskilder. Vurderingen skal ske ved inddragelse af alle relevante forhold, og følgende skal som minimum altid iagttages:

- Vurderingen skal foretages ved en forudgående beregning under anvendelse af anerkendte videnskabelige beregningsmetoder.
- Stoffers eventuelle tendens til at blive akkumuleret i sediment og/eller biota, hvor stoffkoncentrationer ikke må stige i væsentlig grad, jf. vejledende principperne i MST FAQ 50 (sediment) og 51 (biota).
- Eksisterende påvirkninger og eventuelle øvrige, nye planlagte påvirkninger, som ikke fremgår af seneste tilstandsvurdering, skal indgå i vurderingen af en ny udledning, idet denne udledning hverken isoleret eller samlet set må føre til en stigning i koncentrationen.

- Kategori og type af overfladevand, bl.a. lukkede eller åbne vandområder, ferskvand, saltvand, opholdstid og vandudskiftning.

- Den tidsmæssige udstrækning af en stigning i koncentrationen skal også indgå i vurderingen, da selv midlertidige forringelser ikke kan tillades.

- Myndighedernes afgørelse af om en udledning kan forventes at medføre forringelse, skal ske ud fra forsigtighedsprincippet. Det bør være åbenbart, at der ikke sker en stigning i koncentrationen som følge af den påtænkte udledning.

For punktkilder skal udledning yderligere ske inden for rammerne af kravene i bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder, bl.a. bekendtgørelsens § 5 om den kombinerede fremgangsmåde og § 8 om blandingszoner. Nærmere beregningsteknisk vejledning for udledning og udpegning af blandingszoner er i [MST FAQ].

Er resultatet af en konkret vurdering, at der ved en udledning vil være risiko for at ske en forringelse af berørte vandområders tilstand, kan forringelsen under ingen omstændigheder tillades som ubetydelig. En udledning vil efter omstændighederne dog ikke i sig selv udgøre en forringelse.

Ved vurdering af om en udledning forventes at ville forhindre, at målet for de berørte områder kan nås, gælder, at udledning ikke må modvirke en gennemført eller planlagt reduktion, herunder som forudsat ved prognoser for strukturudvikling (baseline). Dvs. at den forudsatte forbedrende effekt, der ved planlægningen er antaget vil sikre, at målet nås, ikke må reduceres eller helt forhindres ved en udledning. Sker dette, vil der ikke ske den nødvendige forbedring af tilstanden, og målet vil blive forhindret i strid med § 8.

Det er myndigheden, der konkret skal vurdere, om betingelserne for at kunne tillade eller opretholde en udledning er til stede, herunder ud fra hensynet til omgivelsernes sårbarhed og belastning og i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven. Muligheden for at tillade udledninger er ikke ubegrænset, selv om udledning ikke vurderes at ville føre til en stigning i koncentrationen af et forurenende stof. I situationer hvor tilstanden ikke er god, og der er et indsatsbehov for at sikre god tilstand, skal der som altovervejende udgangspunkt ske reduktion af udledning og ikke yderligere udledning. Det er ved vandplanlægningen forudsat, at myndigheden i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven ved revurdering af udledningstilladelser og ved at mindske udstrækningen af blandingszoner skal nedbringe udledninger, så miljøkvalitetskrav for forurenende stoffer overholdes og understøtter god tilstand i de enkelte vandområder inden udgangen af 2027. Det er nødvendigt, at oplysninger om alle kendte og planlagte påvirkninger inddrages i grundlaget for en tilladelse til yderligere udledning. Yderligere udledning ved fuld anvendelse af BAT bør som altovervejende udgangspunkt kun ske ved tilsvarende reduktion af andre kilder i det pågældende vandområde, eller i øvrigt ved anvendelse af kompenserende foranstaltninger eller afværgeforanstaltninger, således at effekten af udledningen neutraliseres fuldt ud. Ved vurdering af om en udledning neutraliseres er det altid et krav, at effekt af planlagte og forudsatte reduktioner, herunder baselineprognoser, i de enkelte vandområder ikke modvirkes. Det er nødvendigt, at der kontinuerligt sker den forudsatte bevægelse frem mod god tilstand, og udledninger må ikke modvirke dette.

Selv om udledning ikke vurderes at ville føre til forringelse af tilstand eller forhindre god tilstand, skal udledning være forenelige med beskyttelsen af arter og naturtyper efter habitatdirektivet.

Der gøres desuden opmærksom på, at vurderingen af målopfyldelse for miljøfarlige forurenende stoffer sker på enkeltstoffer med miljøkvalitetskrav, hvorfor det er på stofniveau, den konkrete vurdering af

påvirkningen gennemføres. Med hensyn til vurdering af påvirkningen af overfladevandområder, der er i ukendt tilstand (grundet manglende overvågning), skal tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer belyses ved inddragelse af øvrige oplysninger, jf. nedenstående.

Aktdetaljer

Den 22. marts 2024

Akttitel: bemærkninger til JURAs svar til MST Aktnummer: 63

Akt ID: 469813

Dato: 08-09-2023 11:04:02

Type: Intern

Dokumenter: [1] Aktdokument.html (MEDTAGES IKKE)
[2] bemærkninger til JURA.docx (MEDTAGES IKKE)

Aktdetaljer

Akttitel: AC-orientering af EVM og ØM om opfølgning på afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet
Aktnummer: 62

Akt ID: 467056

Dato: 04-09-2023 10:37:04

Type: Intern

Dokumenter: [1] Cover AC ØM og EVM.docx (MEDTAGES IKKE)
[2] Bilag 1 - Styrepapir møde med EVM og ØM.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: Godkendelse: proces og politisk håndtering forud for offentliggørelse af analyse af klagenævnsafgørelse
Aktnummer: 61

Akt ID: 466433

Dato: 01-09-2023 13:16:33

Type: Intern

Dokumenter: [1] Cover.docx (MEDTAGES IKKE)

[2] Bilag 1 - Udkast til politisk proces og interessenthåndtering.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: Orienteringssag til relevante ministerier Aktnummer: 60

Akt ID: 465748

Dato: 31-08-2023 10:46:56

Type: Intern

Dokumenter: [1] Aktdokument.html (MEDTAGES IKKE)
[2] Notat om håndtering af afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag

Aktnummer: 59

Akt ID: 461511

Dato: 22-08-2023 16:14:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag.eml
[2] Cover 21-8-23-6.docx (MEDTAGES IKKE)
[3] Bilag 1 – Notat om fortolkning af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Til: msh@jm.dk (msh@jm.dk)
Cc: Paolo Perotti (paope@mim.dk)
Fra: Lise Marie Johannessen (limni@mim.dk)
Titel: Opf. på MFKN's afgørelse af 23. februar 2023 om fortolkning af vandrammedirektivet - udkast til ØU-sag
Sendt: 22-08-2023 16:14
Bilag: Cover 21-8-23-6.docx; Bilag 1 – Notat om fortolkning af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023.docx;

Kære Maria,

Jeg har forsøgt at træffe dig på telefonen vedrørende ovenstående sag, som vi drøftede med jer før sommerferien.

Der er nu blevet udarbejdet vedhæftede reviderede cover til en ØU-sag. Bilaget er t.o. det samme, som I tidligere har set.

Ifølge planen skal sagen behandles på FØ den 5. september.

Vi vil indledningsvist meget gerne kort forventningsafstemme i forhold til jeres involvering i sagen og den videre proces. Når du har mulighed for det i morgen, må du derfor meget gerne ringe mig op for en kort drøftelse.

Venlig hilsen

Lise Marie Johannessen

Teamleder | Jura
+45 21 57 34 77 | +45 21 57 34 77 | limni@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn | Privatlivspolitik

Aktdetaljer

Akttitel: Beregningsnotat - blandingszoner Aktnummer: 58

Akt ID: 457513

Dato: 22-05-2023 09:14:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Beregningsnotat - blandingszoner.eml
[2] Beregningmetoder til fasttættelse af udlederkrav, når miljøkvalitetskrav er overskredet i vandområdet.docx

Den 22. marts 2024

Til: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), Jens Christian Pabst Berthelsen (jecpb@mim.dk), lobma@mst.dk (lobma@mst.dk), Steen Pedersen (SPE@MST.DK), Dorte Balle Harder (dbs@MST.DK), Rikke Slot Benyahia (rislb@mim.dk), Maria Immaculada Benavent Benavent (maimb@mim.dk), Nana Amalie Harbo (naaha@mst.dk), Hans Sand Kristensen (haskr@mst.dk)
Fra: Birgitte Skou Cordua (bicor@mim.dk)
Titel: Beregningsnotat - blandingszoner
Sendt: 22-05-2023 09:14
Bilag: Beregningmetoder til fasttættelse af udlederkrav, når miljøkvalitetskrav er overskredet i vandområdet.docx;

Kære alle

Som aftalt på mødet forrige mandag, fremsender jeg her beregningsnotatet fra arbejdsgruppe 12, som arbejdede med blandingszoner i projektet om virksomheders direkte udledning.

Venlig hilsen

Birgitte Skou Cordua

AC Fuldmægtig | Cand. scient. | Vand og Klimatilpasning
+45 23 46 46 84 | bicor@mim.dk

Miljøministeriet

Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 |
mim@mim.dk | www.mim.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

NOTAT

Virksomheder
J.nr. 2020 - 60566
Ref. HASKR/LOBMA
Den 22. november 2020

Beregningsmetoder til fastsættelse af udlederkrav, når miljøkvalitetskrav i forvejen er overskredet i vandområdet

Til brug for myndighedernes sagsbehandling er der behov for at fastlægge beregningsmetoder til fastsættelse af udlederkrav ved udledninger til vandområder, hvor der i forvejen er overskridelse af miljøkvalitetskrav.

I dette notat beskrives resultaterne fra testen af tre forskellige forslag til beregningsmetoder. Testen er udført på udvalgte cases fra virksomhedsager om udledninger.

Baggrund

Bekendtgørelse nr. 1433/2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer fastsætter nærmere regler om udledning af miljøfarlige forurenende stoffer til overfladevandområder og havområder. Det er bl.a. fastsat, at miljømyndigheden ved fastsættelse af vilkår i tilladelser, godkendelser eller påbud skal sikre ved beregning, at udledningen af forurenende stoffer ikke påvirker berørte overfladevandområders eller havområders opfyldelse af fastsatte miljøkvalitetskrav (§ 7, stk. 1).

Det følger også af bekendtgørelsen, at den i forvejen forekommende koncentration (i.f.f.k.) af det pågældende stof i det berørte vandområde, skal indgå i beregningerne. Det følger også af bekendtgørelsen, at det er muligt at udpege en blandingszone af en acceptabel udstrækning omkring udledningspunktets nærhed. I blandingszonen accepteres, at miljøkvalitetskrav er overskredet.

Til brug for medlemslandene er der i EU-regi udarbejdet tekniske retningslinjer for udpegning af blandingszoner¹. Retningslinjerne dækker imidlertid alene et scenarie, hvor miljøkvalitetskravene er opfyldt i det berørte vandområde. Der er derfor behov for at fastlægge retningslinjer for udpegning af blandingszoner i vandområder, hvor miljøkvalitetskravene er overskredet i forvejen.

Udlederkrav skal sikre, at udledningen af stofferne ikke påvirker opfyldelsen af de fastsatte miljøkvalitetskrav for vand, biota og sediment, som angivet i bekendtgørelse nr. 1625/2017 om fastlæggelse af miljømål. Det følger også af bekendtgørelsen om krav til udledning af visse stoffer, at udlederkravene skal sikre, at koncentrationen for stoffer, der har tendens til at blive akkumuleret i biota eller sedimenter ikke stiger i væsentlig grad i relevant biota og sediment.

Muligheden for at finde egnede beregningsmetoder, der kan bruges til at fastsætte udlederkrav, når miljøkvalitetskrav i forvejen er overskredet i vandområdet, udfordres dels af beregningstekniske årsager og dels grundlæggende af vandrammedirektivets forringelsesbegreb.

Stofkoncentrationer i udledninger, der er højere end stofkoncentrationen i det vandområde, der udledes til, vil ikke kunne fortyndes ned til stofkoncentrationen i vandområdet, men alene nærme sig denne asymptotisk med stigende

¹ Tekniske retningslinjer for udpegning af blandingszoner i henhold til art. 4, stk. 4, i direktiv 2008/105/EF (K (2010) 9369 endelig).

afstand fra udledningspunktet; med mindre stofferne fraføres. Ligningen for beregning af fortyndingen af stofkoncentrationer i vandfasen kan udledes fra konceptet om massens bevarelse i et lukket system. Det betyder, at der i endepunkterne, hvor den resulterende koncentration = i.f.f.k eller i.f.f.k. = miljøkvalitetskravet for vand, ikke vil være muligt at foretage en beregning (division med nul). Dette kan imødekommes ved beregningsteknisk at introducere en forudbestemt numerisk afstand til disse endepunktssituationer, hvilket indgår i de foreslåede beregningsmetoder 1,2 og 3.

Det følger desuden af § 8, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 449/2019 om indsatsprogrammer, at myndigheder kun kan træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvis miljømålet ikke er opfyldt, såfremt der ikke sker en forringelse og ikke hindrer opfyldelse af miljømålet. Udfordringer i forhold til forringelsesbegrebet er udredt under leverance 1 og 2.

Afgrænsning

I nærværende test er de beregnede udlederkrav alene relateret til miljøkvalitetskravet for vand (vandkvalitetskrav = VKK). Der er således ikke foretaget en vurdering af en eventuel skærpelse af udlederkravene begrundet i en væsentlig stigning af koncentrationer i biota og sediment eller manglende overholdelse af miljøkvalitetskravene for biota og sediment som følge af udledningen.

Det skal nævnes, at som udgangspunkt vil overholdelse af miljøkvalitetskravet for vand sikre samme beskyttelse som eventuelle fastsatte miljøkvalitetskrav for biota, fraset enkelte stoffer, f.eks. kviksølv. Dette gælder ikke for overholdelse af eventuelle fastsatte miljøkvalitetskrav for sediment, som skal vurderes særskilt. Metoder til vurdering af overholdelse af miljøkvalitetskrav for sediment eller væsentlige stigninger i sediment bliver udredt under leverance 9 og 10.

Testen udføres for metallerne arsen, kobber, chrom og zink. Metallerne optræder erfaringsmæssigt ofte i vandløb og kystvande i koncentrationer over miljøkvalitetskravene for vand.

Beregning for fastsættelse af udlederkravene kræver oplysninger om udledningens mængde og stofkoncentrationer, det stedvise miljøkvalitetskrav, herunder stoffernes naturlige baggrundskoncentration, i forvejen forekommende koncentration (i.f.f.k.), fortyndingsforhold for udledte mængder og stofkoncentrationer samt blandingszonens størrelse. Oplysningerne og beregningsformler fremgår af det vedlagte excel regneark, se bilag 1.

Det skal nævnes, at for kobber, chrom og zink forligger der pt. forslag til nye vandkvalitetskriterier, der for flere af disse skærpes i forhold de fastsatte kvalitetskrav i gældende bekendtgørelse. De skærpede krav indgår i beregningerne.

Fastlæggelse af blandingszonens størrelse for vandløb og kystvande følger af miljøstyrelsens FAQ. For kystvande gælder, at blandingszonen som udgangspunkt bør begrænses til et område inden for 50-100 meter fra udledningsstedet, og der er ved leverance x lagt op til at kunne tillades op til 350 m i visse vandområder. I testen er valgt en maksimal blandingszone med en radius = 100 meter samt en maksimal blandingszone med en radius = 350 meter.

Det følger af bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer, at der både skal fastsættes et udlederkrav, der sikrer overholdelse af det generelle miljøkvalitetskrav for vand (VKKgen) og et udlederkrav, der sikrer overholdelse af miljøkvalitetskravets maksimumkoncentration (VKK_{maks}). Nærværende test er alene foretaget i forhold til stoffets generelle miljøkvalitetskrav. Der er forud for denne test foretaget en indledende test for beregningsmetode 1 og 2 for metallerne arsen, kobber, chrom, nikkel, zink og kviksølv med inddragelse af også maksimumkoncentrationen (Miljøstyrelsen notat af 29. juni 2020).

Cases

Beregningsmetoderne er testet op imod 6 udledninger/ansøgninger, som MST Virksomheder behandler pt. eller har truffet afgørelse for. Der er foretaget forskellige antagelser og forsimplinger i testene, som betyder at særlige forhold i den reelle sagsbehandling ikke er inddraget.

De 6 testcases er udvalgt i forsøg på at dække de foreslåede beregningsmodellens betydning af store og små udledninger samt betydningen af udledningen til små og store vandområder. Desuden om der ved anvendelse af beregningsmetoderne risikeres at give tilladelse til uacceptable udledninger.

De 6 testcases dækker udledninger til vandområdetyperne vandløb, fjorde samt kystområder.

Der er to udledninger til vandløb i form af procesvand fra fødevarerindustri. Der er 5 udledninger til kyster og fjorde i form af udledninger fra kraftværker, et jorddepot, kemisk industri og urensset overflade-/processpildevand.

Det gælder for 5 af de 6 cases, at udledningen af de forurenede stoffer er begrænset ved anvendelse af BAT eller foranstaltninger, der rækker ud over BAT. En undtagelse er case 2, hvor der er tale om urensset belastet overflade-/processpildevand.

Case	Udledning	Mængde m ³ /dg	Vandområde
1	Røggaskondensat	726	Fjord
2	Urenset belastet overfladevand	19	Fjord
3	Fortrængningsvand fra jorddeponi	432	Kyst
4	Processpildevand	3.500	Kyst
5	Røggaskondensat	372	Lille vandløb (2 m bred)
6	Processpildevand	16.000	Større vandløb (16 m bred)

Resultaterne af de gennemførte test fremgår af det vedlagte excel-regneark, se bilag 1.

Beregningsmetoder – beskrivelse og resultater

Metode 1

Metoden tager udgangspunkt i, at der som følge af udledningen kan tillades en beregningsmæssig forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i randen af den maksimale blandingszone. Forhøjelsen sættes som en procentdel af den koncentration af stoffet, som findes i forvejen i vandområdet. Forhøjelsen skal være så ubetydelig, at det ikke påvirker det øvrige vandområde som helhed.

Fordele:

- Metoden inddrager fuldt ud den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det berørte vandområde og dermed de faktiske forhold
- Der kan fastsættes klare administrative acceptkriterier (f. eks en forhøjelse på 1 %, 2,5% eller 5 %)

Ulemper:

- Der kan fastsættes højere udlederkrav i vandområder med stor overskridelse af miljøkvalitetskrav end i vandområder med lav overskridelse af miljøkvalitetskrav. Det skyldes, at det beregnede koncentrationsbidrag fra udledningen procentvist bliver lavere med stigende forurening af stoffet i vandområdet.

Denne effekt kan imidlertid modvirkes ved af inddrage forholdet mellem den i forvejen forekommende koncentration (i.f.f.k.) og miljøkvalitetskravet for vand (VKK) ved en graduering af acceptkriterierne, eksempelvis på følgende måde:

i.f.f.k./VKK	Forhøjelse
1-1,25	5%
1,25 - 2	2,5%
2-4	1%
over 4	Krav = VKK

Resultat af beregninger

Tabel 1 Resultat af beregning efter testmetode 1. For udledningerne til fjord og kyster er der for hvert stof 2 testresultater, den øverste for en blandingszone på 100 m og den nederste for en blandingszone på 350 m.

Case	Om-råde	Stof	Udløbs-koncen-tration	VKK (generelt)	i.f.f.k.	Beregnet stofkoncen-tration ved randen af den maksimale blan-dingszone		Tilladelse til det ansøgte ved de givne acceptkriterier for forhøjelse		
						Resulte-rende	Forhø-jelse	1%	2,5%	5%
			µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l			
1	Fjord	Arsen	0,04	1,6	1,8	1,79	-0,01	ja	ja	ja
						1,79	-0,01	ja	ja	ja
2	Fjord	Kobber	585	1,5	2	6,42	4,42	nej	nej	nej
						5,71	3,71	nej	nej	nej
3	Kyst	Kobber	16,1	1,5	2	2,01	0,01	ja	ja	ja
						2,0	0,002	ja	ja	ja
4	Kyst	Arsen	60	1,6	2	2,23	0,23	nej	nej	nej
						2,08	0,08	nej	nej	ja
		Kobber	15	1,25	1,4	1,45	0,05	nej	nej	ja
						1,42	0,02	nej	ja	ja
		Chrom	16	0,26	0,85	0,91	0,06	nej	nej	nej
					0,87	0,02	nej	ja	ja	
		Zink	30	2,9	3,5	3,60	0,01	nej	nej	ja
						3,54	0,04	nej	ja	ja
5	Vand-løb	Kobber	2	1,66	1,9	1,91	0,01	ja	ja	ja
		Zink	8	4,2	24	22,5	-1,5	ja	ja	ja
6	Vand-løb	Kobber	3,5	1,66	1,9	2,1	0,2	ja	ja	ja
		Zink	21,5	4,2	24	23,7	-0,3	ja	ja	ja

Metode 2

Metoden bygger grundlæggende på, en antagelse om at tilførslen af miljøfarlige forurenende stoffer fra eksisterende kilder vil blive reduceret som følge af vandområdeplanernes indsatprogrammer og dermed sikre, at miljømålet om god tilstand vil kunne opnås inden 2027, dvs. at miljøkvalitetskravet som minimum skal være opfyldt i vandområdet. Det betyder, at den i forvejen forekommende koncentration i vandfasen inden for en begrænset tid skal reduceres til miljøkvalitetskravet for vand. Da det beregningsmæssigt ikke er muligt (division med nul) at sætte den i forvejen forekommende koncentration lig med miljøkvalitetskravet for vand, sættes den i forvejen forekommende koncentration 1%, 5% eller 10% lavere end miljøkvalitetskravet for vand.

Fordele:

- Metoden læner sig op ad hovedformålet for vandplanlægningen og den forpligtelse som følger heraf.
- Der kan fastsættes klare administrative acceptkriterier
- Acceptkriterier fastsættes på baggrund af miljøkvalitetskravene
- Den i forvejen forekommende koncentration indgår i beregningen
- At reducere forureningstilstanden til lavere end miljøkvalitetskravet i vandmiljøet rækker længere end forpligtelserne i vandrammedirektiv regelsæt, men kan på ingen måde være i konflikt med regelsættet

Ulemper:

- Fastsættelsen af den i forvejen forekommende koncentration sættes fiktivt, men med omtanke og er langt fra en tidligere notorisk antagelse om en nul-koncentration i vandområdet, f.eks. for metaller.
- At det ikke lykkedes at begrænse tilførslen fra eksisterende kilder tilstrækkeligt

Resultat af beregninger

Tabel 2 Resultat af beregning efter testmetode 2. For udledningerne til fjord og kyster er der for hvert stof 2 testresultater, den øverste for en blandingszone på 100 m og den nederste for en blandingszone på 350 m.

Case	Om- råde	Stof	Udløbs- koncen- tration	VKK (generelt)	i.f.f.k.	Beregnet stofkoncen- tration ved randen af den maksimale blan- dingszone (i.f.f.k. sat 1 % lavere end VKK _{gen})		Tilladelse til det ansøgte ved de givne acceptkriterier sat til hhv. 1%, 5% og 10 % lavere end VKK _{gen}		
						Resulte- rende	Højere end VKK _{gen}	1%	5%	10%
			µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l			
1	Fjord	Arsen	0,04	1,6	1,8	1,57	-0,03	ja	ja	ja
						1,57	-0,03	ja	ja	ja
2	Fjord	Kobber	585	1,5	2	5,91	4,41	nej	nej	nej
						5,20	3,70	nej	nej	nej
3	Kyst	Kobber	16,1	1,5	2	1,49	-0,01	ja	ja	ja
						1,49	-0,01	ja	ja	ja
4	Kyst	Arsen	60	1,6	2	1,81	0,21	nej	nej	nej
						1,66	0,06	nej	ja	ja
		Kobber	15	1,25	1,4	1,29	0,04	nej	ja	ja
						1,26	0,01	nej	ja	ja
Chrom	16	0,26	0,85	0,32	0,06	nej	nej	nej		
				0,28	0,02	nej	ja	ja		
5	Vand- løb	Kobber	2	1,66	1,9	1,68	0,02	nej	ja	ja
						2,91	0,01	nej	ja	ja
6	Vand- løb	Zink	8	4,2	24	4,51	0,31	nej	nej	ja
						6,21	2,01	nej	nej	nej

Metode 3

Metoden tager tilsvarende som metode 1 udgangspunkt i, at der som følge af udledningen beregningsmæssigt kan tillades en lille forhøjelse af den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i randen af den maksimale blandingszone. Forhøjelsen må beregningsmæssigt ikke være målbar. Ved vurdering heraf inddrages de pågældende stoffers detektionsgrænser for metoderne til måling i vandområdet. Der er kun angivet metoder og detektionsgrænser for overvågning i marine vandområder i bek. 1071/2019, hvorfor de er anvendt på alle casene. Forhøjelsen skal være så ubetydelig, at det ikke påvirker det øvrige vandområde som helhed.

Fordele:

- Metoden inddrager fuldt ud den i forvejen forekommende koncentration af stoffet i det berørte vandområde og dermed de faktiske forhold
- Der kan fastsættes klare administrative acceptkriterier i form af lovmæssige bestemte krav til detektionsgrænser (µg/l)
- At stofkoncentrationen skal kunne måles (beregningmæssigt) for at have betydning, giver operationelt et godt rationale

Ulemper:

- Miljøkvalitetskravet for vand inddrages ikke i beregningsmodellen
- Detektionsgrænser er ikke en statisk størrelse. Analysemetoder udvikles ofte med henblik på at kunne opnå lavere detektionsgrænser. Anvendelsen af detektionsgrænser i beregningsmodellen kræver derfor klare regler for, hvilken detektionsgrænse, der skal anvendes, og for betydningen af sænkningen af detektionsgrænser. Vil f.eks. udvikling af en lavere detektionsgrænse end den der oprindeligt blev lagt til grund for en tilladelse, betyde, at kravene i tilladelsen skal skærpes?
- Der mangler angivelse af metoder og detektionsgrænser for overvågning i ferskvand, og for marin overvågning er der ikke oplyst analysemetoder og detektionsgrænser for alle stoffer i bek. 1625/2019 om fastsættelser af miljømål.
- For visse stoffer (især PAH'er) er detektionsgrænsen højere, endda betydelig højere end miljøkvalitetskravet for vand. Målbarheden repræsenterer derfor ikke den beskyttelse som følger af kvalitetskravet.

Resultat af beregninger

Tabel 3 Resultat af beregning efter testmetode 3. For udledningerne til fjord og kyster er der for hvert stof 2 testresultater, den øverste for en blandingszone på 100 m og den nederste for en blandingszone på 350 m. I kolonnen maks forhøjelse er beregnet den koncentrationsforøgelse der kan tillades i % indtil koncentrationsforøgelsen kan detekteres.

Case	Område	Stof	Udløbskoncentration	VKK (generelt)	i.f.f.k.	Beregnet stofkoncentration ved randen af den maksimale blandingszone				Detektionsgrænse	Tilladelse til de ansøgte
						Resulterende	Forhøjelse	Forhøjelse	Maks. forhøjelse		
			µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l	%	%	µg/l	
1	Fjord	Arsen	0,04	1,6	1,8	1,79	-0,01	-0,7	5,6	0,1	ja
						1,79	-0,01	-0,6	5,6	0,1	ja
2	Fjord	Kobber	585	1,5	2	6,42	4,42	221	10	0,2	Nej
						5,71	3,71	186	10	0,2	Nej
3	Kyst	Kobber	16,1	1,5	2	2,01	0,01	0,4	10	0,2	ja
						2,0	0,002	0,1	10	0,2	ja
4	Kyst	Arsen	60	1,6	2	2,23	0,23	11,4	5	0,1	nej
						2,08	0,08	4,0	5	0,1	ja
		Kobber	15	1,25	1,4	1,45	0,05	3,8	7,1	0,1	ja
						1,42	0,02	1,3	7,1	0,1	ja
Chrom	16	0,26	0,85	0,91	0,06	7,0	11,7	0,1	ja		
				0,87	0,02	2,4	11,7	0,1	ja		
Zink	30	2,9	3,5	3,60	0,01	3,0	14	0,5	ja		
				3,54	0,04	1,0		0,5	ja		
5	Vandløb	Kobber	2	1,66	1,9	1,91	0,01	0,5	10,5	0,2	ja
		Zink	8	4,2	24	22,5	-1,5	-6,1	2,1	0,5	ja
6	Vandløb	Kobber	3,5	1,66	1,9	2,1	0,2	10	10,5	0,2	ja
		Zink	21,5	4,2	24	23,7	-0,3	-1,2	2,1	0,5	ja

Vurdering af resultater og beregningsmetoder

Cases

Case 1:

Med en udløbskoncentration for arsen på 0,04 µg/l, der er meget lavere end stoffets miljøkvalitetskrav for vand på 1,6 µg/l, kan der umiddelbart gives tilladelse til udledning af stoffet uden anvendelse af ovennævnte beregningsmetoder. Der er ikke behov for udpegning af en blandingszone for stoffet. Test af beregningsmodellerne giver også som forventet mulighed at give tilladelse til udledning af stoffet.

Case 2:

Der er tale om en udledning af urensset forurenset spildevand med en udløbskoncentration af kobber på 585 µg/l, der ligger langt over miljökvalitetskravet af kobber på 1 µg/l. Tests af beregningsmodellerne giver som forventet ikke mulighed for at give tilladelse til udledning af stoffet. Ved anvendelse af metode 1 og 2 kan det maksimale tilladte udlederkrav beregnes til henholdsvis til 5-18 µg/l og 3-25 µg/l, hvilket vurderes være opnåelig ved etablering af eksisterende renseteknikker.

Case 3:

Der er tale om en mellemstor udledning til et kystområde. Udløbskoncentrationen af kobber er 16,6 µg/l. Testen viser, at der ved anvendelse af alle tre metoder for alle givne acceptkriterier kan gives tilladelse til udledningen.

Case 4:

De er tale om en stor udledning til et kystområde. Udløbskoncentrationen er for arsen (60 µg/l), kobber (15 µg/l), chrom (16 µg/l) og zink (30 µg/l).

For arsen kan der gives tilladelse til udledningen for alle tre metoder, ved udpegning af en blandingszone på 350 meter. Anvendelse af metode 1 og 2 forudsætter et acceptkriterie på mindst 5 %.

For chrom kan det gives tilladelse til udledningen for alle tre metoder, men for metode 1 og 2 kun ved radius af en blandingszone på 350 meter. Anvendelse af metode 1 og 2 forudsætter et acceptkriterie på mindst 5 %.

For kobber og zink kan det gives tilladelse til udledningen for alle tre metoder ved radius af en blandingszone på 100 meter. Anvendelse af metode 1 og 2 forudsætter et acceptkriterie på mindst 5 %.

For kobber, chrom og zink kan udløbskoncentrationer sammenlignes med de gældende BAT-AEL jf. BAT konklusioner i CWW:

Stof	Koncentration i udløb µg/l	BAT-AEL jf. CWW µg/l
Kobber	15	5,0 -50
Chrom	16	5,0-25
Zink	30	20-300

Det ses, at udløbskoncentrationer af de tre metaller ligger inden for det angivne interval for BAT-AEL; for kobber og chrom i den lave ende. Det betyder, at beregningsmetode 1 og 2 forudsætter et acceptkriterie på mindst 5 % og for Chrom en radius af blandingszonen på 350 meter for at matche med BAT-AEL værdierne i den nederste halvdel af intervallet.

Case 5:

Der er tale om en mindre udledning til et lille vandløb. Udløbskoncentrationerne for kobber (2 µg/l) og zink (8 µg/l).

For kobber kan der gives tilladelse til udledningen for alle tre metoder. Anvendelse af metode 2 forudsætter et acceptkriterie på 5 %.

For zink kan der gives tilladelse til udledninger for alle tre metoder. Anvendelse af metode 2 forudsætter et acceptkriterier på 10 %. Det bemærkes, at den i forvejen forekommende koncentration af zink i vandløbet er ca. 6 gange højere end vandkvalitetskravet. Ved anvendelse af gradueringen i metode 1 vil udlederkravet skulle skærpes til 4,2 µg/l svarende til værdien af vandkvalitetskravet.

Case 6:

Der er tale om en stor udledning til et stort vandløb. Udløbskoncentrationerne er for kobber (3,5 µg/l) og zink (21,5 µg/l).

For kobber kan der gives tilladelse til udledningen for metode 1 og metode 3. Ved anvendelse af metode 2 kan der ikke gives tilladelse.

For zink kan der gives tilladelse til udledninger for metode 1 og 3. Ved anvendelse af metode 2 kan der ikke gives tilladelse. Det bemærkes, at den i forvejen forekommende koncentration af zink i vandløbet er ca. 6 gange højere end vandkvalitetskravet. Ved anvendelse af gradueringen i metode 1 vil udlederkravet skulle skærpes til 4,2 µg/l svarende til værdien af vandkvalitetskravet.

Det skal bemærkes, at inddragelse af den biotilgængelige fraktion af zink ved vurdering af opfyldelse af kvalitetskravet i vandløbet, nok vil betyde, at overskridelsen af vandkvalitetskravet på ca. 6 gange vil blive reduceret betragteligt.

Sammenligning af metoder

1. Anvendelse af beregningsmetode 1 og 2 med et acceptkriterie på 1 % vil åbne muligheden for at fastsætte et udlederkrav højere end værdien af miljøkvalitetskrav for vand, men der er dog tale om en betydelig skærpelse af udlederkravet i forhold til de ansøgte udløbskoncentrationer. Flere af casene forventes ikke at kunne renses yderligere med de nuværende renseteknikker
2. Anvendelse af beregningsmetode 1 og 2 med et acceptkriterie på 5 % vil i de fleste tilfælde betyde, at der kan gives tilladelse til de ansøgte udløbskoncentrationer. For store spildevandudledninger selv til kystvande vil det for visse stoffer f. eks. arsen og chrom forudsætte en blandingszone med radius på 350 meter.
3. For beregningsmetode 1 og 2 synes et acceptkriterie på 5% at matche med BAT-AEL værdierne i den nederste halvdel af intervallet.
4. Beregningsmetode 3 er den mindst begrænsende af de tre metoder. Den beregnede forhøjelse af koncentration i randen af den maksimale blandingszone ligger typisk mellem 5-10 % og op til 14 %, hvilket er noget højere end acceptkriteriet på 5 % for beregningsmetode 1.
5. Den foreslåede graduering af acceptkriterier for beregningsmetode 1 forstærker metoden, idet miljøkvalitetskravet inddrages og modvirker metodens indbyggede favoriseringen af høje forureningskoncentrationer i vandområdet.
6. De tre foreslåede beregningsmetoder kan alle administrativt håndteres.
7. Beregningsmetoderne har hver især en række fordele og ulemper. Betydningen af disse bør granskes yderligere, da det kan være afgørende for eventuelt valg af metode.

Aktdetaljer

Akttitel: Til inspiration - skriv om håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Aktnummer: 57

Akt ID: 459109

Dato: 14-03-2023 16:00:00

Type: Udgående

Dokumenter: [1] Til inspiration - skriv om håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse.eml

Den 22. marts 2024

Til: Jane Hansen (jahan@mst.dk), Lykke Feld (MIM-MST) (lyfel@mst.dk)
Cc: Lene Carpentier (lecar@mim.dk), Cecilie Spanner Rydeng (cespa@mim.dk)
Fra: Birgitte Skou Cordua (bicor@mim.dk)
Titel: Til inspiration - skriv om håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse
Sendt: 14-03-2023 16:00

Kære Lykke og Jane

Til jeres inspiration fremsender jeg hermed skriv, som har været sendt til KEFM om håndtering af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse.

”Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 23. februar truffet afgørelse om, at Miljøstyrelsens ”Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter” ikke er i overensstemmelse med forpligtelsen til at forebygge forringelser af tilstanden af overfladevand og EU-Domstolens praksis om dette. Ifølge afgørelsen må der ikke udledes spildevand indeholdende miljøfarlige stoffer til vandområder, som allerede er i dårlig tilstand på grund af de samme stoffer. Der kan således ikke laves en vurdering af udledningens betydning for vandområdets tilstand, idet enhver udledning af samme stof, som er skyld i vandområdets dårlige tilstand, udgør en forringelse efter nævnets vurdering. Afgørelsen udgør nu gældende ret i Danmark.

Som konsekvens af afgørelsen suspenderer Miljøstyrelsen dele af ”Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter” og dele af ”Spørgsmål og svar om udledning af visse forurenende stoffer til vandmiljøet”, mens afgørelsen analyseres nærmere. Det betyder, at Miljøstyrelsen og kommuner som miljømyndigheder i mellemtiden ikke skal træffe afgørelse i overensstemmelse med disse dele. Det er kun vejledningen, der er Miljøstyrelsens fortolkning af reglerne, som afgørelsen i Miljø- og Fødevareklagenævnet handler om. Reglerne gælder stadig, men nu som fortolket af klagenævnet.

Den nye afgørelse har bl.a. betydning for kommuners behandling af sager om miljøgodkendelser og tilladelser til udledning af spildevand.

Miljøministeriet arbejder så hurtigt som muligt og melder ud, så snart vi kan.”

Venlig hilsen

Birgitte Skou Cordua
AC Fuldmægtig | Cand. scient. | Vand og Klimatilpasning
+45 23 46 46 84 | bicor@mim.dk

Miljøministeriet
Departementet | Frederiksholms Kanal 26 | 1220 København V | Tlf. +45 38 14 21 42 | mim@mim.dk | www.mim.dk
Facebook | Twitter | Instagram | LinkedIn

Aktdetaljer

Akttitel: Mødemateriale til DC møde med TRM om opfølgning på klagenævnssafgørelse

Aktnummer: 56

Akt ID: 459349

Dato: 18-08-2023 16:18:41

Type: Intern

Dokumenter:

- [1] Bilag 3 - MST notat om alm. belastet overfladevand.docx
- [2] Bilag 4 - udtalelse-naturstyrelsen-krav-forurenende-stoffer-i-tilladelser.pdf
- [3] Bilag 2 - Vejevand, forringelse og forbedring.docx (MEDTAGES IKKE)
- [4] Bilag 1 - Styrepapir DC TRM møde.docx (MEDTAGES IKKE)
- [5] Cover DC håndtering af alm. belastet overfladevand.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

NOTAT

dep
Ref.
Den 26. juni 2023

Regulering af udledninger af almindeligt belastet overfladevand

Udledning af spildevand, herunder almindeligt belastet overfladevand, reguleres i Miljøbeskyttelseslovens¹ § 28. Almindeligt belastet overfladevand er regnvand, der afstrømmer fra f.eks. tage, befæstede arealer, vejarealer, jernbaner, oplagspladser, p-pladser m.v. Udledning af spildevand skal leve op til kravene i § 8 i Indsatsbekendtgørelsen², om at sikre, at en påvirkning af et overfladeområde (f.eks. udledning af spildevand) ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand, og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I almindeligt belastet overfladevand er sammensætningen af stoffer og koncentrationen de forekommer i meget varierende. De er bl.a. betinget af typen af belægning på arealet, aktiviteter på arealerne, deposition m.m. Der er derfor ikke en entydig definition af indholdsstoffer og koncentrationer i almindeligt belastet overfladevand.

Denne type vand indeholder typisk flere forskellige tungmetaller, næringsstoffer, PAH'er, PFAS og andre forurenende stoffer (MFS).

Udledning af visse forurenende stoffer reguleres af Bekendtgørelse 1433³. Det er i denne bekendtgørelse, at der er hjemmel til udpegning af blandingszoner, som kan anvendes i situationer, hvor koncentrationer af et stof ikke kan overholde miljøkvalitetskravet i udledningspunktet. Bekendtgørelsen finder dog ikke anvendelse på tilladelser til udledning af almindeligt belastet overfladevand, jf. bekendtgørelsens § 1 stk. 2, nr. 1).

På baggrund af en udtalelse fra Naturstyrelsen til Vejdirektoratet fra 2011 er det den almindelige forståelse, at der inden for lovgivningens rammer kun kan stilles funktionskrav til den renseløsning, som håndterer udledninger af almindeligt belastet overfladevand. Funktionskrav er baseret på, hvilket forureningsniveau, der forventes af en bestemt renseløsning, uden at der foretages beregninger eller stilles bindende grænseværdier til den konkrete udledning. Funktionskrav kan f.eks. være dimensioneringsmæssige forudsætninger eller krav om, at der skal være et bassin inden udledning. Funktionskravet til renseløsningen er defineret ud fra den bedste tilgængelige teknologi (BAT).

Natur- og Miljøklagenævnet (nu Miljø- og Fødevareklagenævnet) har i afgørelser af 25. januar 2012⁴ fastlagt, at våde regnvandsbassiner er BAT for udledning af almindeligt belastet overfladevand.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

³ Bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder.

⁴ J. nr. NMK-10-00424 og NMK-10-00425.

Miljøstyrelsen har i januar 2022 offentliggjort rapporten ”Typetal for miljøfarlige forurenende stoffer i regnbetingede udledninger” på baggrund af data fra NOVANA-overvågning i perioden 2000-2020. Data for almindeligt belastet overfladevand stammer fra arealer i almindelige villakvarterer. Overfladevand fra mere belastede arealer, såsom trafikerede veje, motorveje og industriarealer forventes derfor at indeholde højere koncentrationer.

Da der ikke er hjemmel til at udpege blandingszoner i forbindelse med udledninger, som ikke er omfattet af Bekendtgørelse 1433, vil miljøkvalitetskravet skulle overholdes i udledningspunktet. Typetallene viser, at almindeligt belastet overfladevand indeholder stoffer i koncentrationer, der overskrider miljøkvalitetskravene i udledningspunktet.

Ovenstående indikerer, at den nuværende regulering af almindeligt belastet overfladevand ved funktionskrav ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at udledningerne ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

Udledninger af spildevand, herunder almindeligt belastet overfladevand, skal registreres i PULS databasen (punktudledningssystem). Der er på nuværende tidspunkt registreret ca. 16.000 udledninger af almindeligt belastet overfladevand.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Vejdirektoratet

Thomas Helsteds Vej 11
8660 Skanderborg

Vandplaner og Havmiljø

J.nr. NST-469-00040

Ref. JBJ

Den 26. oktober 2011

Vedrørende krav til forurenende stoffer i udledningstilladelser

Vejdirektoratet har den 6. april 2010 anmodet om en udtalelse om, hvilke krav, der kan stilles til udledning af vejvand fra regnvandsbassiner på baggrund af reglerne i bekendtgørelse om miljøkvalitetskrav og krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet.

Naturstyrelsen kan bekræfte, at ovennævnte bekendtgørelse ikke finder anvendelse på tilladelser til udledninger af forurenende stoffer fra almindeligt belastede separate regnvandsudledninger. Det vil sige, at der ikke i bekendtgørelsen er krav om, at der i en udledningstilladelse skal fastsættes krav til koncentrationen af stofferne i udledningen baseret på beregning, der viser, at miljøkvalitetskrav for det vandområde, der udledes til, kan opfyldes.

Baggrunden herfor er, at stoffer, der udledes fra almindeligt belastede separate regnvandssystemer, generelt stammer fra diffuse kilder, det vil sige flere forskellige og spredte kilder, hvor regulering ikke kan ske overfor den enkelte kilde, der bidrager til udledningen.

At udledninger af forurenende stoffer fra almindeligt belastede separate regnvandssystemer ikke er omfattet af bekendtgørelsen er derimod ikke ensbetydende med, at udledningerne ikke skal reguleres. Uanset udledningens karakter skal miljøkvalitetskrav kunne opfyldes i det vandområde, der udledes til. Reguleringen vil som nævnt blot ikke skulle ske ved udlederkrav med koncentrationer fastsat baseret på opfyldelse af miljøkvalitetskrav, men kan f.eks. ske ved funktionskrav til udformning af afløb fra regnvandssystemer baseret på bedste tilgængelige teknik og anvendelse af bedste miljø-mæssige praksis med henblik på at nedbringe udledning af suspenderet og organisk stof og den hydrauliske belastning af vandområder mest muligt.

I det omfang det generelt viser sig, at miljøkvalitetskrav for forurenende stoffer ikke kan opfyldes i vandområder efter udledning fra separate regnvandssystemer, vil der skulle iværksættes en mere generel indsats, der udmøntes ved foranstaltninger, der fastlægges på nationalt niveau eller f.eks. på EU-niveau, ved produkt- og anvendelsesregulering eller i kommunale handleplaner efter en national strategi. Vurdering af om der er behov

for en generel indsats, vil komme til at ske i forbindelse med vandplanlægningen.

For udledninger af regnvandsafstrømning kan der dog, uanset om der er konstateret et generelt behov for indsats, være behov for specifikke foranstaltninger, såfremt udledningen er årsag til, at miljømålet for vandområdet ikke kan opfyldes.

Naturstyrelsen kan afslutningsvis bekræfte, at regnvandsafledning fra veje og motorvejes regnvandsbassiner anses for at være 'almindelige belastede separate regnvandsudledninger', når der ikke er tilsluttet andre kilder til afløbssystemet.

Med venlig hilsen

Jens Brøgger Jensen

Aktdetaljer

Akttitel: Godkendelse: baggrundsnotat til EVM om klagenævnsafgørelse
Aktnummer: 55

Akt ID: 456515

Dato: 14-08-2023 12:09:52

Type: Intern

Dokumenter: [1] Cover - Baggrundsnotat om klagenævnsafgørelse til erhvervsministeriets departementschef.docx (MEDTAGES IKKE)

[2] Bilag 1- Baggrundsnotat om klagenævnsafgørelse.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

**Akttitel: Cover: Baggrundsnotat om klagenævnssafgørelse til
erhvervsministeriets departementschef**

Aktnummer: 54

Akt ID: 456507

Dato: 14-08-2023 11:55:24

Type: Intern

Dokumenter: [1] Aktdokument.html (MEDTAGES IKKE)
[2] Cover: Baggrundsnotat om klagenævnssafgørelse til erhvervsministeriets departementschef.docx
(MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: TIDS- OG PROCESPLAN SAMT INTERESSENHÅNDBLING - opfølgning på klagenævnsafgørelse Aktnummer: 53

Akt ID: 456302

Dato: 13-08-2023 21:26:37

Type: Intern

Dokumenter: [1] TIDS- OG PROCESPLAN SAMT INTERESSENHÅNDBLING - opfølgning på klagenævnsafgørelse.eml (MEDTAGES IKKE)

[2] TIDS- OG PROCESPLAN SAMT INTERESSENHÅNDBLING.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: Baggrundsnotat til EVM vedr. klagenævnsafgørelse Aktnummer: 52

Akt ID: 456067

Dato: 11-08-2023 13:43:43

Type: Intern

Dokumenter: [1] Aktdokument.html (MEDTAGES IKKE)
[2] Bilag 2 Baggrundsnotat om klagenævnsafgørelse.docx (MEDTAGES IKKE)

Den 22. marts 2024

Aktdetaljer

Akttitel: Mr Virginijus Sinkevičius - Letter from Commissioner Sinkevicius, Environment, Oceans and Fisheries
Aktnummer: 51

Akt ID: 455737

Dato: 10-08-2023 16:04:58

Type: Indgående

Dokumenter: [1] Letter from Commissioner Sinkevicius.eml
[2] DK transmission letter.pdf
[3] 7674714- AR- Reply to Magnus Heunicke.pdf

Den 22. marts 2024

Til: Miljøministeriets Departement (mim@mim.dk)
Cc: Joachim Clement Munkstrup (joamun@um.dk), Bryssel EU, Arkiv (brureparkiv@um.dk), anfink@um.dk (anfink@um.dk), lalope@um.dk (lalope@um.dk)
Fra: Julie Richter (julric@um.dk)
Titel: Letter from Commissioner Sinkevičius
Sendt: 10-08-2023 16:04
Bilag: DK transmission letter.pdf; 7674714- AR- Reply to Magnus Heunicke.pdf;

Att: Miljøministeren forkontor

Hermed vedhæftes en skrivelse til miljøministeren fra kommissær Virginijus Sinkevičius.

Med venlig hilsen

JULIE RICHTER / JULRIC@UM.DK
DIREKTE +32 2 233 08 59 / MOBIL +32 478 60 24 66

DANMARKS FASTE REPRÆSENTATION VED DEN EUROPÆISKE UNION
73, RUE D'ARLON / B-1040 BRUXELLES
TLF. +32 2 233 08 11 / EU.UM.DK

SÅDAN BEHANDLER VI PERSONOPLYSNINGER

Please consider the environment before printing this message

Fra: [REDACTED]
Sendt: 10 August 2023 15:19
Til: Bryssel EU <brurep@um.dk>
Cc: [REDACTED]
Emne: Letter from Commissioner Sinkevičius

[CAUTION - EXTERNAL EMAIL] This email was sent from outside the MFA organisation. DO NOT reply, click on links, or open attachments unless you have verified the sender and know the content is safe.

Your Excellency,

Please find attached a letter from Commissioner Virginijus Sinkevičius, EU Commissioner for Environment, Oceans and Fisheries, for your attention and its annex for further transmission.

With kindest regards,

[REDACTED]
Assistant in the Cabinet of Commissioner Sinkevičius

European Commission
Cabinet Commissioner Sinkevičius
BERL 08/210
Rue de la loi 200
1040 Brussels Belgium

EUROPEAN COMMISSION

Cabinet of Commissioner Virginijus Sinkevičius
Head of Cabinet

Brussels, 10/08/2023
Ref. Ares (2023) 7674714

HE Mr Søren Jacobsen
Ambassador
Deputy Permanent Representative of
Denmark to the European Union
Rue d'Arlon 73
1040 Brussels

Your Excellency,

Please find attached a letter from Mr Virginijus Sinkevičius, EU Commissioner for Environment, Oceans and Fisheries.

I would be grateful if you could ask your services to transmit the attached letter from Commissioner Virginijus Sinkevičius to H.E. Mr Magnus Heunicke, Minister of Environment of Denmark.

Your sincerely,

VIRGINIJUS SINKEVIČIUS
Commissioner for Environment
Oceans and Fisheries

Brussels, 10/08/2023
Ref. Ares (2023) 7674714

Mr Magnus Heunicke
Minister of Environment of Denmark
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
DENMARK

Dear Minister,

I would like to thank you for your letter of 30 June 2023 concerning the Water Framework Directive following our meeting of 27 June 2023. In your letter, you ask for assistance on the interpretation of the Water Framework Directive¹ (WFD), notably in relation to a recent ruling from the Danish Environment and Food Board of Appeal which you report will have major consequences for some projects related to the transition to green energy. I understand that, since the ruling deviates from the guidance of the Danish Environmental Protection Agency, this leads to legal uncertainty and suspension of permitting procedures.

Acknowledging the urgency of your request, I hereby attach the views of my services on this complex issue, while noting that only the EU Court of Justice can give an authentic interpretation of Union law.

I hope that your authorities will find them helpful.

Yours faithfully,

¹ Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy, OJ L 327, 22.12.2000, p. 1

ANNEX

Question 1: *“When the EQS for a substance has already been exceeded and the water body has thus been classified in the lowest class:*

o Does any addition of a given substance to a water body constitute deterioration (regardless of the amount/concentration) or

o Will it only constitute deterioration contrary to Article 4 if the discharge will lead to an increase in the concentration of a given substance in the water body”?

According to Article 2(35) of the WFD, ‘environmental quality standards’ (EQS) mean “the **concentration** of a particular pollutant or group of pollutants in water, sediment or biota which should not be exceeded in order to protect human health and the environment.” EQS exceedances are therefore always to be measured based on the **concentration** of that substance in the water body in question. Therefore, where the measured concentration of a given substance already exceeds the relevant EQS, additional discharges of that substance to a water body would lead to a deterioration in breach of Article 4 of the WFD if they would lead to a further increase in concentration of that substance in that water body.

Question 2: *“In order to establish an increase in concentration — is it a requirement that it must be measurable/detectable? In most situations, it will be possible to calculate even negligible additions - does that constitute an increase and therefore a deterioration?”*

Under Directive 2008/105/EC² (EQSD), EQS are set, for each listed substance, as both maximum allowable concentration which can never be exceeded at any point in time, and as thresholds of allowable concentrations averaged over one year (see Annex I, part A).

This means that, in order to assess over time whether the status of a water body has deteriorated, it is necessary not only to carry out regular sampling activities to check whether the maximum allowable concentrations are exceeded at any point in time, but also to assess whether the measured concentration values, averaged over one year, exceed the threshold of allowable annual averages (see Annex V, point 1.3 WFD and Article 3 EQSD).

This also means that, in order to prevent possible deterioration of the chemical status of a water body, e.g., in relation to new projects, it is necessary to estimate the expected increase in concentration resulting from their implementation. It is clear from recent jurisprudence of the EU Court of Justice³ that, “*where, in the context of the authorisation procedure for a programme or project, the competent national authorities determine that it is likely to cause such deterioration, that programme or project may, even if that deterioration is of a temporary nature, be authorised only if the conditions laid down in Article 4(7) of that Directive are fulfilled*”.

The conditions laid out by Article 4(7) WFD need to be cumulatively fulfilled and are as follows:

- (a) all practicable steps are taken to mitigate the negative impact of the project on the status of the relevant water body;

² Directive 2008/105/EC of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on environmental quality standards in the field of water policy, OJ L 348, 24.12.2008, p. 84

³ Case C-525/20 ‘Association France Nature Environnement contre Premier ministre, Ministre de la Transition écologique et solidaire’, conclusions

(b) the reasons for the project have been specifically set out and explained in the river basin management plans (RBMPs) which Member States have to adopt and subsequently report to the Commission every six years;

(c) the project is justified on the basis of an overriding public interest and/or its benefits to human health, maintenance of human safety or sustainable development outweigh the benefits of reaching good water status; and

(d) the objective pursued by the project cannot be achieved through alternative measures which would be a significantly better environmental option, for reasons of technical feasibility or disproportionate cost.

As set out in CIS Guidance n° 36⁴, for an Article 4(7) exemption to be applicable, the deterioration needs to result from activities falling within the scope of Article 4(7), i.e. new modifications to the physical characteristics of a surface water body, alterations to the level of groundwater and/or new sustainable human development activities. If a project does not fall within the scope of Article 4(7) (e.g. because it cannot be considered as a new human sustainable development activity), it cannot be allowed if it is expected to result in breaches to the EQS. Such projects can only be allowed if further deterioration of the chemical status can be prevented, amongst others through mitigation measures which may include nature based solutions.

Finally, it is of utmost importance to secure, in line with Article 4(8) WFD, that the longer-term objective of achieving good water status is not permanently excluded or compromised in other water bodies within the same river basin district and that consistency is ensured with other EU environmental law.

Question 3: “At what scale shall the assessment be conducted at? (water body level or other units?) Is there a distinction between surface water and bodies of ground water?”

Under the WFD, the obligation to achieve good status and avoid deterioration is set at the level of the water body and thus any assessment should be made at the level of the water body. However, it is necessary to take account of the obligation set out in Article 4(8) WFD and avoid compromising the achievement of good status in (downstream) water bodies in the wider river basin district.

The Directive takes this approach for both groundwater and surface water bodies.

⁴ See in particular pages 30 and 52 of [Guidance n° 36](#) established in the framework of the Common Implementation Strategy

